

Ragnarök

- ett riktigt korståg
(special edition)

Innehåll

INLEDNING	3
ROLLERNA	4
SPEXET – AKT 1	7
SPEXET – AKT 2	33
EXTRAMATERIAL – SYNOPSIS SPEX 2004	64
EXTRAMATERIAL – SYNOPSIS VERSION 1 (020923) SPEX 2003	71
EXTRAMATERIAL – SYNOPSIS VERSION 2 (021004) SPEX 2003	74
EXTRAMATERIAL – MANUSFÖRFATTARNAS TEXTER TILL PROGRAMBLADET	77
MANUSFÖRFATTARNA HAR ORDET	77
ROLLERNA M.M.	77
LITEN ORDLISTA	78
EXTRAMATERIAL – ATT VÄLJA EN TITEL	80
BORTKLIPPT SCEN – NEWTON OCH ÄPPELTRÄDET	81
ALTERNATIV SCEN – DEN FÖRSTA VERSIONEN AV LOKES MOBBNING AV IDUN	81

Inledning

Oavsett om du vill lära lite av några arma manusförfattares tidigare arbete för att själv kunna skriva ett spex, eller om du helt enkelt vill läsa ett spexmanus för ditt eget höga nöjes skull, hoppas vi att det här häftet gör dig nöjd. Vi har slängt in allt möjligt som skulle kunna trötta ut även den mest hängivne spexmanusläsare.

Det skrevs mycket och funderades mycket kring det som tillslut blev vårt spexmanus. Ganska lite av det får plats i ett vanligt manus så vi tog oss friheten att sammanställa denna special edition. Här syns lite av manusets utveckling, men även lite av de tankar som, hur urspårade de än var, resulterade i ett spexmanus.

De av er som faktiskt sett uppsättningen av det här manuset kommer säkert att notera flera skillnader mellan manuset och det som faktiskt framfördes. Det beror på att det här bara är ett manus. En del av det som står i texten måste fyllas ut, annat skalas bort för att det ska gå att genomföra med till buds stående medel. De två akterna som står och beskrivs här utgör bara det första steget mot det som blev ett färdigt spex.

Det var kul att skriva, hoppas det är roligt att läsa. Mycket nöje!

/Mats Sjögren, Maria Myhr, Anders Sebring och Josefin Nordlander

Rollerna

Ansgar

Ansgar är spexets huvudprotagonist, en optimistisk, hurtig liten herre som fäller små undervisande kommentarer till sina medresenärer. Ansgar representerar till viss del den akademiska sidan. Han besitter mycket bokkunskap, men låter sig ändå luras av Loke lika lätt som någon annan. I spexets parodiska vikingasammanhang kan man konstatera att Ansgar har flera feminina egenskaper. Han tar inte lätt till våld, brusar faktiskt inte upp alls i vanliga fall. Går klädd i klänning (eller tja, kåpa, vilket ju är nästan samma sak), är vek och otränad, bryter på franska (åtminstone anser Ulfhilde att det är en feminin egenskap), läser böcker och försöker lösa konflikter genom att prata.

Ansgar, som har ett intellektuellt förhållningssätt till världen lider också av en postmodernistisk åkomma. Ibland halkar han nämligen utanför illusionen. När detta inträffar kommenterar han spexets scen och träder, så att säga, ur rollen.

Den helige Ansgar var i verkligheten en nordfransk benediktinermunk som kom till Birka år 829, på sveakungen Björns begäran om en missionär. Vad som sedan hände är inte så självklart. Det verkar som om Ansgar egentligen rönte ganska blygsamma framgångar. Han lyckades döpa Birkas styresman Hergeir, som också byggde en kyrka på sin gård. Det skickades också ut en del missionärer i landet, men att han skulle varit Sveriges förste apostel ifrågasätts starkt av historiker. Det finns också tydliga tecken på att Sverige redan innan Ansgar dök upp hade en form av kristen lära, om än inte den kyrkliga läran.

”Kyrkokristendomen” fick inte heller ordentligt fäste i Norden förrän mer än hundra år efter Ansgars död. Åtminstone hävdar vissa detta. I Spexet hänger dock allt på Ansgars mission och vi tillåter oss att vara nationalromantiska och tillskriva det blodiga kristnandet till en individ, inte en samhällelig process.

Mikael

Som ärkeängel är Mikael, eller ”Micke”, den mest potente i Ansgars gäng. Med sitt flammande svärd och sina vingar var han den som stängde in Lucifer i sitt fängelse. Sedan dess har det dock inte erbjudits några ordentliga provningar och Micke börjar därför bli ganska uttråkad. Eftersom han inte har någon fri vilja tvingas han dock fortfarande lyda Gud och när denne berättar att han ska möta upp med två fransmän hos påven är han därför tvungen att infinna sig.

Micke som trivs bäst i stridens hetta eller nere i trakterna av Jerusalem har inte mycket till övers för det nordiska klimatet.

I ”verkligheten” (är ett löst begrepp i sådana här sammanhang) är Mikael en ärkeängel som på yttersta dagen ser till att alla kommer igång genom att blåsa trumpet. Sedan för han befälet över änglaskarorna och vinner en förödande seger över Satan och hans anhang.

Jeanne d'Arc

Jeanne d'Arc är Ansgars rabiata och franska medhjälpare som med svärdet skall kristna de mjöds-kummande vikingarna.

Jeanne d'Arc började höra röster när hon var tolv som sa åt henne att befria Frankrike från britterna (första visionen var om ärkeängeln Mikael). När hon var sjutton hörsammade hon uppmaningen. Hon gick till kungen och bad om en armé, han kollade noga så hon inte var häxa, gav henne en armé och Jeanne, jungfrun av Orleans, drog i strid mot britterna och jagade dem på flykten. Sen blev hon

tillfångatagen av engelskvänliga burgunder som trodde att hon allt var en häxa ändå och brände henne på bål 1413, endast 19 år gammal. Inte konstigt att hon är upprörd.

Carolus Rex

Carolus Rex är ett i princip Carola Häggkvist (hon har aldrig bytt namn för oss) som är påve i Rom. Hon är singel, och som Guds representant på jorden skickar hon iväg Ansgar på hans holy quest till det okristliga Norden. Och hon gör det på vers.

Tor

Tor är en testosteronstinn hammarfetischist. Mest av allt älskar han sin hammare Mjölner och näst mest av allt att visa sin ofantliga styrka. Att han en gång tidigare lurats att klä ut sig till kvinna, då till Freja vill han helst av allt glömma. Tor är en i grunden vän och romantisk machokille med extremt kort stubin.

I verkligheten var Tor, som betyder ”Dundraren”, böndernas gud som kom med regn och åska när han red fram över himmelen i sin kärra dragna av bockarna Tandgnjost och Tandgrisner. Han gillade att knacka jättar och utsattes ständigt för Lokes hyss.

Freja

Freja är en kärleksgudinna med Grynet-manér. Klädd i illrosa och glitter arbetar hon bekymmerslöst för romantik, girlpower och det som är rätt och moderiktigt. Allt är ’helt sjukt bra’, oavsett hur svår en situation är.

I verkligheten var Freja kärleks- och fruktbarhetsgudinnan. Hon bodde på ett ställe som heter Folkvang och åkte omkring i en vagn dragen av två katter. Egentligen var Freja en van, och inte en as (även kallad ”ovan”).

Oden

En allvetande gubbe i åttahjulad rullstol som verkar fullständigt senil. Han skjutsas runt av Idun, har cyklopöga och snorkel som han tutar i¹. Han tror att hans rullstol är en åttahövdad häst som heter Sleipner, och att han har två korpar som heter Hugin och Munin som bara han ser. Av alla roller är det dock Oden som har störst koll.

I verkligheten var Oden asarnas övergud. Han var skald och krigsgud. Han var jarlens gud och behärskade runmagi. Han hade offrat sitt öga i Mimers brunn för att få reda på allt som hänt och allt som kommer hända, och han hade sina korpar som höll koll på vad som hände i världen. Han var med och skapade världen och kallas därför för Allfader, men han kallades också Grimner, Gråskägg, Helblinde, Hjalmbere, Sidhatt och en hel drös med andra namn.

Idun

Idun har hand om livets äpplen som asarna äter för att få evigt liv. Hon är också Odens vårdare och den enda som förstår vad han säger när han tutar i sin snorkel.

I verkligheten var Idun gift med Brage och finns med i en saga, där hon kidnappas.

Svinulf

¹ Förlagan är Marias lillebror när han tog på sig cyklop och snorkel och tuffade som ett tåg för att muntra upp Maria när hon var sjuk på semester på Cypern 1994.

Svinulf är en dryg viking som alltid drar dåliga skämt, och försäkrar sig om att alla fattat dem.

Snorulf

En nostalgisk och grubblande viking, som är utrustad med ett enkelt intellekt precis som sin bror Svinulf och syster Ulfhilde.

Ulfhilde

Den i vikingaskaran som är en ordentlig karllakarl. Hon är äldst och kör med sina snurriga bröder så att de betar sig som ordentliga vikingar. Hon har ett hett temperament och avskyr fjollighet, mesighet, och mjäkigt dravel.

Loke/Lucifer

Loke är spexets antagonist och en kvinna. Hon är ond, girig, manipulativ och vill regera i asgård.

I verkligheten är Loke en vanlig antagonist bland asarna, men som också medverkar till att lösa problemen. Loke är mor till Odens häst Sleipner, var den som bidrog till att Tors hammare fick så kort handtag, såg till att Sif förlorade håret, och en massa andra häftiga saker.

Rune Granit

Rune Granit är en runknackare extraordinaire. När han mejslar ner vikingarnas livsöden bryr han dock sig föga om detaljer.

Akt 1

Scen 1. Påven gör en kupp²

Ansgar, Carolus Rex, Jeanne d’Arc, Mikael.

(Scenen är nedsläckt.)

DOV TRAILERRÖST: *(blir mer och mer exalterad ända fram till ”nästan”)* Det här är historien om hur Ansgar fick ett ärofullt uppdrag av den ensamstående påven Carolus Rex, hur han reste till det ispinade Norden för att återupprätta det förlorade paradiset, hur han möttes av ett trångsint folk, tog sig an gudar, kärleken, och kristnade Norden... typ³. Du kan själv följa med i ditt programblad. När du hör det här ljudet – MERA MJÖD! – när du hör det ljudet, då vet du att det är dags att vända blad. Då börjar vi.⁴

(E-typelåt sätter igång i högtalarna med tung bas. Strålkastare lyser upp den rökfyllda scenen och under låtens intro träder Ansgar in med bakljus och ett enormt kors på ryggen.⁵ Där finns också två valkyrior på scenen med sprakande poi som de snurrar.)⁶

ANSGAR SÅNG: Jag ska kristna Norden! *(melodi: This is the way – E-type)⁷*
(Låten går ut på att han själv ska segra över vikingarna, kristna Norden och att Ansgar är en hjälte etc.)⁸

(Scenen tänds upp. Påven Carolus Rex caroliga röst bryter av mot pampigheten i öppningen.)⁹

CAROLUS REX: Oh Ansgar, det var en sak till.

ANSGAR: Ja min ensamstående påvighet?¹⁰

² Vi valde att ge varje scen en rubrik. Vissa är mer genomtänkta än andra, men de innehåller alltid ”gör en” eller ”gör ett”, med ett undantag.

³ Här ges spexet fabel. Vi var medvetna om att det i spexet kunde vara lätt att glömma bort den röda tråden (vi driver med det längre fram) så vi var noga med att tidigt presentera protagonistens mål: Att kristna Norden.

⁴ Den här formuleringen är hämtad från musiksagorna som man gärna lyssnar på som barn. I tidiga funderingar var det istället för ”Mera mjöd!” ett fånigt fågelläte som skulle komma upprepade gånger, och att vikingarna i en senare scen skulle jaga en person utklädd till fågel som gjorde lätet. Vi bestämde oss istället för Mera mjöd! Eftersom vi då också kunde låta berättaren fortsätta sin existens genom manuset och även kommunicera med rollerna på scenen. Mera Mjöd sägs efter varje sångnummer med text. Just Mera mjöd! valdes eftersom det just festande i mjöd passade stämningen och även kunde urarta i fylleskämt, med en berusad speakerröst.

⁵ Detta kors symboliserar Ansgars tro på kyrkan och kristendomen.

⁶ Snurrande poi var Anders idé, något som han brunn väldigt för.

⁷ Det var tänkt att från början vara Europas *Final countdown*, men den hade tydligen använts i ett tidigare spex, så vi valde att istället välja E-types låt som även den kunde framföras med pompa och ståt.

⁸ Ansgar är antitesen till en hjälte, men besitter en självklar målinriktning. Vår tanke var att måla upp honom som hjälte i en inledningsång och sedan snabbt konstruera med hans allt annat än hjälteaktiga uppenbarelse. Detta gav oss också möjligheten att öppna med ett riktigt pampigt sångnummer för att tidigt gripa tag i publiken.

⁹ Carolus Rex är ju Carola, vilkens väna röst skulle ta ner tempot efter Ansgars öppningslåt. Carolus Rex är såklart en ordvits, där vi också ironiskt leker med Carolas fromhet. Carolus Rex är en annan beteckning på Karl XII, men detta har väldigt lite med spexet att göra.

CAROLUS REX: Eftersom det krävs tre¹¹ till varje gudomligt uppdrag så (*melodi: All the reasons to live*)¹² ska du få tvåå medhjälpare som ska följa med dig till Norden!

ANSGAR: Nej men så trevligt, det är ju strålande minsann.¹³ Vilka kan dessa två vara då?

CAROLUS REX: (*mel: Tommy tycker om mig*) Jesus tycker om dig, därför får du Mikae-e-e-el! Han är ärkeängeln med svä-ärdet som bri-inner. Och du får en jungfru som kristnat hela Orlea-a-a-ans! Hon går klädd i rustning och hennes namn det är Jeanne D'Arc! Det är sant.

ANSGAR: Åhå, på så vis minsann, en ärkeängel och en jungfru, det var inte dåligt minsann!

(*Lite tumult hörs utanför scenen. In travar Jeanne D'Arc följt av Micke.*)

JEANNE D'ARC: Kristna Norden sa ni! Ta hit dom där mjödskummande vikingarna så ska jag lära dem hur tungt Guds budord väger i verkligheten!¹⁴ Nå? Är det här Norden? Är det där en viking? (*Hon pekar på Ansgar och ser skeptisk ut.*)¹⁵

MICKE: Nej, Jeanne, det här är Vatikanen och det där är Ansgar. Norden ligger... i norr... (*Vänder sig till Carolus Rex*) NORDEN???¹⁶ Det är ju svinkallt! Fattar du hur jäkla kallt det är. Det går isbjörnar på gatorna, folk bor i igloos och man åker spark till jobbet!¹⁷

ANSGAR: In Sweden they call it a kick, minsann.¹⁸

MICKE: (*stirrar på Ansgar, vänder och går bort en bit, ställer sig med ryggen mot*)

¹⁰ I en tidigare version av manuset hade Carola en mycket större roll, och en del av skämtet från detta användes i denna inledande scen. En sak som poängterats med eftertryck i media under perioden strax innan denna första version, var att Carola var singel. Vi såg till att använda denna egenskap som ett stående epitet för Carolus Rex, även om det uttrycks på lite olika sätt i manuset.

¹¹ Treenigheten såklart.

¹² De flesta av Carolus Rex repliker sjungs fram till melodierna av gamla Carola-hits. Det är dessa som står inom parentes.

¹³ Spexets första minsann. Detta är Ansgars kännetecknande uttryck.

¹⁴ Denna replik funderades en del fram och tillbaka på då det är Jeanne D'Arcs öppningsreplik. En variant innefattade att slå stentavlorna i vikingaskallar, men vi valde den här istället.

¹⁵ Vi hade ganska lite utrymme på oss att presentera tre karaktärer och spexets plot. Det var därför viktigt att i Jeanne D'Arcs och Mickes fall bara fokusera på deras utmärkande karaktärsdrag. Jeanne D'Arc är hetsig och rabiatt. Motsatsen till hur en vän jungfru skulle förväntas vara.

¹⁶ Varken Jeanne D'Arc eller Micke är drivande för kristnandet av Norden, utan det är Ansgar. Eftersom Micke var mest potent i gruppen, var det viktigt att förstärka hans motvilja mot själva uppdraget. Med den motviljan var det logiskt att han hade väldigt liten koll på vad uppdraget skulle gå ut på, annars hade han förmodligen inte dykt upp. Åtminstone resonerade vi så.

¹⁷ In med lite fördomar om skandinaverna.

¹⁸ Det här är en replik från Sällskapsresan 2, så när som på minsannet såklart. En av de där replikerna som bara dyker upp när man skriver manus. Den användes dock för att visa på Ansgars susighet och harmlösa besserwissentendenser.

JEANNE D'ARC: Kyla är för veklingar, den sanna tron skall hålla oss varma!
Den sanna tron och blodet från de mjöds-kummande vikingarna!¹⁹

MICKE: Spöa hin håle, onskans orm, Lucifer själv, för att skickas i väg på en mission till en frysbox, jo jag tackar ja. Där får man för att man är ärkeängel.²⁰

CAROLUS REX: Men det här uppdraget är jättenobelt! (*mel: Främling*) I Norden där ska ni ta en as och döpa honom vid Nordpolen!²¹

ANSGAR: Döpa ett as minsann, men vad ska det vara för as? Ska det vara en död ko, eller en död älg, eller en död fraggel, eller...²²

CAROLUS REX: (*fortsätter sjunga*) Nejnej EN as! Det är en gud, som bor där i Asgård.

ANSGAR: Jaså jaha, på så vis minsann, EN as, neutrum var det ja, så lustigt att kalla sina gudar för asar, hohoho. Så vi ska döpa honom vid Nordpolen, det blir en smal sak minsann. Lätt som en plätt! Piece of kaka, som man säger i England.²³

CAROLUS REX: (*mel: Mitt i ett äventyr*) Det blir ett äventyr! Jag längtar så tills ni har kommit hem och kristnat hela Norden!

ANSGAR: Utmärkt, utmärkt! En viking till rakning minsann. Kom låt oss slå följe till det okristliga Norden och utföra vårt synnerligen heliga uppdrag.

CAROLUS REX: Men ni måste ju vara tre, annars blir det inte en gudomlig mission! Har ni inte lärt er nånting av Livets Ord?²⁴

MICKE: Jag tänker INTE följa med.²⁵

CAROLUS REX: (*mel: Mickey*) Åh Micke Micke hej Micke Micke du är helt okej hej Micke! Kom Micke! Åh Micke Micke snälla Micke Micke följ med dom till Norden hej Micke! Hej Micke!²⁶

MICKE: Nngaa okej då.²⁷

¹⁹ På sätt och vis såg vi Micke och Jeanne D'Arc som de bråkande ungarna i baksätet. De är både viljestarka och arbetar för att överglänsa varandra i tuffhet. Jeanne D'Arc är dessutom rabiat, och den i gruppen som verkligen ser på kristnandet av Norden som ett korståg i svärdets tecken.

²⁰ Här etableras Mickes relation till Lucifer som ju är vital för spexet. Även Mickes relation till den fria viljan börjar anas, även om det mest berörs i Mickes beteende här. Han är extremt motsträvig, men trots att han är ärkeängel och därför är mäktigare än någon annan i sällskapet göra han som han är tillsagd. Eftersom ha inte har någon fri vilja.

²¹ Metoden för att kristna Norden presenteras.

²² Ansgar missuppfattar *en* as som *ett* as.

²³ Bruket av engelska återanvänds en gång till som resonans till In Sweden they call it a kick.

²⁴ Här reagerar Carolus Rex på att Micke inte är helt med på noterna. Treenigheten upprepas från scenens början och vi slängde in en koppling till Livets Ord, Carolas gamla församling.

²⁵ Den här kommentaren var egentligen bara för att lägga upp för Carolus svar.

²⁶ Också ett av skämtet från den tidigare versionen. När vi väl bestämt oss för att ha med Ärkeängeln Mikael och Carola i samma spex, var den här kommentaren nästan nödvändig.

(Ansgar, Micke och Jeanne D'Arc på väg ut)

CAROLUS REX: *(mel: Fångad av en stormvind)* Men nu glömde jag ju nästan!
Kom tillbaks! Jag har nåt att ge till er som ni inte klarar er utan!

ANSGAR: Ja ers carolighet?

CAROLUS REX: *(sjunger vidare)* För att hitta till Nordpolen måste ni se på denna GPS för att ni till slut ska hitta rätt!²⁸

ANSGAR: Ja, minsann, hitta till Norden och Nordpolen är ju ingen bagatell, och utan Gudomlig PolSökare kan vi ju lika gärna hamna i Falun, minsann. Det skulle vara ett riktigt helvete *(gör korstecknet)*.²⁹ Tackar allra artigast ers påvliga singelighet. *(Hänger GPSen i ett snöre runt halsen.)*

*(Ansgar ut. Scenen släcks sånär som på en strålkastare som fångar Loke som kommer in.)*³⁰

SPEAKERRÖST: Mera mjöd!³¹

Scen 2. Valkyriorna gör sitt intåg

Loke, Valkyriorna.

(Scenen är nedsläckt, med spot på en ränksmidande Loke.)

LOKE: Så ett korståg skall gå ända upp till Norden. Det är ju där Iduns saftiga äpplen hänger och dinglar i livets träd,³² äpplena som ger evigt liv och som jag inte längre får käka av!³³ Jag vet inte ens var Nordpoolen ligger, men med

²⁷ Skämtet är levererat och vi behöver inte dras med att Micke vägrar längre.

²⁸ Prylen som alla kan bråka om levereras. Vi behövde något som var nödvändigt för att ta sig till Norden, för att helt enkelt krängla till vägen dit. En karta som vital del var nästan utesluten eftersom spexet Columbus och Tintin till stor del kretsade kring en skattkarta. Efter en hel del funderande återkom vi upprepade gånger till GPS. Det var dock inte förrän vi kom på Gudomlig Poolsökare som vi tillslut bestämde oss för denna tekniska möjäng.

²⁹ Det här är en koppling till spexet från 2000 Carl von Linné – ett riktigt helvete, där Anders Sebring var en av manusförfattarna. Eftersom Ansgar är djupt kristen gör han korstecknet varje gång han själv eller någon annan svär. I det här fallet med ordet helvete.

³⁰ Ett av målen vi hade med manuset var att det inte skulle kräva en massa ommöbleringar på scenen. Vi har därför gett några scenanvisningar för att visa på scenövergångar. I det här fallet handlade det dock också om att det behövdes en dunkel miljö för att förtydliga Lokes roll som antagonist.

³¹ Speakerrösten gör sitt första "Mera mjöd" eftersom Ansgar har sjungit och Loke ska till att sjunga.

³² I myterna nämns inget äppelträd, utan Iduns äpplen ligger helt enkelt i en korg som Idun bär på, och där återskapas de varje gång de ätits. I seriealbumet *Valhall nr 6 – Guldäpplen åt gudarna* av Peter Madsen hänger de dock i ett träd och vi valde denna variant eftersom vi då kunde leka med kopplingen till äppelträdet i Edens lustgård. Det ifrågasätts visserligen även om det verkligen var äpplen Adam och Eva åt av i Bibeln, men denna konvention är ändå så stark att vi använt oss av den.

³³ Anledningen till att Loke inte får äta av äpplena är, som det stod i spexets synopsis, att han dödat Höder. Detta kom aldrig med i manus.

Ansgars GPS skulle livets äpplen vara mina och jag, Loke, skulle få evigt liv och vara herre på täppan!³⁴

LOKE SÅNG: (*melodi: Fear of the Dark – Iron Maiden*) Låten går ut på att Loke blir bossen över alla gudar och att alla ska springa runt och göra hans skitgöra.³⁵

*Under sången kommer Valkyriorna inskuttande och körar. När sången är slut stannar Valkyriorna kvar och Loke talar till dem.*³⁶

LOKE: Åh, nämen så passande, valkyriorna. Hmm... (*gör upp en plan på ett kick*) Hörni, tjejer! Har ni hört det förskräckliga?³⁷

HÄRFJÄTTER: Har vi hört det förskräckliga?

SKÄGGALD: Vi har inte hört det förskräckliga!

BRYNHILDE: Vi har hört det förskräckliga.³⁸

LOKE: Ansgar kommer och han ska kristna Midgård.

HÄRFJÄTTER: Ska Ansgar kristna Midgård?

SKÄGGALD: Ansgar ska kristna midgård!

BRYNHILDE: Ska Midgård ansa kristna?

LOKE: Han kommer med Ragnarök.

HÄRFJÄTTER: Kommer han med Ragnarök?

SKÄGGALD: Han kommer med Ragnarök!

BRYNHILDE: Kommer det att regna rök?

LOKE: Någon måste meddela Oden.

HÄRFJÄTTER: Måste någon meddela Oden?

SKÄGGALD: Någon måste meddela Oden!

³⁴ Här presenteras Lokes drivkraft i spexet. Evigt liv och att härska i Asgård. Dessutom behöver Loke Ansgars GPS för att kunna uppnå sitt mål.

³⁵ Både Ansgar och Loke presenteras med pampiga sångnummer för att förstärka deras roller i spexet. Det är framförallt dessa tvås drivkrafter som hamnar i kollisionskurs. Vi hade tidiga funderingar på att använda Thåströms *Alla vill till himlen* eller Black Sabbaths *Iron Man* som melodi, men beslutade oss tillslut för *Fear of the Dark*.

³⁶ Valkyriorna kommer in i handlingen utan presentation i egenskap av kör/dansare.

³⁷ Loke har ofta ett ganska familjärt sätt med de flesta roller hon kommunicerar med. Tanken var att hon skulle anpassa sitt sätt efter vem hon pratar med. Detta blev dock svårt att genomföra konsekvent.

³⁸ Valkyriornas första repliker är ganska milda, men vittnar ändå om deras förmåga att omforma varje replik till rappakalja. Samtliga tre namn är i själva verket namn på valkyrior i den nordiska mytologin. Härfjätter och Skäggald valdes eftersom de är så fåniga och Brynhilde eftersom det är så klassiskt.

BRYNHILDE: Måste Oden meddela någon?

HÄRFJÄTTER och SKÄGGALD: Tyst nu! Loke har något viktigt att säga!³⁹

LOKE: Alltså: Rid till Asgård, hitta Tor, säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden. Okej? Är det uppfattat?

HÄRFJÄTTER: Rid till Asgård! Hitta Tor!

SKÄGGALD: Säg: Ragnarök är i antågande!

BRYNHILDE: Oden ska kristna Ansgar.

HÄRFJÄTTER: Nejnejnej. Tor är i antågande

SKÄGGALD: Norden ska kristna Ansgar.

BRYNHILDE: Och det kommer att regna rök.

LOKE: Okej, vi tar det från början: Rid till Asgård. Hitta Tor. Säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden.

HÄRFJÄTTER: Rid till Norden, hitta Ansgar.

SKÄGGALD: Säg: Krister är på tåget!

BRYNHILDE: Och det ska regna rök.

LOKE: Lyssna. Noga. Rid till Asgård. Hitta Tor. Säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden. Uppfattat?

VALKYRIORNA: Capisce!⁴⁰

*Valkyriorna rider ut till en fånig version av Wagners Valkyriornas ritt.*⁴¹

Scen 3a. Loke gör ett byte

*Ansgar in på scenen med sitt stora kors. Loke gömmer sig bakom ett träd, men när hon ser att Ansgar är ensam kliver hon fram.*⁴²

³⁹ Skämtet ligger såklart i att två valkyrior blir uppretade på det tredje för att hon är tjugig. I dessa fåniga upprepningar levereras också Lokes plan. Valkyriorna är för övrigt starkt influerade av Bill och Bull i Pelle Svanslös. I en tidigare version var det just Bill och Bull som hade denna upprepande egenskap. De skulle då tillhöra Freja för att koppla till hennes katter i mytologin.

⁴⁰ Detta är en koppling till 2003 års spex *Columbus och Tintin – ett riktigt äventyr* och rollerna CCC som hade en liknande funktion som valkyriorna. De var dessutom tre till antalet och talade som en helhet. Dessa sade dock istället delar av meningar och kompletterade varandra. En av CCC hette Capisce.

⁴¹ Eftersom valkyriorna skulle dyka upp som en sorts gubben i lådan under spexet ville vi ge dem en signaturmelodi. Wagners *Valkyriornas ritt* föll sig naturligt.

ANSGAR: Åh, det är synnerligen långt att gå till den där Nordpolen. En båt skulle inte vara en helt dum idé minsann. Fast inte nu såklart, vi är ju fortfarande på torra land, hohoho.⁴³

LOKE: God eftermiddag min herre.

ANSGAR: Nejmen se god eftermiddag.

LOKE: Här går ni utan några bekymmer ser jag.

ANSGAR: Inga bekymmer minsann. Hakuna Matata, som dom säger i Kenya.

LOKE: Säg brukar ni gå hit ofta?

ANSGAR: Nej, inte så ofta, det tar på vaderna. Jag har till och med fått sätta ett compeed på hälen. Ni är allt artig ni minsann.

LOKE: Det faller sig naturligt för mig.

ANSGAR: Minsann!

LOKE: Jag hör att ni talar med viss brytning. Frankrike tror jag bestämt, då är ni inte långt hemifrån.⁴⁴

ANSGAR: Åh hoho, så kanske det verkar. Men mitt riktiga hem är överallt där Herrens ljus faller. Fast, nu kommer jag i rask promenad från Vatikanen, minsann. Och det är ett ansenligt marathon⁴⁵ vill jag hävda.

LOKE: Jag kunde inte undgå att se att ni var sliten i vaderna. Och ni har ett compeed på hälen. Ni måste verkligen vara i behov av lite närande färdkost.

ANSGAR: Åh såg ni det? Ni har minsann en skarp blick ni. Vad heter ni...

LOKE: *(tar hastigt fram ett äpple och räcker det till Ansgar)* Får det vara ett äpple?⁴⁶

⁴² Här var det såklart viktigt att Micke inte redan nu såg Loke. Att Loke gömmer sig bakom ett träd och kommer fram och bjuder på ett äpple förstärker också liknelsen med Lucifer. Intressant här är att det blir en geografisk vurpa i manuset, som vi inte upptäckte själva. Loke kommer ju in på scenen i Vatikanen när Ansgar & co försvinner ut till höger, sedan spelar Loke ut sin scen och när Ansgar kommer in från vänster igen förmodas de vara någonstans längre upp i Europa. Hur kunde Loke färdas och stå still på samma gång? En miss såklart, och det lönar sig knappast att bortförklara sig med att Loke är metafysisk varelse.

⁴³ "Torra land"-repliken är för att flagga för när de kristna möter vikingarna för första gången.

⁴⁴ Loke och Ansgar möts ju någonstans mitt i Europa, med Ansgar på väg norröver. Ansgar kom dessutom från Frankrike varför Loke faller denna kommentar. Det var dock vår tanke att Ansgar absolut inte skulle bryta på franska.

⁴⁵ Detta skulle kunna vara en koppling till den grekiska minotauren som kommer senare i spexet, men det är bara ett sammanträffande. Marathon används helt enkelt för att ge Ansgars språk en bildad ton.

⁴⁶ Paralleller ska här dras till ormen i edens lustgård såklart. Dessutom hivar Loke snabbt fram det för att slippa svara på vad hon heter.

ANSGAR: Oj, jaha ja, ett äpple hade ni undanstoppat där. Ja lite färdkost skulle inte vara så dumt. Artigheten själv är ni minsann. Men det känns ju konstigt det här. Jag får saker och du får inget alls, nej det går minsann inte.⁴⁷

LOKE: Men se så rött och saftigt det är, och fullt av närande C-vitamin.⁴⁸

*Ansgar tar emot äpplet och står tyst och ser fundersam ut. Väger korset och äpplet i händerna.*⁴⁹

ANSGAR: Ja, jo, hm, nja... (överlägger tveksamt med sig själv).

LOKE: Du... alltså... Hm... Okej jag har det. Ta äpplet för jämställdheten!

ANSGAR: Jämställdheten minsann?

LOKE: Snövit gick på det, Eva gick på det, nu är det på tiden att en man gick på det.⁵⁰

ANSGAR: Jo, ja, men jag kan ju inte bara ta emot ett äpple utan att ge något i gengäld, nehej minsann. Vad har jag som du skulle kunna ha nytta av, fröken...

LOKE: Vad är det där för en mysco pryl du har?⁵¹

ANSGAR: Det här? Det är en enkel Gudomlig PolSökare minsann. Men den kan jag inte ge bort hur som helst ser du. Det går tyvärr inte, nej minsann.

LOKE: Men om jag fick ta en liten liten titt på den. Bara kasta ett öga på den kan väl inte skada.

ANSGAR: Nej vars, en titt ska väl gå an. Men jag måste nog bestämt hålla i den hårt när du granskar den.

*(Loke tar tag i GPS:en och Ansgar håller kvar. De gör en sorts ormande dans när Loke försöker få en så bra titt som möjligt. Det pekas och vänds och vrids. Här är det läge för enkla akrobatiska rörelser. Här far också korset och äpplet runt, eftersom Ansgar nu måste hålla i tre saker samtidigt. Musik: Nån sorts clownmusik.)*⁵²

ANSGAR: Oj, det var en noggrann titt du tar dig.

⁴⁷ En kommentar som Loke förutsatte. Scenen går ju ut på två saker: I första hand ska Loke få titta på GPS, men det är också ett sätt att leverera äpplet som senare i spexet blir grus i maskineriet för protagonisterna. På ett annat plan leker vi så klart med idén om hur Loke frestar den kristne och grundar för möjligheten att Loke är Lucifer.

⁴⁸ Det här är minst sagt en överdrift från Lokes håll. Äpplen innehåller visserligen C-vitamin, men inte i särskilt höga mängder. "Rött och saftigt"-argumentet är tänkt som den första kopplingen till *Snövit och de sju dvärgarna*.

⁴⁹ Det här är en symbolisk handling. Ansgar väger korsets tyngd, symbolen för kristendomen och renlärigheten, mot äpplet som symboliserar synden och avsteget från den kristna renlärigheten. Det blir med andra ord en liten kamp om Ansgars själ.

⁵⁰ Här tas båda de tidigare kopplingarna upp. Loke är ormen och häxan, och använder detta som argument för att Ansgar ska ta emot äpplet. Detta är självklart ett sorts metaskämt där Loke kliver utanför rollen.

⁵¹ Återigen avbryter Loke innan Ansgar hinner få reda på Lokes namn.

⁵² Den här dansen hade vi riktigt roligt åt och vi ville ha med den som en riktigt spexig scen, med fysisk komik.

LOKE: Vänta! Här är vi nu, det fattar jag, men vart är vi på väg?

ANSGAR: Hit så klart. Det stora krysset.

LOKE: Så det är en skattkarta?

ANSGAR: Nej det är det verkligen inte, minsann! Då kan vi hamna i Västindien och där har vi sannerligen inget att göra.⁵³

LOKE: Jaja, krysset är Nordpolen alltså?

ANSGAR: Ackurat!⁵⁴

LOKE: Men det är ju... Enkelt! Tack ska du ha! Det var allt jag behövde veta.

De slingrar sig fria från varandra.

ANSGAR: Tack själv. Det var angenämt.⁵⁵

LOKE: Ta nu och se till att äta det vid rätt tillfälle!⁵⁶

ANSGAR: Det ska jag minsann. Och tack ska du ha fröken... vad var det nu...?⁵⁷

Scen 3b. Ansgar gör en jordglob⁵⁸

Ansgar, Jeanne, Mikael.

(Loke ut och Ansgar blir stående avbruten i sin mening när tumult hörs i kulisserna av Jeanne D'Arc och Mickes röster. Jeanne D'Arc och Micke in.)

JEANNE: Hur långt är det till Norden?

MICKE: Lägg av!

JEANNE: Hur långt är det till Norden?

MICKE: Lägg av!

JEANNE: Hur långt är det till Norden?⁵⁹

⁵³ Detta är en koppling till 2003 års spex *Columbus och Tintin – ett riktigt äventyr* där ju en skattkarta användes. Det kommer senare in en karta senare i spexet, men den har en egen not.

⁵⁴ Ett hurtigt gammelsvenskt ord som vi tyckte passade Ansgar.

⁵⁵ Här leker vi lite med Ansgars personlighet. Att slingra med Loke upplevdes som angenämt. Till saken hör ju att Ansgar är lite inne i sin egen värld, och betraktaren ska ta hans kommentarer med en nypa salt.

⁵⁶ Här är en flaggning. Ansgar kommer att äta det vid rätt tillfälle för Loke.

⁵⁷ Sista försöket för Ansgar att få ur Loke hennes namn, men ormen smiter innan Ansgar får något svar.

⁵⁸ Vad är det här då? Scen 3 igen? Det här var en miss som vi inte upptäckte förrän det påpekades för oss. Det löstes genom att under repetitionerna kalla den här scenen för "Scen 3b" och föregående för "Scen 3a".

MICKE: Lägg av!

JEANNE: Hur långt är det till...

(Ansgar står och vet inte vart han ska göra av korset, att bära på både det och äpplet är alldeles för jobbigt. Han får syn på Jeanne och räcker henne korset. Hon tar emot det lite förvånat. Hädanefter bär Jeanne på korset.)⁶⁰

ANSGAR: Åh, flera mil skulle jag tro minsann. Säkerligen en hel hög med mil.

JEANNE: Varför då? Norden borde man väl komma till så fort man gått norrut.⁶¹

ANSGAR: Åh, det är ett vanligt misstag. Norden är en geografisk lokation, inte relativ till den egna rörelsen *(Ansgar visar på äpplet som om det var en jordglob)*.⁶²

JEANNE: *(dunkar korset i golvet)* Norden är Norden för att Gud har bestämt det!

ANSGAR: Ja just det ja. Snart är det dags att kliva på en båt minsann. Annars blir det blött hohoho.⁶³

MICKE: Båt?! Det var det ingen som sa något om!⁶⁴

JEANNE: Och vad hade du tänkt? Att vi skulle flyga över Östersjön?

MICKE: Ja!

ANSGAR: Hohoho, nej det går verkligen inte för sig. Hade Gud menat att människan skulle flyga hade han gett oss vingar minsann.⁶⁵ Den här vägen till båten!

Ansgar travar iväg med Jeanne efter sig. Micke dröjer kvar.

MICKE: Men... jag HAR vingar!

⁵⁹ Jeanne D'Arcs otålighet förstärks, medan Mickes irritation förstärks. Vi ville ha två medhjälpare som skulle vara i konflikt för att få mer dynamik i scenerna med de kristna. Micke vill helst slippa uppdraget, men måste eftersom han inte har någon fri vilja, och Jeanne kan knapp bärga sig inför den slakten av hedningar hon föreställer sig.

⁶⁰ Det symboliska valet avslutas. Ansgar väljer äpplet framför tron. Istället tar Jeanne över vars tro man knappast kan betvivla.

⁶¹ Av de tre kristna ansåg vi att Jeanne förmodligen var den dummaste, och var den som skulle kunna fälla en sådan kommentar. Men repliken är egentligen lika mycket ett uttryck för hennes otålighet, som på något sätt påverkar hennes världsuppfattning.

⁶² I våra idéer var sättet som denna replik skulle levereras på starkt inspirerad av litteraturvetenskapsläraren Bo G Jansson entusiastiska föreläsningar, men denna detalj är knappast bärande repliken i sig.

⁶³ Återknytning till Ansgars tidigare kommentar om en båt, och fortsatt grundande för scenen där de kristna möter vikingarna.

⁶⁴ Mickes negativa karaktär lyfts fram, men det var också ett sätt att leda fram till "jag har vingar"-skämtet.

⁶⁵ Ytterligare ett skämt som nästan var tvunget att ha med när vi väl bestämt oss för att Micke skulle knalla omkring med stora vingar.

Micke skyndar efter ut från scenen.

SPEAKERRÖST: Och jag vill ha mera mjöd!

Scen 4. Rune gör en runsten⁶⁶

Snorulf, Svinulf, Ulfhilde, Rune Granit (valkyria), speakerrösten.

(Snorulf, Svinulf och Ulfhilde står kring en stor runsten.)

VIKINGARNAS SÅNG: *(snapsvisa av något slag)*⁶⁷

SNORULF: Då kör vi igång! *(harklar sig)* Fader Storulf reste till Vinland med mjölk⁶⁸ och ädla svampar. Där sköt han så inihelsrike⁶⁹ med ren att de blev tvungna att importera från Kiruna.⁷⁰

RUNE: Storulf till Vinland. Sköt ren.⁷¹

SVINULF: Han sköt inte lortig då, höhö.⁷²

ULFHILDE: Käften Svinulf, ge mig en snus.⁷³

SVINULF: Alltså lortig som i motsatsen till ren...

SNORULF: Sen åkte han tillbaka men han var så inihelsrike dyngrak så han körde vilse och hamnade på Mallorca.

⁶⁶ Ja det är lite fånigt med en runknackare som heter Rune, men vi kunde inte låta bli. Vi kände oss tvungna att slänga in ytterligare en roll här, eftersom vi inte kunde föreställa oss att någon av vikingarna skulle kunna skriva. Rune var också med som en av vikingarna i den version av synopsis som lämnades in 2002.

⁶⁷ Spexets tredje part, vikingarna, vill vi också presenteras med en låt, men det skulle knappast duga med någon pampig som vi använt till Ansgar och Loke. Så det blev en snapsvisa istället. Dessutom hade vi under ett tidigt möte där vi diskuterade manuset med Kurt lovat att ha med en snapsvisa som skulle kunna platsa i någon av Högskolans Dalarnas studentsångböcker.

⁶⁸ Att vikingarna som kom till Amerika eventuellt blivit bortjagade av indianer som blivit sjuka för att de druckit av den mjölk som vikingarna bjudit av tycket vi var riktigt roligt.

⁶⁹ Det här är en sorts vikingasvordom. Det är såklart "In i Hells rike", vikingarnas dödsrike, svordomen pekar på.

⁷⁰ Varför Storulf sköt ren i Vinland så att de sedan skulle importera från Kiruna begrep vi inte själva, men det lät roligt.

⁷¹ Ett av de komiska elementen i den här scenen är att Snorulf broderar ut om Storulfs hjältedåd och att Rune förkortar det till kärnfulla kommentarer. Läser man på runstenar är det också bra mycket mer likt Runes versioner av händelseförloppen. Den här processen i hur en hjältehistoria komprimeras till torra redovisningar med minimalt med krusiduller tyckte vi var skoj.

⁷² Svinulfs första puckade kommentar. Det här är Svinulfs utmärkande drag. Han skulle vara så dum att han till och med gjorde de andra vikingarna irriterade. I den här första scenen där vikingakaraktererna etableras blir det extremt. Svinulfs kommentarer börjar nästan alltid med en kass ordvits, följt i något skede av höhö och avslutas med att Svinulf försöker förklara skämtet för de andra på scenen eftersom han tror att de inte förstått skämtet då de inte skrattar. I det synopsis som lämnades in 2002 var Svinulf en drill sergeant-typ med "mycket skryt och snack".

⁷³ Och här har den macho Ulfhilde presenterats. Hennes snusande återkommer också senare i spexet. I det här utbrottet presenterar hon också Svinulf vid namn.

RUNE: Hamnade på Mallis.

SVINULF: Men fattaru inte, ren – lortig?

ULFHILDE: Men vad sa jag? Och dra ner byxorna ordentligt, du ser ju ut som en annan fransman.⁷⁴

SNORULF: När han äntligen lyckades hitta hem till gamla Svitjod hade han supit så hårt och så länge att han kunde fylla sju fullvuxna karlar bara genom att andas på dom.

ULFHILDE: Ja, han kunde dricka far vår (*torkar en tår.*) Det är så barnbarna hans kommer känna av den baksmällan.

RUNE: Kom hem. Andades. Karlar stöp.

SVINULF: Är det imperfekt av stop?

ULFHILDE: Men skaru ha stryk eller? Hur blev det med den där snusen?

SVINULF: Höhö, fattaru inte, stop stöp stup.

ULFHILDE: Du lär ju inte få låna nån skoter i vinter, det ska du bara ha klart för dig grabbhalva.

SNORULF: Sedan la han an på grannkärringen men det gillade inte karln som tog storyxan från väggen och klubba ner farsgubben så blodet sprutade och hjärnsubstansen flög och...

SVINULF: Stackars pappsingen...

Ulfhilde nitar Svinulf så han faller till backen.

ULFHILDE: (*till Svinulf*) Sa jag inte åt dig att hålla käft

SNORULF: Farsan dog alltså en kladdig död och vi begravde honom under hans favoritbjörnfäll bakom dasset. Sedan reste vi stenen vi syskon, Snorulf, Svinulf och Ulfhilde.⁷⁵

RUNE: Slogs ihjäl. Snorulf, Svin-dito och dito-hilde reste sten. Runmästare tillika mäterstenograf Rune Granit har givit detta fantastiska konstverk dess grafiska form.

⁷⁴ Första fransmansskämtet levereras. Denna komik på den franska statens bekostnad är för att distansiera vikingarna från de "civiliserade" fransmännen Jeanne och Ansgar. Tanken är så klart också att vända på det som mer civiliserade personer säger om att man ska dra upp byxorna för att inte se ut som en skejtare. Men eftersom vikingarna representerar samma typ av individer som Ronny och Ragge återfinns bland var det här istället naturligt att ha Gällivarehäng.

⁷⁵ Vikingarna presenterar sig själva i den här scenen, och här kommer uppräknigen av alla tre syskon.

SVINULF: (*ligger fortfarande*) Sten och Graaf. Höhö. Fattar ni? Graaf. Istället för Stanley va. Hanna Graaf. Höhö.

ULFHILDE: (*sparkar till honom*)

SPEAKERRÖST: Nu kan man tro att vikingarna verkligen hade så här dålig humor, men efter att ha kol-14-daterat vissa av skämten i detta manus har det visat sig att de i själva verket kommer från den betydligt tråkigare medeltiden. Alla litteraturvetare med självaktning vet ju vilken utstuderad humor som egentligen finns i vikingalitteraturen, jag menar, ta bara Eddan, den är ju asrolig, inte sant? Lite som stenåldern där de hade en hel del stenkul grottmålningar, eller hur grott folk? Men är ni klara med scenbytet snart så jag kan sluta nån gång? MERA MJÖD!⁷⁶

Scen 5. Tor gör en Berghagen⁷⁷

Tor, Valkyriorna, Loke.

TOR: (*sitter på scenen med Mjölner i famnen*) Det är bara du i hela världen som förstår mig, Mjölner. Så fort jag höjer rösten lite så börjar dom andra att tjata om att räkna till tio och knyppla och dricka örtte och gå på folkhögskolekurser för självbehärskning. Men du, du förstår att jag måste få vara arg ibland och slå sönder saker och blixtra och åska och köra bockarna över himlen, och blixtra.⁷⁸ När man är en as så har man det inte alltid så lätt, eller hur? Och Siv som ska vara en god hustru och så, har hon nåt medlidande? Nä, hon säger bara att det är som att ha fyra barn; Mode, Magne och Trud⁷⁹, och så den där förvuxna håriga ungen Tor med sin skallra Mjölner. Astaskigt. Nej, det är verkligen bara du i hela världen som förstår mig Mjölner.

TORS SÅNG: Ode till Mjölner (*melodi: Teddybjörnen Fredriksson*)

(*Direkt efter sången börjar Wagners Valkyriornas ritt till vilken Valkyriorna kommer inrusande.*)

VALKYRIORNA: Rid till Asgård, hitta Tor, säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden!

TOR: Va, vad pratar ni om? Jag ÄR Tor!

VALKYRIORNA: Rid till Asgård, hitta Tor, säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden!

⁷⁶ Speakerrösten får pladdra på lite här för att leka lite med att det sker ett scenbyte när vikingarna går ut och asarna kommer in. Vi kunde ta oss sådan frihet, eftersom replikerna från Speakerrösten med all sannolikhet ändå skulle komma att skrivas om när regiarbetet kommit en bit på vägen. Vi fegade också lite och ville tydliggöra att vi fattade att skämten var kassa. Skämten med stenkul och grott folk kom från en gammal lärare som Maria haft.

⁷⁷ Vi funderade på att skämta om Berghagen i Bergslagen, men det skämtet uteblev.

⁷⁸ Att leka med Tors enkelspårighet var kul. Det enda han egentligen kan är ju att spöa jättar och åska och blixtra. Det går igen i mycket av hans repliker.

⁷⁹ Det här är Tors tre ungar. Mode och Magne är Tors söner och Trud hans dotter. Magne och Mode är inte Sivs barn, utan dessa två söner hade Tor tillsammans med jättekvinna Järnsaxa. De ska ärva Mjölner och leva vidare i Balderrike efter Ragnarök. Kuriosa är att Trud också är namnet på en av valkyriorna.

TOR: Ragnarök? Men, Heimdal har inte blåst i nåt horn... Vid Hels mustascher, sitter han och sover, den...!

HÄRFJÄTTER: Neej... Ansgar.

TOR: Ansgar? Har Ansgar blåst i hornet? Jag ska slå skallen av den skurken! Var är han?⁸⁰

(Valkyriorna viskar osäkert till varandra.)

VALKYRIORNA: Eh, rid till Asgård, hitta Tor, säg: Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden!

TOR: *(förvirrad)* Skulle han inte blåsa i hornet sa ni?

(Valkyriorna viskar återigen med varandra)

HÄRFJÄTTER: Jo, Ansgar ska kristna Norden, Ragnarök är i antågande!

BRYNHILDE: Och det ska regna rök.

TOR: Men det var väl själva den! Kan ni inte tala om vad det handlar om?!⁸¹

Loke kommer in.

LOKE: Nämen hej Tor, har du suttit och snackat med hammaren igen?

TOR: *(gömmet snabbt undan hammaren)* Nej! Och förresten så heter han Mjölner.

LOKE: Men det är ju bara bra att du bejakar din kvinnliga sida, Tor.⁸²

TOR: *(flyger upp)* Du, jag har ingen kvinnlig sida, din, din...! *(hötter med hammaren)*⁸³

LOKE: Men det är säkert, du passar i klänning. *(Tor suger tag i kragen på henne)* Ah-ah-ah, vill du veta vad det där kristnandet är eller inte? *(Tor backar motvilligt undan.)* Tänkte väl det. Jo, det är så här. Vi är ju asar, inte sant? Vi är många.

⁸⁰ Tor vet att han ska bli upprörd, men inte riktigt på vad. Han har självklart ingen aning om vem Ansgar är.

⁸¹ Förvirringen är total, varpå Loke gör entré. Att förvirra övriga roller på scenen är Lokes främsta egenskap.

⁸² Vi menar inte att schizofreni är en kvinnlig egenskap, det är främst Tors omvårdande egenskaper i närvaron av Mjölner som Loke åsyftar.

⁸³ Det här är också ett skämt som återkommer och får stor betydelse senare i spexet. Tor klädde ju ut sig till Freja i de gamla myterna och det mjölkar vi ordentligt i spexet. I det här fallet grundar vi lätt med att skämta om Tors skam efter denna händelse.

Flera stycken. En har hand om livsäpplen⁸⁴, en har hand om döda⁸⁵, en har hand om åska...⁸⁶

TOR: ...och blixtrar.

LOKE: ...och så vidare. Men Ansgar, han vill kasta ut oss allihop och ersätta oss med en enda. Vilket betyder: Inget mer slaktande av Särimmer⁸⁷, inget mer slaktande på slagfältet bakom Valhall, inget mer köra vagn och blixtra med hammaren...⁸⁸

TOR: (*har blivit alltmer rasande under tiden Loke talat och blir så arg så han knappt får fram ett ord*) Näej! Nääej! Det ska han allt... vänta bara tills... jag ska... smärta...!⁸⁹ Storting!

HÄRFJÄTTER: Storting.

SKÄGGALD: Ett stort ting.

BRYNHILDE: Alltid nånting.

LOKE: (*motar iväg dem innan Tor hinner slå ner dem*)⁹⁰

(*Valkyriorna ut.*)

SPEAKERRÖST: Mera mjöd!

Scen 6. Asarna gör ett storting

Tor, Loke, Freja, Oden, Idun.

TOR: Freja, var är du?

FREJA: (*in*) Här är jag, liksom!

TOR: Idun! Ta med dig Oden och kom hit!⁹¹

⁸⁴ Osökt kommer Loke först att tänka på livsäpplena, de som Idun vaktar. Detta är ju också det enda Loke har för ögonen nu. Allt hon gör i spexet är för att få tag på dessa.

⁸⁵ Tja, gäller väl egentligen för flera gudar, men här syftas på Hel som har hand om de som inte dött i strid.

⁸⁶ Tor så klart, och det fattar Tro själv också.

⁸⁷ Genom spexet planteras några sådana här attribut som ju trots allt överförs in i de nya traditionerna som uppstår när julen införs. I det här fallet julskinka.

⁸⁸ Återigen slutkläm med något som ligger Tor nära om hjärtat.

⁸⁹ Detta är en subtil intertextuell referens till filmen *A knights tale*, som dock inte har ett dugg med saken att göra. I filmen yttas repliken av den rödhåriga Wat Falhurst, och Tor är ju som bekant rödhårig. Intresseklubben antecknar febrilt.

⁹⁰ Ja, Tors irritation över valkyriornas otidlighet blir ju inte bättre av deras fånighet. Det är dessutom ett sätt att inte ha fler aktörer än nödvändigt på scenen, speciellt som Stortinget blir rörigt nog ändå.

⁹¹ Här är ett mer klassiskt sätt att presentera rollerna på, genom att Tor kallar på dem vid namn.

(Idun kommer in och kör Oden i rullstol.)

ODEN: *(vänder sig till Tor, Darth Vader-andas och säger något i snorkeln.)*⁹²

TOR: Men ta ut snorkeln så man hör vad du säger!

ODEN: *(tar ut snorkeln)* Tor, jag är din far.⁹³

TOR: Men jag vet! Måste du ha det där larviga cyklopet på dig jämt? Du ser ju inte klok ut!

ODEN: Irritation leder till argsinthet, argsinthet leder till ilska, ilska leder till vrede, vrede leder till raseri, och raseri kan leda till att jag blir doppad i en pool och då är det bra att ha ett cyklop.⁹⁴

(Tor ger upp ett vrål av vrede, Idun skyndar sig att stoppa snorkeln i munnen på Oden igen.)

IDUN: Såsåså, nu tar vi och går en sväng runt Valhall, eller hur? Kom här nu...
(viskar till Tor) Du vet ju hur han blir när han inte tagit sin flugsvamp. *(Hon rullar ut Oden)*⁹⁵

FREJA: Men hallå, vad är det som har hänt nu då?

TOR: Ansgar tänker köra ut oss från Asgård!

BRYNHILDE: Och det kommer att regna rök.

FREJA: Näe, det är ju helt sjuuukt! Så kan han väl inte göra! Vad ska vi göra då då?

LOKE: Jo, jag hade visst en liten idé. Ni två ser till att Ansgar blir kär i en vikingakvinna – jag menar, det fixar du på ett kick, Freja-gullet.⁹⁶

FREJA: Du, jag är helt sjukt bra på att få folk att bli kära i varandra!⁹⁷

⁹² Odens tendens att prata i snorkel är en av de genomgående komiska effekterna i spexet som inte är beroende av dialog. Det är dessutom en av de saker som levde kvar från första versionen av spexet. Att han har snorkel hänger ihop med att han har cyklop. Att han har cyklop har vidare att göra med att han i asatron bara hade ett öga.

⁹³ Jepp, ett Star Wars skämt.

⁹⁴ Detta är en nyckelreplik i spexet och en drift med Yodas harrang i Star Wars. Oden är ju gudomligt vis och vet såklart redan här att han kommer att doppas i nordpoolen i slutet av spexet.

⁹⁵ Återigen, ut med roller som inte är relevanta för handlingen. Dessutom behöver vi bli av med dem för att de ska kunna smyga in i slutet på scenen. Att Oden ska få flugsvamp är en koppling till idén om att vikingarnas bärsärkar skulle ha ätit flugsvamp för att bli vildsinta i strid. Mycket tyder på att det här i själva verket är en myt, men tanken på vikingar som knaprar flugsvamp likt chips är ganska komisk.

⁹⁶ Loke sätter sin plan i verket. Denna matchmaking är en lindrigare variant av den som användes i Synopsis version 1 (020923) spex 2003 (se extramaterialet), men vi ville inte släppa det helt eftersom en sådan här kärlekshistoria vid det här laget förtjänade att drivas med.

⁹⁷ Ja, det är ju Frejas grej i egenskap av kärleksgudinna.

LOKE: Och sen, när de är kära i varann båda två, så tar du Tor och kidnappar bruden – du är ju så stark, det klarar du!

TOR: (*spänner musklerna, talar till hammaren*) Du och jag Mjölner, vi skulle kunna kidnappa tio vikingakvinnor. Samtidigt!

LOKE: Då kommer Ansgar att följa efter er och vi kan lura honom vart vi vill.⁹⁸

FREJA: Du Loke det där var så sjukt bra så jag blir alldeles yr. Då gör vi så där då Tor, vi tar med oss valkyriorna och så grejar vi med det där och så blir allt bara så bra, alltså.

TOR: (*till sin biceps*) Japp, det här fixar vi.⁹⁹

TOR OCH FREJA SÅNG: (*mel: Time Warp – Rocky Horror Show, hur de ska lura Ansgar*)

FREJA: Då sticker vi då (*drar med sig Tor, de försvinner ut*)

LOKE: Hehe, då kan jag ta mig till Nordpolen i lugn och ro... Äntligen ska jag få mina äpplen...¹⁰⁰

IDUN OCH ODEN: (*har under tiden Loke talat kikat in på scenen. Oden börjar tuta något men Idun hejdar honom genom att täppa till snorkeln.*)

LOKE: (*ser sig om*) Hmm, bäst att smyga iväg nu, innan någon kommer hit (*smyger iväg*).¹⁰¹

ODEN: (*tutar någonting*)

IDUN: Precis vad jag tänkte.

(*Idun och Oden smyger efter Loke till Rosa Pantern-musiken.*)¹⁰²

Scen 7. Vikingarna gör en bekantskap

Snorulf, Svinulf, Ulfhilde, Ansgar, Jeanne, Mikael, Valkyriorna (doakör)

(*Snorulf spankulerar missmodigt in från motsatt sida av scenen som Idun och Oden smög ut. Han sparkar lite med fötterna i marken. Havsbrus och fiskmålsbrus.*)¹⁰³

⁹⁸ Jepp, enkelt och genialiskt och eftersom ingen frågar vad detta ska vara bra för går Lokes plan i lås.

⁹⁹ Här borde Tor kanske ha talat till Mjölner, men det finns en poäng att understryka Tors tro på sin egen styrka eftersom den sviker honom senare i spexet. Detta kunde självklart ha gjorts ändå tydligare.

¹⁰⁰ Loke avslöjar sig. Återigen, äpplena i fokus.

¹⁰¹ Den här kommentaren följer såklart på att Odens tutande svagt uppfattats.

¹⁰² Vissa av rollerna har fått egna signaturlodier, och i Oden och Iduns fall är det Rosa Pantern-temat. Vi hade några andra idéer också, men tyckte att det här passade till deras detektivbeteende.

¹⁰³ Den här scenen utspelas på en strand någonstans i södra Sverige. Det är också Snorulfs stora stund i spexet.

SNORULF: SUCK! Tänk... att bortom det här havet ligger mina drömmars ö.¹⁰⁴ Där springer ännu de där ofantliga korna, de som var så lurviga och hade så snälla ögon.¹⁰⁵ Där finns stora slätter, strida floder och såna där enorma tallar. ...de var verkligen jättehöga.¹⁰⁶ Och där fanns de där lite tröga infödingarna.¹⁰⁷ De var så naturliga och fria. Fast mjölk tålde de inte.¹⁰⁸ Ååh... Jag skulle ge mitt högra öga för att få komma dit igen.¹⁰⁹

(Och direkt på den repliken kommer en doakör inhopande gärna med indianattribut och säger "Till Västindien, nanananaaa!" som det var i Columbus och Tintin.)¹¹⁰

SNORULF: *(suckar högt och sätter sig ner)*

(Svinulf kommer in)

SVINULF: Sitter du här och tjuar nu igen?¹¹¹

SNORULF: *(suckar högt igen)*

SVINULF: Fattaru? Sitter och tjuar – Sitting Bull! Hö, hö. Åh, kom igen! Ulfhilde är på väg. Hon gillar inte sånt där. Och så jä'la skoj vare inte i Vinland! Puckade infödingar.¹¹² *(knuffar till Snorulf kamratligt på axeln)* Du, hörö. Förresten ligger Amerika åt det hållet! *(pekar i motsatt riktning mot vart Snorulf sitter och därifrån kommer nu Ulfhilde in)*

SNORULF: Jo, jag vet. Men Norge är i vägen, och det är lättare att minnas här vid havet. Du vet skvätta lite i vågorna med handen *(skvätter med handen)*. Lyssna till fiskmåsarernas skönsång.¹¹³

ULFHILDE: Fiskmåsarernas skönsång? Fiskmåsarernas skönsång?! Skärpning!¹¹⁴ Res dig upp och var nöjd! Det är en order.¹¹⁵

¹⁰⁴ Denna drömmars ö, är som det kommer att visa sig, Amerika. Tyckte vi var kul.

¹⁰⁵ Bisonoxar såklart.

¹⁰⁶ De stora tallarna är redwoodträd.

¹⁰⁷ Detta med tröga infödingar är bara för att sätta relation till de kristnas utflykt till Norden. Senare använder Jeanne samma ord om vikingarna.

¹⁰⁸ Mjölken igen. Återknytning till scenen där Snorulf återberättar sin far, Storulfs bedrifter.

¹⁰⁹ En förvanskning av uttrycket "Att offra min högra hand/arm" som istället anknuter till att Oden offrade ett öga.

¹¹⁰ Kanske inte helt klockrent, men det var ett sätt att göra ett hysteriskt avbrott i Snorulfs kontemplerande. Skapar också kopplingen till Amerikaresan i *Columbus & Tintin – En riktig upptäckt!*

¹¹¹ Den här hade Mats riktigt roligt åt. Sitter och tjuar skulle ju med lite svengelska kunna kopplas till indianhövdingen Sitting Bull som i sin tur blir en långsökt koppling till 1999 års spex *General Custer vs. Sitting Bull - ett riktigt slag*. Tack och lov förklarar Svinulf alltid sina skämt, så publiken får i alla fall hjälp halvvägs.

¹¹² Nej, de puckade infödingarna förstod sig inte på vikingarnas religion. Detta är så klart en koppling till vikingarnas oförmåga att begripa poängen med Jesus senare i spexet.

¹¹³ Här understryks återigen att scenen nu föreställer en strand så att den komiska effekten med de promenerande kristna ska gå fram.

¹¹⁴ Att Ulfhilde kommer in upprörd över Snorulfs veka känslor är ett sätt att förstärka hennes macho karaktär. Poängen är att hon absolut inte begriper sig på romantik.

SVINULF: *(till Snorulf)* Jag sa ju det.

(Snorulf reser sig skamset upp och får sedan syn på Ansgar, Jeanne och Micke som kommer knallande in på scenen över det som tydligen ska föreställa vatten. Svinulf och Ulfhilde följer hans blick och stirrar på följet med misstro.)

JEANNE: Är det här Norden då?

MICKE: Käften!¹¹⁶

ANSGAR: Såja såja. Saken tål att utredas minsann. Det börjar onekligen bli lite kylslaget. Där står några infödingar.¹¹⁷ Vi frågar dem.

JEANNE: De ser lite tröga ut.¹¹⁸

ANSGAR: Skepp ohoj där borta! Är det här måhända Birka, är ni måhända Nordmän?

ULFHILDE: Vad i? Är du måhända en kärring?!¹¹⁹

MICKE: Man kan ju tro det...

SNORULF: Jodå de stämmer. De här är Birka.¹²⁰

ANSGAR: Åh det var synnerligen härliga nyheter, minsann.

SVINULF: Öh... Går ni på vattnet?¹²¹

(Ansgar, Jeanne och Micke ser sig omkring på golvet. Micke provar med foten i vattnet.)¹²²

ANSGAR: Eh alltså... ja, jo, fast det är ju egentligen... *(Här får Ansgars skådespelare arbeta fram sin egen replik. Tanken är att Ansgar här faktiskt hamnar ur rollen lite, eftersom de ju faktiskt går på ett scengolv.)¹²³*

¹¹⁵ Den här kommentaren kopplar faktiskt till en replik som Jeanne har i andra akten när hon beordrar Ansgar att resa sig upp, men det har ingen betydelse för spexet i övrigt. Här är repliken till för att understryka vad Ulfhilde tycker om sentimentalitet.

¹¹⁶ Det här korta replikskiftet ska vara av samma typ som de inledde scen 3 med, även om det inte är riktigt samma saker de säger. Antydningen är såklart att Jeanne inte sagt något annat under hela resan.

¹¹⁷ Infödingar, precis som Snorulf sa om indianerna.

¹¹⁸ Tröga, precis som Snorulf sa om indianerna.

¹¹⁹ Ulfhilde tar illa vid eftersom hon ju faktiskt är en kvinna. Poängen går inte riktigt fram kanske, men hon blir upprörd vilket ju är det viktigaste.

¹²⁰ En av de få geografiska riktlinjer som ges i spexet. Väl i Norden färdas alltså vikingar och kristna från Birka till Nordpoolen. Historikerna verkar dock inte vara tvärsäker på vilket Birka som här avses. Om det är Birka på Björkö i Mälaren, eller Birka på Öland, så det låter vi förbli osagt i spexet.

¹²¹ Svinulf har också i spexet egenskapen av att göra de korkade upptäckterna, lite som barnet i sagan om Kejsarens nya kläder.

¹²² När Micke provar med foten i vattnet är det för att han ser vattnet, men inte kan förklara varför han går på det. Hela skämtet bygger ju på ifrågasättandet av spexets illusion.

JEANNE: Ja vi går på vattnet! Precis som Jesus, din hedning!¹²⁴

ANSGAR: Ah, jo, precis, sannerligen. Som Jesus.¹²⁵

MICKE: Snygg räddning...¹²⁶

SVINULF: Va?

ANSGAR: Jesus, Guds son.

VALKYRIORNA: (*in med Frälsismössor och gitarr, sjunger Pärleporten*) Han har öppnat Pärleporten så att jag kan komma in! (*ut rätt fort*)¹²⁷

ANSGAR: Ja, det är Guds son det, en riktig hedersknyffel.

SNORULF: Tor?¹²⁸

ANSGAR: Va? Nej Jesus! Jesus gick på vattnet.

SVINULF: Jasså du! Vart är då hans fotspår?

ULFHILDE: Precis! Bravo brorsan!

ANSGAR: Va? Nej, inte här.

SNORULF: Nehej, det är ju klart. Hade han väldigt små drakskepp på fötterna?¹²⁹

ANSGAR: Nej, sandaler tror jag.¹³⁰

SNORULF: Vet du inte?

ANSGAR: Nej, men det viktiga är att han gick.

SVINULF: Jag skulle vilja veta hur!

JEANNE: Skit i vattnet! Han korsfästes och väckte döda till liv, och en massa coola saker!

¹²³ Ansgar är spexets postmoderna ifrågasättare. Han slinker ut och in i illusionen och börjar i flera fall kommentera sceneriet och att de befinner sig i en pjäs.

¹²⁴ Jeanne har inga problem över huvudtaget, för henne är allt glasklart.

¹²⁵ Och Ansgar hakar på när en livlina kastas åt honom.

¹²⁶ ...och den coole Micke fattar vad som pågår och kommenterar räddningen.

¹²⁷ Åter ett hysteriskt inhopps av valkyriorna, liksom de gjorde med västindien.

¹²⁸ Här visar vikingarna prov på att inte begripa den nya religionen, samma egenskap som Svinulf kommenterade att indianerna saknade, med andra ord.

¹²⁹ Snorulf som är den lite mer intelligent än sina syskon försöker komma på en lösning, och blir fascinerad av själva idén med någon som går på vatten. En förklaring kan ju vara att man använder väldigt små drakskepp, dvs vikingarnas typ av båtar.

¹³⁰ Ansgar förstår inte frågan. Scenen bygger på hur de två kulturerna fullständigt missförstår varandra, en typ av replikskifte som är ganska vanligt i spexet överhuvudtaget, men oftast beror det på Loke. Här lyckas de två religionsparterna ganska bra själva.

SVINULF: Höhö... Skit i...

ULFHILDE: Fortsätter du den där meningen dräper jag dig!¹³¹

SVINULF: ...

SNORULF: Korsfästes han? Hur länge?

ANSGAR: Tja, det var väl en...

MICKE: Sex timmar innan han dog.¹³²

ULFHILDE: Sex timmar? Fnys! Oden hängde i Nio NÄTTER, på ett träd! Och han gick inte och dog.¹³³

JEANNE: Jesus väckte döda till liv!

ULFHILDE: Nidhögg äter döda till frukost!¹³⁴

ANSGAR: Jesus var givmild och offrade sig för oss!¹³⁵

ULFHILDE: (*gör en kontemplerande paus*) Varför då?¹³⁶

MICKE: Bra fråga.¹³⁷

ANSGAR: För att människan drog arvsynen över sig! Inte häda Michael! (*slår Micke på fingrarna som en gammeldags förskollärare*)

ULFHILDE: Försöker du vara pedagogisk? Då kan du dra, här finns inga lärarjobb!

SNORULF: Varför har ni kommit hit?

JEANNE: För att påtvinga alla trögtänkta hedningar den sanna läran. Döpas eller dräpas!¹³⁸

¹³¹ Meningen som Svinulf inte få slutföra är såklart "Skit i vattnet". Ett givet skämt, men till saken hör att vi hade bestämt oss för att undvika "under bältet"-skämt så långt det var möjligt. Här gjorde vi en variant av skämtet som kommer framgå i slutet av scenen.

¹³² Micke är visserligen den minst drivne av de kristna, men han kan sin religion.

¹³³ Det här replikskiftet var också med från första versionen av spexet där idén med kristna som försöker omvända puckade vikingar lektes med. Hur skulle det till exempel låta för en viking om att guds son offrade sig för människan genom att hänga på ett kors i sex timmar. Tja, inte så häftigt om man jämför med Oden. Jeanne som inte är utrustad med förmågan att tänka först ifrågasätter inte denna jämförelse utan försöker med ett annat argument istället...

¹³⁴ ...som Ulfhilde kontrar med den fullständigt meningslösa kommentaren att Nidhögg äter döda till frukost. Enligt Eddan äter Nidhögg lik på de dödas kust.

¹³⁵ Ansgar försöker en annan strategi istället och förklarar vad Jesus egentligen handlar om...

¹³⁶ ...Något som låter fullständigt obegripligt i Ulfhildes öron.

¹³⁷ ...Och Mickes också för den delen då han i sådana här stunder anser att människor över huvud taget inte är mycket att offra sig för.

ANSGAR: Nej Jeanne. För att sprida Ljuset.

SNORULF: Balder?¹³⁹

MICKE: Kristendomen!

ULFHILDE: Är det något utländskt påfund?

ANSGAR: Alltså, jo, det kan man...

ULFHILDE: Vad kommer härnäst? Gemensam valuta?¹⁴⁰

SNORULF: Hur ska ni sprida ljuset då?¹⁴¹

JEANNE: Med svärdet. Chop chop. De som blir kvar är kristna! De som är döda brinner för evigt i skärselden!

ANSGAR: Allt som behövs är att döpas i vatten och ge sig själv till Gud.¹⁴²

SVINULF: ...i vattnet?¹⁴³

(Ulfhilde slår till Snorulf.)

SPEAKERRÖST: *(Dröjer lite för att utvänta ev. skratt)* Mera mjöd! Mycket mera mjöd!

Scen 8. Valkyriorna gör en Amor

Tor, Freja, Valkyriorna (kärlekskör), Ulfhilde, Snorulf, Svinulf, Ansgar, Jeanne d'Arc, Micke.

¹⁴⁴

Tor och Freja kommer smygande in på scenen tillsammans med valkyriorna. De stannar för att skärskåda vikingarna. Vikingarna fortsätter se upprörda ut och gestikulerar.

FREJA: Men det här är ju helt sjukt bra. Ett helt gäng med vikingar liksom. Som står och snackar med Ansgar ba.

TOR: Nifels tänder! Sänk rösten ditt skavsår på Sleipners hov¹⁴⁵. De kan höra oss.

¹³⁸ Döpas eller dräpas är en av alla de kommentarer som vi hittade på när vi resonerade kring Jeannes dialoger. Den sammanfattar ganska tydligt hennes inställning till saker och ting. Dessutom återknyts här till döpanDET.

¹³⁹ Balder är ju Ljusets gud så det är en rimlig fråga.

¹⁴⁰ Ja, det är ett EMU-skämt.

¹⁴¹ Snorulf är det av vikingarna som är genuint fascinerad av främlingarna.

¹⁴² Återigen döpanDET. Hamra in det i publikens huvuden.

¹⁴³ Och här kommer slutklämmen på skämtet som Svinulf ägnat en hel del av scenen åt att stå och suga på. Ulfhilde fattar direkt och nitar honom.

¹⁴⁴ Här är det många på scenen, men de är grupperade i olika klungor, varför vi vågade låta det vara så.

FREJA: Ah visst. (*tystare*) Men det här är ju helt sjukt bra. Ett helt gäng med vikingar liksom - synd bara att det inte finns någon tjej.

TOR: Den blonda med snusen måste väl ändå vara kvinna.

FREJA: Så kan det bara inte vara liksom. Var är den rosa tyllkjolen och allt glitter, osså paljetterna,¹⁴⁶

TOR: Men hon har ju bröst!

FREJA: Och nagellacket...¹⁴⁷

TOR: Man måste inte se ut som en rosa dammvippa bara för att man är tjej.

FREJA: Nej det borde väl du veta!¹⁴⁸

TOR: Nu får det vara slutsnackat!¹⁴⁹ Vi tar det blonda med snusen nu, vad det än ser ut som.

FREJA: Jag kan ge henne en helt sjukt bra make over! Lite glitter, lite rosa, lite paljetter också nagellacket...

TOR: Klar?

FREJA: Ja. Då kallar vi in kärleksvalkyriorna så får de göra grovjobbet.

(Freja mumlar vidare om hur smart det var att hon kom på detta. Tor skickar en morsesignal med hjälp av Mjölner medan scenen med vikingarna fortsätter.)

ULFHILDE: Här ska inte döpas varken ut eller in. Ni kan bara vända om och trava ut i vattnet igen för här blir det inget kristnande av!¹⁵⁰

JEANNE: Nä nu får det vid apostlarnas skägg vara nog. Ner på knä din hednadrottning så ska blodet flyta. (*Jeanne hugger tag i Ulfhilde som griper tag i Jeanne.*) Jag ska omvända dig ut och in!

(Snorulf och Svinulf griper tag i Ulfhilde och drar henne bakåt, Micke tar tag i Jeanne och drar henne bakåt medan Ansgar ställer sig framför henne och försöker lugna henne. Ulfhilde sopar till sina bröder så de far i backen och vänder sig om i samma ögonblick som Ansgar vänder sig om för att medla.

Ansgar och Ulfhilde har hamnat ganska nära varandra när ljuset tonas ner och en spot lyser upp dem. Kärlekslåten börjar, de ser lite förvirrade ut,

¹⁴⁵ Sleipner är Odens häst och har sålunda hovar.

¹⁴⁶ Ulfhilde stämmer inte överens med Frejas syn på hur en kvinna ska se ut.

¹⁴⁷ Brösten är inte Frejas främsta definition på vad en kvinna är.

¹⁴⁸ Den här bittra kommentaren hänvisar till den gång Tor klädde ut sig till Freja. Skämtet ligger dock i att Freja antyder att Tor vet något om tjejer, dvs är tjejig och Tor är väldigt nogräknad med att inga missförstånd skall uppstå angående hans manlighet...

¹⁴⁹ ...därför blir han upprörd.

¹⁵⁰ Vikingarna är med andra ord tämligen motsträviga.

valkyriorna kommer in och kastar hjärtan, konfetti, glitter och allt annat som kan associeras med kärlek. De dansar ovigt runt Ansgar och Ulfhilde. En av valkyriorna sprutar en kärleksdusch med jättestor parfymflaska över det blivande kärleksparet.¹⁵¹

ANSGAR OCH ULFHILDE SÅNG: (*Sång om hur olika de är, hur motsatserna kompletterar och att de är så kära och att allt är så gulligt så man blir illamående. Melodi: Det vackraste – Cecilia Wennerstedt eller vad hon nu heter. Valkyriorna fungerar som doakör i bakgrunden. Doakören dansar ut i slutet.*)¹⁵²

ANSGAR: Jag blev visst lite yr där minsann. Men oj, nu när jag ser dig i skenet av fallande hjärtan och kaskader av kärleksattribut är du slående vacker.¹⁵³

ULFHILDE: Du är inte så pjåkig du heller Vitekrist.¹⁵⁴ Lite klena armar men det kan man nog råda bot på.¹⁵⁵

JEANNE D'ARC: Vad hände med dig då Ansgar? Är du sjuk eller?

ANSGAR: (*frånvarande, drömskt*) Mmmm.

MICKE: Måste vara sällskapet. Social betingning.¹⁵⁶

SNORULF: Ulfhilde? Du Svinulf, hon ser annorlunda ut, som hon är sjuk.

SVINULF: Ja för sjutton. Hon har ju färg på kinderna!¹⁵⁷ Du Svinulf, jag är rädd. Vad har de gjort med henne?

Scen 9. Tor gör en kidnappning

Tor, Freja, Ulfhilde, Snorulf, Svinulf, Ansgar, Jeanne, Mikael.

(Vid sidan om pågår förvirringen kring Ansgar och Ulfhildes förändring.)

TOR: Då var det avklarat. Kidnappning nästa.

FREJA: Ja det gick helt sjukt bra! Allt var såhär rosa och glittrigt liksom. Du bara bär bort henne!

¹⁵¹ Något av det knepigaste man kan koreografera på en scen är slagsmål. Vi ville ha en hetsig fysisk scen, och det här blev vårt alternativ till en strid.

¹⁵² En kärlekslåt har varit med i samtliga av de senaste årens spex, och vi ville inte vara sämre vi. Den här versionen är dock starkt parodiserande och vi ville ha den så sliskig det bara går.

¹⁵³ Ansgar kommer utanför rollen igen och kommenterar sceneriet.

¹⁵⁴ Kommentaren pekar snarare på att Ansgar ser blek ut än att han skulle vara Jesus.

¹⁵⁵ Så småningom glömmet Ulfhilde till och med att Ansgar är klen och han förvandlas till hennes drömmars man. I det här stadiet bortser hon bara från att han är en fjolla i sammanhanget.

¹⁵⁶ Alla är ju sjuka vad Micke anbelangar.

¹⁵⁷ Något man ju får när man är kär har vi hört.

TOR: Ja, för jag skulle kunna lyfta vem som helst. Har man fixat Midgårdssormen så fixar man en vikinga...kvinna.¹⁵⁸

FREJA: Lyft mej, lyft meeej!¹⁵⁹

(Tor lyfter Freja och samma ljud som när Årtusende Falken från Star Wars inte funkade hörs.¹⁶⁰ Freja sänks sakta ner medan Tor ser frustrerad ut.)

TOR: Vid Nidhöggs skithög! Mitt styrkebälte har fått slut på batterier!¹⁶¹

(Beroende på vad publiken valt för föremål innan spexet börjar så är det det som Freja hivar fram och som drivs på batterier (även om det är ex. en fotboll). Alternativt är det något av Frejas blinkande utsmyckningar som är batteridrivet.)¹⁶²

FREJA: Ta på dig den här lösnäsan så inte vikingarna ser hur åskguden kidnappar vikingar. Det skulle liksom kunna ge oss dåligt rykte.¹⁶³

(Tor tar på sig lösnäsa och smyger ut bland vikingarna, fångar in Ulfhilde och springer iväg mot Freja.)¹⁶⁴

ANSGAR: Men min kära, min ögonsten, kidnappad av en hednisk barbar. Kära, kära nån då...¹⁶⁵

(Ansgar svimmar och alla utom Svinulf börjar fläkta och luktsalta Ansgar. Svinulf står och gestikulerar och pekar efter Tor men ingen bryr sig om honom. Han får inte fram ett ord.)

FREJA: Skitbra! Då var vi klara med det här. Vad gör vi nu då?

TOR: Det trodde jag du visste.

FREJA: Jamen jag vet inte. Det var ju Lokes idé.

TOR: Då drar vi till Loke då. Mot Asgård!¹⁶⁶

(Tor och Freja ut. Ansgar kvicknar till.)

¹⁵⁸ Till saken hör att Tor aldrig riktigt lyckades lyfta Midgårdssormen, men vem bryr sig om sådana detaljer. Här är också Tors första kommentar om Ulfhilde som en "vikinga... kvinna". Tveksamheten är såklart på grund av att det är tveksamt exakt hur mycket kvinna Ulfhilde egentligen är.

¹⁵⁹ Det här entusiastiska utropet är framförallt för få fram Frejas personlighet, men också ett sätt att få Tor att pröva sina muskler. Vilket ger utrymme för ytterligare ett litet skämt.

¹⁶⁰ Ett av alla de småskämt som är kopplade till Star Wars i det här spexet.

¹⁶¹ I myten hade ju Tor ett styrkebälte.

¹⁶² Det här är en idé som vi hade för att vi skulle få chansen att kalla spexet för interaktivt. Publiken får innan spexet, som ett led i uppvärmningen av publiken, välja ett föremål som ska dyka upp under spexet. Det används sedan i den här scenen.

¹⁶³ Tors första utklädning i spexet. Denna är diskret, men grundar för vidare utklädnader.

¹⁶⁴ Här norpas ju Ulfhilde mitt framför Ansgar som dock är kombinerat för mesig, kär och rädd för att göra något åt saken.

¹⁶⁵ Det här är ett typiskt uttryck hämtat från Nasse i Nalle Puh.

¹⁶⁶ De tror ju att Loke fortfarande är kvar där.

JEANNE D'ARC: Men kom igen nu Ansgar så fortsätter vi på vårt heliga quest.

MICKE: Ja, kommer man efter får man inget CSN.¹⁶⁷

SPEAKERRÖST: Det får man inte i alla fall. MERA MJÖD.

ANSGAR: Min ögonsten min nordiska dagdroppe, min kärlekens duva som kom med olivkvisten mellan sina fjuniga läppar.¹⁶⁸ Hon har slitits ifrån mig. Jag svär vid det heliga korset att jag inte ska vila förrän Ulfhilde sitter vid min sida! Jag ska varken äta eller dricka förrän denna oförrätt hämnats... Minsann!

MIKE: Ja men öka då. Det här är Norden, det är kallt, här vill jag inte vara!¹⁶⁹

JEANNE D'ARC: Då återför vi Ulfhilde till Ansgar så vi kan fortsätta med döpningen av alla jävla as.¹⁷⁰ Vart tog de vägen?

(Ansgar gör korstecknet på Jeanne efter hennes svordom.)

SNORULF: Och vad i hela Norden håller du på med Svinulf?

SVINULF: Söstra mi´ kidnappades åt det hållet!

JEANNE: Det kunde du klämt fram på en gång så skulle den här pjäsen inte vara så satans lång!¹⁷¹

(Ansgar gör korstecknet på Jeanne igen.)

MICKE: Då får vi väl ta tag i det här då. *(drar sitt flammande svärd. Oengagerad.)* Full fart efter dem, Snor-, Svin-, Träsk-, eller whateverulf, du leder vägen!¹⁷²

(Hela sällskapet springer ut från scenen i full galopp åt samma håll som asarna.)

SPEAKERRÖST: Nu är det dags att vända bandet och det kommer att ta ungefär tjugo minuter. Passa på att äta något, gå på toaletten, få en nypa frisk luft eller ta en titt på grannen i stolen bredvid under tiden.

¹⁶⁷ Ett av de få studentikosa skämtet i det här spexet.

¹⁶⁸ Detta är bara början på en lång rad med kärlekssmeknamn som Ansgar häver ur sig.

¹⁶⁹ Eftersom Ansgar nu förlorat sitt mål ur sikte och istället blivit betuttad i Ulfhilde måste någon annan kliva in och hålla kursen. Micke blir den ovilligt axlar den manteln eftersom det han egentligen vill är att komma hem från kylan och isbjörnarna i Norden.

¹⁷⁰ Det här är spexets första renodlade svordom. Det skrevs in av misstag, men vi gjorde ett skämt av det istället genom att låta Ansgar göra korstecknet. Denna gest lades också till i den tidigare scen där Ansgar säger att det skulle vara ett riktigt helvete att hamna i Falun.

¹⁷¹ Egentligen ett litet brott med karaktären. Skulle någon fälla den här kommentaren så skulle det vara Ansgar, men nåväl.

¹⁷² Han menar såklart Svinulf.

Akt 2

Scen 1. Freja gör en Ulfhilde

Härfjätter, Skäggald, Brynhilde, Tor, Freja, Loke.

HÄRFJÄTTER: Då är vi framme i Valhall!¹⁷³

SKÄGGALD: Framme i Valhall är vi då!

BRYNHILDE: Har hallen blivit svald av en val?¹⁷⁴

(Valkyriorna sjunger en sång som presenterar Valhall ungefär som Camelot presenteras i "The quest for the holy grale". Tor, Freja och Ulfhilde kommer in under musiken och dansar loss för att påvisa hur roligt det är.)¹⁷⁵

TOR: Då var vi framme i Valhall, nu frågar vi Loke vad vi ska göra nu. Framför allt vad vi ska göra med vikinga... kvinnan.¹⁷⁶

FREJA: Men vart är Loke då?

TOR: Loke, Loke! Var är du? Kom genast hit!

FREJA: *(Tar av sig solglasögonen¹⁷⁷ och ser Lokes lapp)* Men titta Tor, värsta brevet. Det kanske är från Loke. Det vore helt sjukt bra.

TOR: Ja faktiskt, brevet är från Loke! Bra, då kanske hon berättar vad vi ska göra. Loke, hon som brukar hålla sig så kortfattad.¹⁷⁸ *(Håller upp brevet som visar sig vara hur långt som helst och rullar ut över scenen.)* Eller... nej.

(Loke kommer in på scenen och börjar spela upp en scen som ska motsvara tillfället då hon skrev brevet. Med inlevelse och många skurkskratt läses brevet upp medan Tor och Freja reagerar på innehållet medan de "läser". Vid PS. blir Loke utdragen av en scenarbetare då hon gjort vad hon skulle men inte kan sluta berätta.)¹⁷⁹

LOKE: Ovördade Asar!

Om ni läser detta brev har ni uppenbarligen hittat tillbaka till Valhall era dumma as. Medan ni ränt omkring och jagat vikinga...kvinnor har jag, Loke, tagit tillfället i akt att visa min sanna natur. Med hjälp av en

¹⁷³ Ny akt och publiken har precis varit och roat sig med annat i tjugio minuter, varför vi börjar med att orientera oss. Därför får valkyriorna säga att det är i Valhall vi är nu.

¹⁷⁴ En koppling till Pinoccio? Nej, bara en dålig ordvits.

¹⁷⁵ Egentligen skulle här vara en hel hög med vikingar som slogs och drack, men det var svårt att motivera en ökning av ensemblen med tio personer bara för den här scenen. Att det ska vara party så här i början av andra akten är för att snabbt få upp tempot.

¹⁷⁶ Replik som framförallt är till för att orientera publiken om vad som händer.

¹⁷⁷ Har Freja solglasögon? En av de onödiga scenanvisningar som smugit sig in i manuset.

¹⁷⁸ Det finns inte någonting i spexet som antyder att Loke skulle vara kortfattad, och Tor har egentligen inte intelligens nog för att vara ironisk. Men hans replik grundar ju för en fysisk komisk effekt.

¹⁷⁹ Av förklarliga anledningar kunde vi inte låta henne prata hur länge som helst, och att leka med lite Mel Brooks-grepp genom att blanda in scenarbetare tyckte vi var roligt.

gudomlig polsökare, som jag lurat av Ansgar, har jag hittat vägen till Nordpolen. Ja Tor, det är samma plats som Iduns äpplen växer på. Samma äpplen som ger evigt liv, samma äpplen som kommer få mig att bli den mäktigaste guden av alla, samma äpplen som... slurp...¹⁸⁰ Alltså, jag har lurat er än en gång och nu kan ni stå med skägget i brevlådan!¹⁸¹

Er vördade ovän, Loke.

Ps. Bara så ni vet har jag planerat detta i evigheter och min rätt som ärkeskurk är att avslöja min onda plan innan ni fångar mig vilket ni naturligtvis inte kommer att göra ändå.¹⁸²

TOR: Den förbenade skurken! Jag har inte varit med om något värre sedan frugan blev av med håret. Om inte jag minns fel var Loke inblandad den gången också.¹⁸³

FREJA: Ja, det här är bara för mycket för mina öron. Vi måste stoppa Loke, och det så fort som möjligt. Hittar du till den där Nordpolen?

TOR: Nej gör du?

FREJA: Nej det var därför jag frågade. Looser! (*Gör loosertecken.*)

TOR: (*Till valkyriorna*) Kanske ni vet...

HÄRFJÄTTER: ...Vi hittar inte till Nordpolen.

SKÄGGALD: Till Nordpolen hittar vi inte.

BRYNHILDE: Har Polen blivit en del av Norden?¹⁸⁴

(*Alla tittar på Ulfhilde.*)

ULFHILDE: Titta inte på mig era kräk, jag är bara kidnappad! Ni får ta hand om era egna problem! Föresten har jag aldrig hört talas om någon Nordpol.¹⁸⁵

FREJA: Loke skrev att den där Ansgar hade en polsökare, det verkar ju skitbra, då kan ju vi liksom få veta vägen bara sådär.

¹⁸⁰ Här visas Lokes slurpandet som spelar en större roll i en senare scen.

¹⁸¹ Och här repeteras Lokes syfte i pjäsen så att publiken hänger med på det också. Dessutom planteras det här med gudomlig polsökare hos Tor och Freja.

¹⁸² Efter det obligatoriska avslöjandet av sina planer, följer det numera nästan lika obligatoriska avslöjandet av att hon vet att hon har avslöjat sina planer. Den här repliken är då tänkt att avbrytas av scenarbetaren som motar ut Loke.

¹⁸³ Jodå det var mycket riktigt Loke som klippte av Sif hennes hår. Vilket i och för sig ledde till att hon fick guldhår. Varför är du bitter Tor?

¹⁸⁴ Polen uttalas ju Pålen, men Brynhilde är inte särskilt bright.

¹⁸⁵ Vi vill tydligt markera Ulfhildes avsky för dessa mesasar, och att hon är allt annat än ett offer i sammanhanget.

TOR: Vadå, skulle vi bara valsa fram till Ansgar och hans gäng och be att få använda den där mojängen. Det lär ju inte gå efter att vi kidnappat hans vikinga...kvinna.

FREJA: Nej men vänta, om du Tor, klär ut dig till Ulfhilde och därefter lurar av Ansgar vägbeskrivningen till Nordpolen så hittar vi dit och allt är tjingeling.

TOR: Låter som en plan som fungerat förr, men varför ska jag klä ut mig när du redan är tjej?

FREJA: Jag kan ju inte klä ut mig för jag ÄR ju redan tjej. Dessutom är det så uppenbart att skicka mig som Ulfhilde. Men eftersom du är man som klär ut sig till kvinna kommer de aldrig att misstänka dig som Ulfhilde.¹⁸⁶ Dessutom är du mer lik Ulfhilde. Så är du väldigt stark också.¹⁸⁷

TOR: Jag är stark också!

FREJA: Precis, då gör vi så då. Det här blir liksom som ”Gör om mig”.¹⁸⁸

TOR: Eh, jaja men säg inget till farsan om det här va.¹⁸⁹

FREJA: Okey.

SPEAKERRÖST: (*Toaljud i bakgrunden*) Shit! Vänta, vänta! Mera mjöd! Okej, nu kan ni fortsätta.

Scen 2. Tor gör en Don Juan

Micke, Jeanne, Snorulf, Svinulf, Ansgar och Tor.

(*Micke, Jeanne, Snor- och Svinulf bråkar om vilket håll Ulfhilde försvann. Ansgar gråter.*)

SVINULF: Jag är fortfarande fullkomligt halvt övertygad om att hon försvann åt det hållet.

SNORULF: Bra brossan!

JEANNE: Nej säger jag! Det är åt det hållet vi ska. Era huvuden är inga kompasser utan komposter - hedningar! (*melodi: Dansa i Neon. Jeanne sjunger*)

¹⁸⁶ Detta är Mats favoritresonemang i hela spexet. Speciellt som det slutar i att Freja faktiskt kommer fram till att de aldrig kommer att gå på att Tor är Ulfhilde om han klär ut sig till henne. Detta är i själva verket en miss, och vi hade ursprungligen tänkt oss att hon skulle komma fram till att de aldrig skulle misstänka att Tor **inte** var Ulfhilde. Men det blev faktiskt roligare så här.

¹⁸⁷ Och det enda som Tor hörde och begrep av detta resonemang är: ”är du väldigt stark också?”

¹⁸⁸ Det här med gör om mig återkommer också senare i spexet.

¹⁸⁹ Repliken hämtad från *Trollyty i Tomteskogen* där trollen ju säger: ”men säg inget till morsan om det här va?”

om hur jobbigt det är att umgås med dumdryga hedningar och att hon vill hem till Frankrike och få uppenbarelser.)

JEANNE: Ansgar! Sluta gråt och hjälpa till här!¹⁹⁰

MICKE: Ja Ansgar, det börjar bli aningens tröttsamt. Ungefär som att jaga Lucifer till världens ände.¹⁹¹

ANSGAR: Snyft...

(Tor kommer in på scen iklädd Frejas fria tolkning av Ulfhilde. Talar i falsett och för sig så kvinnligt han kan. Tor blir allt mer äcklad efter hand som scenen fortgår.)

TOR: Ansgar min dundrande kärlek!¹⁹² Jag har dånat av saknad flera gånger!

ANSGAR: Ulfhilde...?

TOR: Jag slet mig loss från mina bojor för att komma tillbaka till dig! Min blixtrande och dundrande kärlek.

ANSGAR: Vid min Gud, ett mirakel. Men Ulfhilde vilket stort skägg du har.¹⁹³

TOR: Det är för att jag ska kunna värma dig om natten när vi pussas. Kan du inte berätta hur vi ska hitta till Nordpolen min blixtrande, dundrande och exploderande kärlek?

ANSGAR: Jo visst det kan jag gärna säga dig, men så stor hammare du har minsann.

TOR: Det är för att jag ska kunna slunga fram blixtrar och åska och regn, umpf, för oss alltså - min blixtrande, dundrande, exploderande och knallande kärlek.

ANSGAR: På så vis. Men så lite snus du har.

TOR: Det är för att jag - Ulfhilde - ska kunna leva längre. Nordpolen?

ANSGAR: Ja, Nordpolen, jag har en polsökare du kan få titta på den om du vill. *(Tor sträcker fram händerna.)* Men så stora händer du har.

TOR: Det är för att jag ska kunna krama dig hårdare min blixtrande, dundrande, exploderande, knallande och smällande kärlek. Ge mig Polsökaren! *(Rycker åt sig polsökaren.)*

ANSGAR: Varsågod min sköna. Men vad stark du är. *(Smeker Tor över armen.)*

¹⁹⁰ Om den kidnappade Ulfhilde inte är ett offer så är det istället precis vad Ansgar är under jakten. Det blir istället Jeanne och Micke som är de drivande karaktärerna när Ansgar är fökrossad.

¹⁹¹ Återigen upplyses publiken om att Micke jagar Lucifer.

¹⁹² Vi föreställde oss Tor som en person med väldigt begränsade referensramar och roade oss med det.

¹⁹³ Och här kommer en intertextuell lek med *Lilla Rödluvan*.

TOR: Ja det är jag! Det är för att jag är Tor, åskguden! Jag är ingen kvinna, jag är man! (*Springer iväg i slow motion men tappar ett garnnystan ur BH:n. Chariots of fire spelar till slow motion-scenen. Garnet är rött julgransglitter.*)¹⁹⁴

SVINULF: Söstra mi sprang iväg åt det hållet!

SNORULF: Idiot! Det var inte Ulfhilde, det var Tor – åskguden.

JEANNE: Åtminstone har vi nu en röd tråd att följa.¹⁹⁵ Det var på tiden. (*Till Snor- och Svinulf*) Då behöver vi inte lyssna på era komposthjärnor. (*Till Ansgar*) Våga inte gråta igen!

Scen 3. Manusgruppen tappar tråden¹⁹⁶

(*Under tumult följer hela gruppen tråden ut från scenen. Precis när de ska till att lämna scenen stannar de upp, tittar upp och ser förvirrade ut.*)

ANSGAR: Nej du, tyvärr. Vi har varken sett Theseus eller Ariadne.¹⁹⁷

(*Gruppen lämnar scenen och in kommer en minotaur.*)

MINOTAUREN:

De trodde att **minotauren** var **död**, men **så** är det **inte**.

I mina **mardrömmars labyrint** de **lämnade mig,**
sonen av en **vidunderlig kärleksakt**.

I detta **mörka töcken** har **jag** letat **svaret så länge,**
den **röda tråden** har **ännu ej nått människans sinne**.

Kanske sitter vi **alla fast** i en **egen labyrint**
och bara **väntar på** att bli **dräpta** av en **hjälte** med **bronssvärd**.

Barnen från **Athen** är **kanske symbolen** för den **kommersialiserade**
industri som **vi** tvingas **leva i**. **Pokémon, McDonalds** och **Sjunde**
AP-fonden – för **många beslut** för en **trött minotaur**.

Och av **dessa** är **världen** den **största labyrinten** av dem **alla**.

¹⁹⁴ Anledningen till att Tor här springer i slow motion är för att skådespelaren som gestaltar Tor ska hinna hiva ur nystanet ur sin BH och lägga ut tråden över scenen. Vi kunde inte komma på något annat sätt som detta skulle kunna lösas på. Dessutom tyckte vi att det skulle se roligt ut.

¹⁹⁵ Det här är ett skämt om själva den narratologiska strukturen i pjäsen. Eller åtminstone en flaggning inför den följande scenen.

¹⁹⁶ Det här är enda scenen som inte har ett namn med "gör en" eller "gör ett" i. Det tyckte vi passade eftersom det var ett skämt med att vi tappade tråden. I scenen hoppar vi också ifrån de två religioner som spexet handlar om och dyker ner i lite grekisk mytologi istället. Varför? Tja, det är kul.

¹⁹⁷ Dessa två var ju delaktiga i den grekiska sagan där Theseus skulle ta sig igenom labyrinten konstruerad av Daedalus. Minotauren var den best som vandrade genom labyrintens korridorer och överföll alla som sökte sig in i labyrinten. Ariadne gav Theseus en tråd som han kunde följa tillbaka ut från labyrinten. Vilket leder oss till spexets minotuar och hans monolog på hexameter om trådar och labyrinter.

(Minotauren lämnar scenen genom att gå ut genom publikhavet och lämnar teatern. Ansgar, Micke och Jeanne tittar in.)

MICKE: Då tar vi här borta upp den röda tråden igen. Vi jagar vidare efter Tor, Freja och Ulfhilde.¹⁹⁸

SPEAKERRÖST: Jaja vi fattar. Mera mjöd!

Scen 4. Idun och Oden gör en Holmes-gång¹⁹⁹

Loke, Idun, Oden.

(Loke in.)

LOKE: *(Loke kommer in på scenen och gnider sina händer.)* Hehehe... *(Slickar sig om munnen och gnider sig om hakan)* Det här ska bli smaskens... Med så mycket äpplen... Mums! Undrar hur många äpplen man orkar äta egentligen? Hundra? Tusen? Hehe... En miljon äpplen! *(Tittar bakåt mot där hon kom in på scenen.)* Och jag har gott om tid på mig att få i mig dom. De där spånskaften kommer inte hajja vad som hänt förrän allt som är kvar av Iduns äppelträd är... äppelkräm. *(Slickar sig om munnen igen och dreglar en skvätt, dvs "sörplar" i mikrofonen.)*²⁰⁰ Äppelkräm är inte dumt! ...och äppelpaj,... *(Fortsätter sin väg ut från scenen)* ...och äppelsockerkaka, *slörp* och Ugnsbakade äpplen med grillat bacon och krutonger, och äppelmos, och Fransk äppelkaka under gyllenbakat smördegstäcke serverad med vaniljsås, och Äpple och Persiljefyllt lax med syrlig pepparrotssås och korngrynsputt²⁰¹, och julskinka... *(Vid det här laget borde Loke ha kommit ut från scenen med besked.)*

(Strax efter att Loke gått ut kommer Oden och Idun in på scenen till Rosa Pantern-melodin. Idun skjutsar långsamt Oden över scenen.)

ODEN: TUUT-TUUUUT!²⁰²

IDUN: Vad säger du?

ODEN: Tut tut.

IDUN: Jaså kan Sleipner gå själv?

ODEN: Tuut.

¹⁹⁸ Den här repliken kändes nödvändig för att inte publiken skulle tappa tråden, hö hö.

¹⁹⁹ Holmes-gång som i Sherlock "Holmes" sammanslaget med holmgång.

²⁰⁰ Här kommer sörplandet som först presenterades i andra aktens första scen.

²⁰¹ Alla de här recepten hittade Mats på nätet efter en snabb sökning i google på "äppelrecept". De finns på sidan: <http://www.ekdahl.org/apples/recept.htm>

²⁰² Den komiska idén i den här scenen, dvs fram tills de träffar Loke, är att det sker en absurd dialog vars ena part bara tutar fram sina meningar i en snorkel.

IDUN: Ja, men nu är det så att även om Sleipner har åtta hjul... (*Klappar på rullstolen.*)²⁰³

ODEN: TUT!

IDUN: ...jag menar hovar, så rör han sig faktiskt inte ur fläcken om jag inte skjuter på.

ODEN: Tut tutut.

IDUN: (nickar) Ja, förutom i nerförsbacke.

ODEN: Tuut!

IDUN: Nej hördu, nu får du sluta upp med de där dumheterna, annars tänker jag tala om för dig att Sleipner inte är något annat än en gammal rullstol med stödhjul.

ODEN: ... (*Sänker huvudet men blänger ilsket.*)

IDUN: Nej, jag tänkte väl det. Nu fortsätter jag skjuta på Sleipner så sitter du lugnt och stilla i sadeln och letar spår.

ODEN: TUUUT! TYT!

IDUN: (*Tvärstannar*) Du har rätt! Det är två blanka polar där framme. (*Smyger fram med rullstolen.*)

ODEN: Tuut!

IDUN: Jasså? Är det en salivpöl?²⁰⁴

ODEN: Tuut!

IDUN: Som smakar orm? Eller spindel?²⁰⁵ Hur vet du det?

ODEN: Tuut!

IDUN: (*Skeptiskt*) Jaså ett par fåglar viskade i dina öron?

ODEN: Tuut!

IDUN: Två korpar va? Ska det vara Hugin och Munin det?²⁰⁶

²⁰³ Vi tänkte oss faktiskt aldrig en rullstol med åtta hjul, utan bara en vanlig rullstol, men eftersom Odens häst Sleipner har åtta ben, skämtas det om detta.

²⁰⁴ Två blanka polar? En salivpöl? Tja, det är en felskrivning som blivit kvar. Från början var det bara en pöl i manus, men det ändrades till två för att kunna roa oss i Iduns avslöjande, men just här glömdes det uppenbarligen bort att ändra.

²⁰⁵ Loke har också kallats för "Locke", som även har just betydelsen spindel.

²⁰⁶ Eftersom det skulle vara knepigt att ha alla Odens husdjur på scenen valde vi att göra dem till fantasifoster. De finns fortfarande för Oden och honom hjälper de, men alla andra tror bara att Oden har tomtar på loftet.

ODEN: *(Nickar stolt.)*

IDUN: Då kanske de kan tala om vems saliv det är?

ODEN: *(Tutar något tvåstavigt som skulle kunna tolkas som kan själv.)* Tuut!
Tuut!²⁰⁷

IDUN: Jaja, gör det själv då.

ODEN: *(Böjer sig fram över dreggelpölen och tar snorkeln ur munnen. Med den pekar han menande på pölen, smackar lite på snorkelnns övre del som om det var en pipa och härmar i övrigt Sherlock Holmes manér när denne handskas med sin pipa. Tillslut är Oden nöjd stoppar in snorkeln rättvänd i munnen och vänder sig till Idun.)* Tuuuyiuot! Mummel, mummel, mummel, mummel *(Resten av repliken kan improviseras fram.)*

IDUN: Loke? Och hon tänkte på äpplen när hon dreglade! Aha! Då är vi henne på spåret.²⁰⁸

ODEN: *(Tutar fram något som skulle kunna tolkas som Elementärt min kära Idun.)*

IDUN: Då fortsätter vi Norrut!

ODEN: Tuut!

IDUN: Åh, ja just ja. Hoppla Sleipner!

Scen 5. Nästan alla gör ett korståg i Bergslagen²⁰⁹

Valkyriorna, Ansgar, Micke, Jeanne, Svinulf, Snorulf, Tor, Freja, Ulfhilde, Oden och Idun.

*(Hela scenen är ett enda stort medley som går ut på att alla jagar mot Nordpoolen.)*²¹⁰

Scen 6. Ansgar gör en Snövit

Ansgar, Micke, Jeanne, Svinulf, Snorulf, Tor, Freja, Ulfhilde.

²⁰⁷ ”Kan själv”-skämtet används också senare i scenen när Loke bryter ner Idun.

²⁰⁸ Oden och Idun har hittat sin vitala ledtråd, påminner publiken om vart de är på väg och fortsätter norrut.

²⁰⁹ Scenen heter ”Nästan alla gör ett korståg...” Eftersom alla är med i medleyt utom Loke.

²¹⁰ Här hade vi flera idéer om hur man skulle kunna göra. Slå i dörrarna-komik var ett förslag, men tillslut bestämde vi oss helt enkelt för ett sångnummer för att visa att tiden går, och att alla färdas.

(Tor, Freja och Ulfhilde på scenen. Tor snurrar förvirrat omkring och försöker hitta vägen till norr.)

TOR: Var är vi nu då?

FREJA: Va? Men vi är ju här! Det är ju skitenkelt ju!

TOR: Nej! Jag menar på kartan!²¹¹ Jag vet inte längre om vi är norr eller söder om där vi var för en kvart sedan, eller om vi gått hitåt (*travar iväg åt en riktning*) eller ditåt (*travar iväg åt en annan riktning på scenen*).

FREJA: Ja men du går ju dit du går ju.

TOR: PÅ KARTAN!

FREJA: Jaha ja.

TOR: Åh, jag hatar orientering! Man snurrar bara omkring. Det är knappt man vet var man har Mjölner längre. Fast Mjölner, han vet alltid var han är. Han skulle aldrig lämna mitt bälte om inte jag kasta' iväg honom. Och då skulle han komma tillbaka.²¹² (*håller Mjölner i famnen*) Eller hur Mjölner? Du finns alltid här hos mig.

ULFHILDE: (*Hon tittar skeptiskt på Tor*) Vad är du för en kärring? Och du ska föreställa Åskgud.²¹³

TOR: Håll käften och bete dig som du ska! Du ska skälva av skräck och uppgivenhet.²¹⁴

ULFHILDE: Vadå skälva? Det kan du göra själv. Jag har varit med om mycket värre. En gång kidnappades jag av rabiessmittade björnar.²¹⁵

FREJA: Å nej, det är ju skitjobbigt. Vad gjorde du då då? Klättrade du upp i ett träd? Eller sprang du i sick-sack?²¹⁶

²¹¹ Vilken karta, kanske den vakne läsaren undrar. Ja det här var en miss när vi skrev manuset, men det finns ju inget som säger att Tor inte har ritat en egen karta för att hålla reda på var de är.

²¹² Ytterligare ett skämt med Tors snuttefilt Mjölner. I myterna återvände ju Mjölner när den träffat sitt mål, och det var för lägligt för att inte ta med tyckte vi.

²¹³ Ulfhilde kritiserar asarna för att visa sin personlighet, men också för att sakta distansera sig från dem. Hon behandlar dem inte som gudar eftersom de ränner runt och så att säga umgås på det mänskliga planet. Det blir ett sorts uttryck för människans behov av gudomliga gudar. Fast framför allt var det såklart kul med att Ulfhilde dissas Tor.

²¹⁴ Återigen understryker vi att det må vara en kvinna som kidnappas, men att hon inte är någon typisk jungfru i nöd.

²¹⁵ Vi vet inte vad det här har med saken att göra, men vi kände också att Ulfhilde borde få berätta lite om sig själv för att publiken inte skulle förlora kontakten med rollerna vikingarna. Det är ju egentligen dem spexet handlar om, även om det kommer väldigt mycket i skymundan i andra akten.

²¹⁶ Här skrev vi ner en massa sätt som det sägs att man kan fly från björnar på, spela död o dyl. Anders tyckte att vi kunde skriva att man kan skriva i sick-sack också för det sägs att man kan fly från krokodiler på det sättet. När vi kortade ner repliken behöll vi sick-sackandet.

ULFHILDE: Jag skalla' dom en efter en tills dom låg i en hög på marken. Sedan gick jag hem å hjälpte farsgubben att hugga ner en gran.²¹⁷

FREJA: Jaa, Girlpower!²¹⁸

TOR: Tysta! Jag tror jag ser någon!

ULFHILDE: Jaa, det är säkert Ansgar som kommer för att knäcka näsbenet på dig.²¹⁹

TOR: (*som Baloo*) Kommer för att... Vad menar du med det, kommer för att...²²⁰
Han är en mes! Har du sett mina biceps? Har du sett hans? Nej, inte jag heller!²²¹
Han käkar säkert uppblött filmjök till frukost, JAG skallar jättar till frukost, krossar sten med bara händerna. Jag kan välta kor och hamra jättehårt...²²²

FREJA: ssssch! (*Ja det där hyshande ljudet som inte går att skriva.*)²²³

(*Ansgar, Micke, Jeanne, Snorulf och Svinulf in*)

ANSGAR: Vart är min tusensköna, min ros, mitt hjärtas respirator?

MICKE: (*till Jeanne*) Ska han hålla på så där hela tiden?

JEANNE: (*Bittert*) Gör han det då tuttar jag eld på mig själv.²²⁴

ANSGAR: Mitt reservdäck, min andningsluft, min muskulösa Venus. Ååh... vart är hon?

SVINULF: Där borta kanske? Är det inte Ulfhildes kalufs där borta? Eller är det Tors?²²⁵

SNORULF: Du har rätt brorsan (*snörvel*)! ULFHILDE!

²¹⁷ Gran, som i julgran. Det fanns säkert andra anledningar till att hugga ner granar på vikingatiden, men vi tyckte inte det skadade att plantera det här julkarakteristiska trädet i repliken. Dessutom är det riktigt manligt att hugga träd, varför det var en passande syssla att göra efter att man spöat björnar.

²¹⁸ Girlpower används bara några replik senare i scenen där det syftar på Micke och Jeanne. Där används det i komiskt syfte för att antyda att Micke är gay, vilket dels är en kvarleva från tidigare versioner av spexet där det drevs en hel del med att Micke var gay (han har ju klänning och vita fjädrar), dels är en parallell till Frejas drift med Tor som antyds vara feminin eftersom han klätt ut sig till henne. Denna senare poäng är en vag hopkoppling av Tor och Micke eftersom deras roll i förhållande till Loke är densamma. Det här är långsökt, men huvudanledningen till att Girlpower används den första gången.

²¹⁹ Ulfhilde har vi det här laget helt fått en vanföreställning om Ansgar och inbillar sig att han är den typ av man som hon skulle kunna bli kär i.

²²⁰ Ett uttryck från Baloo i Disneys Djungelboken.

²²¹ Eftersom de är så små alltså.

²²² Att välta kor är en lite bonnig manlighetsrit och att hamra jättehårt är Tor bäst på i hela världen.

Överhuvudtaget ville vi såklart få en fånig avrundning på Tors försök att förklara att han är häftigare än Ansgar.

²²³ Tydligt skriver man det precis så som det är skrivet i manus, fast det visste inte Mats när han skrev det varav den överflödiga kommentaren till repliken.

²²⁴ Jeanne blev ju bränd på bål.

²²⁵ Det var aldrig vår intention att det skulle vara möjligt att blanda ihop dessa två frisyrrer, men det är ju Svinulf som säger repliken också.

ANSGAR: Va? Ulfhilde! Mitt hjärtas symfoni!

MICKE: Det var vid Lucifers bakben på tiden!²²⁶ (*Till Tor och Freja*) Ni där! Halt eller jag bussar en svärm gräshoppor på er!²²⁷

FREJA: Åh nej! Dom är många fler än oss!

TOR: Några missionärer ska Mjölner och jag nog klara av. Stig åt sidan kvinna.

FREJA: (*Knuffar tillbaka Tor.*) Nähäru! Alltså, jag tror att vingkillen och tjejen har lite mer girlpower²²⁸ än så!

MICKE: Släpp den väna jungfrun²²⁹ eller förgås i skärseldens flammor!

ULFHILDE: Vem kallar du för vän jungfru ditt fjäderfä²³⁰! (*Till Tor:*) Släpp loss mig så ska jag nita den pärskans stroppen!

ANSGAR: Åh, mitt hjärtas fröjd. Jag hör hennes röst och ser hennes smäckra gestalt. Hon är som en fjäril i sommarens alla färger.

JEANNE: (*Till Ansgar:*) Käften Ansgar! Vi försöker vara diplomatiska här! Ro hit med Hildulf nu eller vi kommer plöja genom era halsar som en hungrig bonde på ett sädesfält!²³¹ Alltså... som en hungrig bonde plöjer en åker för att det ska bli ett sädesfält... för att kunna skörda säden och göra mjöl och baka bröd av som han sedan äter! GE HIT HENNE ELLER FÖRGÅS HEDNAKRÄK!!!

FREJA: Ah, okej då. (*Kramar om Ulfhilde. Tor håller alltjämt i henne.*) Det här var skitskoj. Du och jag är så coola.

TOR: Tänker vi släppa henne?

FREJA: Vi är ju i underläge dummer! Och de är ju skitkära.

TOR: Kan jag inte få slå en av dom då?

FREJA: Nej, men du kan få pussa.²³²

ANSGAR: Åh, de ska släppa henne. Hon ska äntligen återbördas till min famn. Ser ni hennes tindrande ögon, hennes skälvande läppar. Åh, det är verkligheten hon, mitt hjärtas...

SVINULF: Smörjfett?

²²⁶ En bild av Lucifer är ju som den röda och hornkrönte djävulen med bockben.

²²⁷ Som för stackars egypterna i gamla testamentet.

²²⁸ Och här kommer det andra girlpower.

²²⁹ Av spexets alla roller är det egentligen bara Freja, Svinulf och Snorulf som förstår sig på Ulfhilde.

²³⁰ Micke har ju, som han mycket tidigt påpekade, vingar.

²³¹ När Mats skrev den här repliken påpekade Maria att liknelsen var minst sagt haltande, och att man inte plöjer ett sädesfält. Därav tillägget, som förmodligen är enda gången i spexet som Jeanne tappar tråden.

²³² Lite senare i spexet är det precis vad Tor gör. Han och Ulfhilde kysser ju Ansgar för att se vem som är den sanna Ulfhilde.

ANSGAR: Precis! Åh, äntligen kan vi slappna av. Jakten är över. Åhå... Det kurrar lite i magen minsann. Det kanske är dags att äta det där äpplet nu.²³³

(Ansgar tar en tugga av äpplet, sätter i halsen och faller ihop på marken.)

MICKE: Typiskt.

JEANNE: *(Ställer sig och skriker på Ansgars avsvimmade kropp)* Ställ dig upp! Det är en order!²³⁴ Upp på fötter ögonaböj! Ett två tre fyr, GIVAKT! Om du inte reser dig upp innan fem sparkar jag dig! Etttvåtre fyrfem. *(Jeanne sparkar Ansgar efter att ha räknat på tok för snabbt och vänder sig sedan resignerat ifrån hela situationen med armarna i kors.)*

MICKE: *(Till Snorulf och Svinulf)* Kan ni första hjälpen?

SVINULF: Första hjälpen? Vadå? Du skola hjälpa den man som fallit? Vad är andra hjälpen då?²³⁵ Höhö... Du skall hedra din varningsskylt och din reflex?²³⁶

SNORULF: Vänta, så här kanske?

(Snorulf börjar pumpa med Ansgars ben som de brukar göra i Disney-filmer)

MICKE: Det verkar inte fungera. Kanske man måste göra det med armarna också?

(Micke börjar pumpa med armarna också. Sedan börjar de trycka lätt på bröstkorgen. Sedan lyfta de upp Ansgar och gunga lite på honom, och så vidare. En massa meningslösa första hjälpen försök görs medan scenen fortsätter hos Tor och Freja som nu glömts bort av resten.)

FREJA: Waow. Lucky oss!

TOR: Kanske blev han rädd för mig och Mjölner!

FREJA: Ja precis. Skitskraj! Nu kan vi bara ta Ulfhilde och ge oss av igen, innan de upptäcker att vi är borta!

(Tor rycker i Ulfhildes arm.)

TOR: Följ med här nu!

(Tor, Freja och Ulfhilde ut.)

²³³ För vilket tillfälle skulle vara mer passande för Loke än just nu? Innan den här scenen går ju Ansgar också omkring och leker med äpplet för att påminna publiken om att han fortfarande väntar på rätt tillfälle.

²³⁴ Den här repliken är snarlik den Ulfhilde säger i Akt1, scen 7. De två lägren är mer lika än man kanske först tror.

²³⁵ Här fanns tidigare också repliken ”Du skola inga andra nödställda hava jämte den som fallit i en isvak?”

²³⁶ Anspelning på 10 Guds budord, såklart.

JEANNE: Nå, har ni pumpat antikrist ur kroppen på honom än?

MICKE: Det är ingen idé, han är helt utslagen.

SVINULF: Jaha, är han allergisk?

(Alla tre tittar undrande på Svinulf en stund.)

MICKE: *(Irriterad:)* Inte utslag! Utslagen!²³⁷ Vi får släpa med honom och försöka igen senare. Ta varsin arm eller ben.

(Alla fyra lyfter upp Ansgar i varsin arm eller varsitt ben. Gärna visslande till de sju små dvärgarnas Hey-ho-melodi.²³⁸)

SPEAKERRÖST: Hick! Åh dom där asså! hihi. Öj kyparn! Mera Mjöd! Nej vänta, jag tar tillbaks. Dom har inte sjungit. Shit...²³⁹

Scen 7. Loke gör en Fransk äppelkaka under gyllenbakat smördegstäcke serverad med vaniljsås

Loke, Oden och Idun.

(Scenen är tom på folk. På scenen finns ett äppelträd och en swimmingpool och en skylt som det står "Nordpoolen"²⁴⁰ (med två O:n) på. Loke kommer insmygande från vänster.)

LOKE: Ååh... Äntligen! Där är min skatt. Min, bara min. Nu måste jag bara norpa åt mig så många det går. Ju fler äpplen jag har och ju färre som finns kvar desto större makt åt mig.

(Loke går fram till trädet och börjar plocka äpplen och lägger i famnen.)

LOKE: Ett äpple, två äpplen... *(mel. Äppelmelodin:)* "Om jag har ett äpple vill jag dela det med dig?" Näpp, hehe. Tre äpplen. Hmm... Jag kanske skulle tagit med mig en säck.²⁴¹ Fyra äpplen.

(Loke står och plockar äpplen i famnen när Oden och Idun kommer in från vänster.)

²³⁷ Som manusförfattare när man läser manuset är det inte sällan man skäms lite för de oerhört dåliga skämt vi lagt i Svinulfs mun, men vad gör man inte för konsten. Här fanns en risk med att repliken skulle bli för otydlig att säga på scen, men vi valde att behålla den i manus i alla fall.

²³⁸ Den här visselmelodin är från Disneys *Snövit och de sju dvärgarna*.

²³⁹ En speakerröst som vid det här laget blivit berusad av all mjöd tyckte vi var roligt. Att han då dessutom säger "Mera mjöd" vid fel tillfälle tyckte vi också var kul.

²⁴⁰ "Nordpoolen" har ställt till det under manuskrivandet. Egentligen ska det ju vara två oo i pool, men samtidigt har ju denna lilla vits byggt på att publiken trott att det varit Nordpolen, med ett o. Nåväl, problemet var knappast överskuggande. Och i den här scenen kunde vi börja använda pool med två oo utan att oro oss.

²⁴¹ Detta använder Loke senare som argument i sin diskussion med asarna.

ODEN: Tuut!

IDUN: Stopp och belägg!

ODEN: (*Mumlar ilsket.*) Tuut!

IDUN: Vad tror du att du håller på med din kanalje?

LOKE: Är det han eller du som undrar?

ODEN: Tuut!

IDUN: Han!

LOKE: Du översätter alltså?

IDUN: Precis!

(*Loke fortsätter plocka äpplen.*)

LOKE: Få se nu... Fem äpplen.

(*Idun och Oden står tyst någon sekund och tittar.*)

ODEN: Tuut???

IDUN: Nå???

(*Loke slutar plocka äpplen.*)

LOKE: Översätter du fortfarande?

IDUN: Ja!

LOKE: Kan du översätta det här då? "Ek hlewagastiR holtijaR horna tawido".
(*Från Gallehushornet, 400 e Kr: Jag Lägäst från Holt gjorde hornet*)²⁴²

IDUN: Va?

LOKE: Tur att han har dig...

IDUN: Vem? HlewagastiR?²⁴³

LOKE: Va? Nej Oden.

IDUN: Jasså.

²⁴² Isländska har ju en hel del gemensamt med det språk vikingarna talade varför vi tyckte att det var passande att Loke använder en sådan fras för att förvirra Idun.

²⁴³ Först antyds att Idun, liksom majoriteten av publiken, inte fattar vad Loke säger på isländska, men här gör hon klart att hon visst begrep.

LOKE: Odens personliga assistent.

IDUN: Ja...

LOKE: Som hjälper honom med allt.

IDUN: Jo...

ODEN: (*Upprört*) Tuuut!

LOKE: Vad säger han?

IDUN: Kan själv (*suck*).

LOKE: Ajdå. Och din make då?

IDUN: Brage? Han...

LOKE: Rik som ett troll är han. Fotbollslag, egen galleria mitt i centrum.²⁴⁴ Du är minst sagt i skuggan av honom.

ODEN: Tuut tuut.

LOKE: Vad...?

IDUN: Heja Brage friskt humör... (*suck*)

LOKE: Du är ganska kass eller hur? Hur många sagor har skrivits om dig egentligen? (*börjar räkna på fingrarna men kommer bara till ett*). En? Hehe...²⁴⁵

IDUN: Jo... (*suck*) Och du vill ta äpplena där med.

LOKE: I den reviderade upplagan ja. I de tidigare versionerna fanns inga äpplen.²⁴⁶ När jag tänker efter har du nog inga nu heller.

IDUN: Men du plockar ju...

LOKE: Äh, tror du verkligen att någon så kass som du skulle sättas att vakta dem? Från mig? Nädu, jag tror inte det. Så är det: Du är ingenting och du har inga äpplen.²⁴⁷

IDUN: Men... men... *Sång om att utan äpplena är jag ingenting. Mel. Du måste finnas (Kristina från Duvemåla)*

²⁴⁴ Fotbollslaget är Brage IK och gallerian mitt i centrum är Brage gallerian, båda finns i Borlänge.

²⁴⁵ Faktum är att det bara finns en saga där Idun medverkar. I den kidnappar Loke henne varpå asarna börjar åldras. Idun figurerar enligt vissa källor även i en annan saga, men den finns inte i sin helhet, utan slutar tvärt utan slut.

²⁴⁶ Även detta stämmer. De äldre versionerna säger inget om några livsäpplen.

²⁴⁷ Från början såg dessa repliker annorlunda ut, men de skrevs om för att göra Lokes nedbrytande av Idun tydligare istället för att svänga av och an som det gjorde i den första versionen.

(Mot slutet av sången plockar Loke de sista äpplena i famnen och är på väg att gå.)

ODEN: Tuut!

IDUN: Va? Ja just ja. Stanna där din tjuv!

LOKE: *(Förebrående)* Nej, vänta nu. Komma och anklaga mig så där. Jag trodde vi rätt ut det här.

ODEN: Tuut! Tuut! Tuut!

IDUN: *(Till Oden)* Vänta, lugna ner dig. Jag ska hinna översätta också. *(Till Loke)* Du orm till en mor, ("tut") nej mor till en orm.²⁴⁸ ("tut") Du har lagt dina fjälliga händer på ditt sista äpple! ("tut") Du är avslöjad!

LOKE: Attans också. Hur kunde ni lista ut det? *(fortsätter slingra sig)*

ODEN: *(Börjar bete sig lite Sherlock Holmesaktigt igen)* Tuut! *(Oden pekar på vägen de kom ifrån.)* Tuut!

IDUN: Elementärt. Redan de gamla sagorna förtäljer att du kidnappat Idun för att kontrollera asarnas eviga liv.²⁴⁹ Dina skor är också fulla av en lera som endast finns sexton mil norr om Vatikanen.²⁵⁰ Några mil tillbaka på den här vägen *(Idun pekar)* fann vi dessutom spår av saliv. Saliv som bildats i två separata pölar, som om de runnit från kanten på en kluven tungspets, nämligen från din kluvna tungspets!²⁵¹

ODEN: Tuut!

IDUN: Ja, och så hörde vi dig prata om att du ville stjäla äpplena och här står du med famnen full.

LOKE: Jaha, ja det var ju bra bevis antar jag.

ODEN: Tuut!

IDUN: Lägg ner äpplena!

LOKE: Jaja...

(Loke lägger ner äpplena bredvid trädet. Då hörs tumult från bakom scenen.)

²⁴⁸ Ormen ifråga är Midgårdsormen.

²⁴⁹ Nja, det var inte Lokes syfte för att kidnappa Idun, men det var en effekt av att Idun kidnappades.

²⁵⁰ På det ställe där Loke tog sig en titt på GPS:en med andra ord.

²⁵¹ Det här tyckte vi var en riktig Sherlock Holmes-replik. Dessutom ger den kluvna tungspetsen en parallell mellan Loke och en orm, samt antyder att Loke talar med kluven tunga.

Scen 8. Loke gör en tumultartad sorti

Loke, Oden, Idun, Tor, Freja och Ulfhilde.

(Tor och Freja in med Ulfhilde i släptåg.)

TOR: Där är hon!

FREJA: Loke, din snake!²⁵²

TOR: Trodde du att du skulle komma undan va? Vi förstod nog allt att du skulle slingra dig hit och norpa alla äpplen. Vi är inte så dumma som du tror!

FREJA: Nä, precis!

TOR: Förvill oss att kidnappa en nått liten vikingamö (*Ulfhilde blir mäkta vred vid de här orden*), stoppa Ragnarök. Eller hur! Vi fatta allt vad du hade i kikarn! Du var bara ute efter äpplena hela tiden.

LOKE: Jaha, ni har läst brevet jag lämnade...

TOR: Öh, ja joo...

LOKE: Men jag ljög inte. Ragnarök är i antågande.

TOR: Det kan väl hända, men på något sätt lurade du oss i alla fall!

LOKE: Jamen Tor, jag har väl aldrig lyckats lura dig?

TOR: Kanske den där gången med frugans hår...

FREJA: Men lägg av! Hon stjal ju alla äpplen! Jag menar, jag vill inte skrumpna ihop och bli alldeles gammal igen.

LOKE: Va? Vilka äpplen stjal jag?

FREJA: De där! (*Pekar på äpplena på golvet.*)

IDUN: Du stod här och plockade äpplen. Ljug nu inte!

LOKE: Om jag verkligen tänkt att plocka äpplen hade jag väl tagit en säck med mig?²⁵³

IDUN: Men du stod ju och plockade dem!

TOR: Och om Idun säger att du har gjort det så har du gjort det!

²⁵² Åter en ormparallell för Loke.

²⁵³ Och här kommer säcken igen.

LOKE: Hur vet du att du kan lita på henne? Hon bara ransonerar och snålar med sina äpplen fast hon lätt skulle kunna plantera ett nytt äppelträd.

TOR: Jo, alltså...

IDUN: Hörnu unga damen, det här är inga morotsfröpåsar man köper på ICA inte!

LOKE: Jaså, du har inte ens försökt.

FREJA: Men skit i det nu! Utan äpplena blir jag gammal och ful, så ge hit dem!

LOKE: (*Böjer sig ner och plockar upp ett äpple som hon ger till Freja.*) Ja visst, fast jag är förvånad att ingen invänder mot att Freja ska få alla äpplen, hon som verkar så angelägen om att ha dem för sig själv.

FREJA: Vad säger du nu då?

IDUN: Det är nog bäst att jag tar hand om dem. (*Hon tar äpplet från Freja som inte gör motstånd.*)

TOR: Varför det? Du har ju alltid hand om äpplena. Kan inte någon annan få ha dem någon gång?

IDUN: Jag har hand om dem därför att Oden bestämt det. (*Till Oden*) Eller hur?

ODEN: Tuu...

LOKE: Jasså, men hur vet vi att du inte bara översätter som du själv vill?

TOR: Just det. Hur kommer det sig att Oden alltid låter mycket vettigare när du översätter än när han pratar själv?²⁵⁴

FREJA: Ja precis. Ge hit äpplet igen.

(*Freja tar i äpplet, men Idun håller emot. Tor börjar också slita och Oden slänger sig in i dansen också, allt som de bråkar verbalt, mellan följande dialoger kan de gärna fylla på med små utbrott av irritation.*)

TOR: Jag vill ha det, jag är faktiskt starkast i världen!

ULFHILDE: Va? Du är inget annat än en barnslig kärring! (*Ulfhilde hoppar också in högen bara för att få känga Tor och de andra idioterna.*)

FREJA: ...jag är trött på antiryknkräm och gurka på ögonen!

TOR: Gurka ska man äta! Och jag är ingen kärring!

²⁵⁴ Här driver vi med det faktum att Oden alltid hivar ur sig koko-repliker när han inte talar i snorkeln. Ett sorts skämt i skämtet skulle man kunna säga.

IDUN: Nej hörni ungdomar, nu får det verkligen...

ULFHILDE: Flytta på dig tanten!

FREJA: Shit också vad halt det är!²⁵⁵

ODEN: Tuut!

TOR: Och så du då din grisrosa...!²⁵⁶

IDUN: Inte ett tut till från dig!

(Äpplet flyger iväg och landar på golvet, men de fortsätter kivas och gasta på varandra. Loke som njuter till fullo av kalabaliken går fram till det tappade äpplet och tar upp det, därefter plockar hon upp äpplena som hon tidigare lade på golvet.)

FREJA: Jag tar ingen skit från nån!

IDUN: Om inte äpplena fanns, vad vore jag då?²⁵⁷

ODEN: Tuut!

FREJA: Och du då!

ODEN: Tuut!

(När Loke samlat på sig alla äpplen smyger hon ut från scenen.)

ULFHILDE: Ni är den största samling jubelåsnor jag mött. Du är en kärring,²⁵⁸ Du är en fjolla,²⁵⁹ Du är senil,²⁶⁰ Du har mindervärdeskomplex.²⁶¹ Och det slemma krypet som precis stack är äckligt!²⁶²

TOR: Stack?

IDUN: Äpplena!

FREJA: Åh nej, typiskt. Inte igen! Hur gör hon det där? Varje gång!

ODEN: Tuut!

²⁵⁵ När det här repliken skrevs åsyftades faktiskt äpplet, men det spelar ju knappast någon roll vad publiken tror avses.

²⁵⁶ Syftar på Freja.

²⁵⁷ En återkoppling till hennes sång.

²⁵⁸ Tor...

²⁵⁹ ...Freja...

²⁶⁰ ...Oden...

²⁶¹ ...Idun...

²⁶² ...och Loke såklart.

IDUN: Joho. Du blev lurad du också. Men den här gången ska hon inte komma undan. Kom allihop! Efter henne!

FREJA: Precis.

(Idun och Freja ut efter Loke.)

TOR: Men, vänta! Den väna vikinga... kvinnan då? Vem ska vakta henne?²⁶³

ULFHILDE: Sluta kalla mig det där, din klänningmannekäng!

TOR: *(Ropar efter Freja och Idun)* Freja! Idun! Jaja, jag stannar väl här och vaktar henne själv då! *(Till Oden)* Och varför är du kvar?

ODEN: Tuut!

TOR: Men vid Midgårdsormens skrubbsår ta ur snorkeln ur munnen innan du pratar gubbe!

ODEN: *(Tar ut snorkeln)* Jag måste vattna Sleipner.

(Oden kör fram till swimmingpoolen, kliver av rullstolen och doppar rullstolen i poolen. Oden går alldeles utmärkt själv.)

TOR: Ja visst. Perfekt. Underbart.

SPEAKERRÖST: Okej, nu är jag nykter. Nu ska det vara rätt. Mera mjöd!
Yes...²⁶⁴

Scen 9. Tor gör en Casanova

TOR: Oden, vad ser ditt glas-as-öga?²⁶⁵ *(Oden intar Pose som Legolas i "De två tornen")*

ODEN: Tuuuut, tuuuut.

TOR: Är det Ansgar och hans hejdukar som kommer.

ODEN: Tuuut, tut.

TOR: Så de springer som om deras herrars piskor var efter dem.²⁶⁶

²⁶³ Vi hade lite problem med det här eftersom vi behövde ha kvar Oden och Tor, men inte riktigt kom på hur vi skulle göra. Tillslut blev det dock ganska självklart att Tor stannade för att vakta Ulfhilde. Oden kom vi också fram till behövde ingen mer utstuderad anledning.

²⁶⁴ Syftar självklart på den föregående repliken rösten hade.

²⁶⁵ Låter framförallt roligt, men om Oden bara har ett öga skulle han ju kunna ha ett glasöga också.

²⁶⁶ Kopplingen till De två tornen fortsätter.

ODEN: Tut.

TOR: Spöa dom? Men dom har ju en sån där girlpower med sig som Freja pratade om. En sån där tvåhövdad feminin best med giftklor och galoscher.

ODEN: Tuuuut (*nickar instämmande*).

TOR: Vi måste fördröja dem så att de andra Asen hinner hit... (*inser en sak*) Men jag tänker inte klä ut mig!

ODEN: Tuut!

TOR: Nej, det var ju ingen bra idé! Och varför skulle just jag klä ut mig?

ODEN: Tuuuut tuuut.

TOR: För att jag redan är utklädd. Jaha ja, jo det var ju logiskt. Men de vet ju redan att jag inte är Ulfhilde... Men vad står jag här och pratar med dig för, jag fattar ju ingenting av ditt tutande! Ta ut snorkeln så man hör vad du säger!²⁶⁷

ODEN: (*Darth Vader-andas*) Tor, du är min dotter.²⁶⁸

TOR: Ja, jag vet. (*Paus*) Nej! Jag är en man, inte din dotter, son alltså. Din son. (*Härmar Oden*) ”Tor, jag är din far” eller ”Tor du är min son” det funkar, inget annat! Visst Mjölner? Se, han är på min sida.

ODEN: Tuuut

TOR: Okey då, jag ska göra mitt bästa, för din skull - eftersom jag är din SON.

ULFHILDE: Vid alla asars svettiga fötter, ni är helt knäppa, det kommer aldrig att fungera. Ansgar kommer att känna igen mig direkt!

TOR: Tig! Jag ser ut tillräckligt mycket som du, och det beror inte på att JAG ser kvinnlig ut.

ULFHILDE: Jag står inte ut med dessa ogudaaktiga Asar. (*Ulfhilde sjunger* ”... ”)²⁶⁹

Scen 10. Tor gör en Norrmalmstorg

Micke, Jeanne, Svinulf, Snorulf, Ansgar, Tor, Oden och Ulfhilde.

²⁶⁷ Här insåg vi att Tor fört en dialog med Oden trots att han inte förstått ett ord tidigare i spexet. Det var en miss, men så här blev det en okej skämt.

²⁶⁸ Skämtet med ”Du är min son”, fortsätter.

²⁶⁹ Det här är tänkt som kulmen på Ulfhildes skepsism gentemot de asar som kidnappat henne. Hon trodde på en muskulös och macho åskgud, men har fått bevittna en velande Tor i klänning. Folk har gett upp tron för mindre.

(Micke, Jeanne, Svin- och Snorulf bär in Ansgar på scen där Tor, Oden och Ulfhilde väntar på konfrontation.)

TOR: Hej Ansgar, mitt hjärta dundrar för dig, åh vad jag saknat dig!²⁷⁰

JEANNE: Ansgar sover din bov. Och tro inte att du kan lura oss med din patetiska Ulfhildeträkt.

SVINULF: Jag anar Asar i Ulfhildekläder... fattar ni, vargar i fåra... aj!

SNORULF: Om Ulfhilde hade varit här hade du fått en smäll nu.

TOR: Hur kan du vara så säker på att det är jag som är Tor. Se på oss, är vi inte lika som bär?

MICKE: Låt mig tänka efter... Nej!

TOR: Nähä, okej... *(Byter plats med Ulfhilde en mängd gånger.)* Kan ni skilja oss åt nu då?

ULFHILDE: För bövelen, detta börjar bli förbannat tröttsamt!

SVINULF: Ja! *(Pekar)* Du är... eh... du är... ojdå.

SNORULF: *(snörvel)* Hur ska vi nu kunna känna igen vår syster. Vi kanske aldrig får se henne igen.

SVINULF: Ja, för om det blir Tor som är vår syster kommer det att göra fruktansvärt ont. *(Håller sig om huvudet och kinden.)*²⁷¹

MICKE: Det kanske hade behövts. *(Sarkastiskt)* Jag tror han med skägget är Ulfhilde.

SNORULF: Men jag vet! En kyss från vår syster skulle kunna väcka en död.

SVINULF: Ja, med den andedräkten.

SNORULF: Den av de två som väcker Ansgar med en kyss måste vara den riktiga Ulfhilde.

MICKE: Ska detta verkligen vara nödvändigt? *(Stirrar på Tor.)*²⁷²

JEANNE: Få denna löjlige gissningslek ur världen snabbt nu då så vi kan kristna denna gudsförgätta plats en gång för alla. *(Muttrar)* Jag vill tillbaks till Frankrike och dräpa Britter!²⁷³

²⁷⁰ Tors ordförråd är fortfarande lika begränsat och återigen är ”dundra” det första adjektiv han kommer på.

²⁷¹ Deras syster slår dem jämt och om Tor är deras syster slår han dessutom hårt jämt.

²⁷² Micke och Jeanne ser skillnad på Tor och Ulfhilde, men vikingarna gör det inte.

²⁷³ Det var ju de som Jeanne hjälpte till att räddade Frankrike från.

SNORULF: (*Pekar på Tor*) Du börjar! Kyss Ansgar. Om han vaknar är du den riktiga Ulfhilde.

(*Tor kysser Ansgar under stora omständigheter och äckel. Inget händer.*)

SNORULF: (*Pekar på Ulfhilde*) Nu är det din tur.

(*Ulfhilde kysser Ansgar och han vaknar ur sin sömn.*)

TOR: Okey, okey, jag är väl Tor då. (*Greppar tag i Ulfhilde och drar bort henne en bit.*) Men det betyder inte att ni får kristna oss! Ingen i Norden vill bli kristen eller ha med er att göra! (*Håller Mjölner mot Ulfhildes hals. Ulfhilde sträcker sig efter Ansgar.*)

ULFHILDE: Ansgar gör något!²⁷⁴

ANSGAR: Om du Tor spelar fult så spelar jag minsann också fult! (*Greppar tag om Oden och håller korset mot hans hals.*) Vad säger du nu då din rostiga åskledare!

MICKE: Jag förstår inte varför Gud envisades med att ge människan ”den fria viljan”.²⁷⁵ (*Gör citationstecken med fingrarna.*) Jag tror knappast Gud skickat ner varken Urre, Gabbe eller Raffe²⁷⁶ på en sån här mission.

JEANNE: (*Drar svärdet*) Vad vill du att jag ska göra Ansgar? Jag kan hugga huvudet av dem båda så blir det färre att kristna i denna helvetes förgård.

ANSGAR: Nej jag vill ha min Ulfhilde levande!

TOR: Ett steg till och Ulfhilde får en blixtnöd genom trynet.

JEANNE: Och om du kommer närmre lovar jag dig att Oden inte återuppstår på tredje dagen.²⁷⁷

ODEN: Tuuut

ANSGAR: Minsann!

SPEAKERRÖST: Mera mjöd minsann!²⁷⁸

²⁷⁴ Tor säger att ingen i Norden vill bli kristen och strax därefter vill Ulfhilde till Ansgar.

²⁷⁵ Här kommer Mickes kommentar om den fria viljan, något han ställer sig högst tvekande till. Detta återkommer också i den avslutande scenen i scenen.

²⁷⁶ Här menar Micke ärkeänglarna Uriel, Gabriel och Rafael.

²⁷⁷ Typiskt en kristen att säga så, som om Oden skulle återuppstå.

²⁷⁸ Ja förr eller senare måste ju någon smittas av Ansgars bruk av minsann.

Scen 11. Loke gör en frontalkrock

Micke, Jeanne, Svinulf, Snorulf, Ansgar, Tor, Oden, Ulfhilde, Loke, Skäggald, Härfjätter, Brynhilde.

(Loke kommer inspringande på scen med famnen full av äpplen. Hon tittar bakåt som om hon vore jagad. Krockar med Micke.)

MICKE: Men vem i hela Norden är det som... Lucifer!²⁷⁹

TOR: Loke! Din skurk!

LOKE: Mikael... Tor...²⁸⁰

SNORULF: Nej nu är det för många frågetecken. Vem är vem egentligen. Till Jeanne sa du ju att han med vingarna hette Micke, inte Mikael.

JEANNE: Din tröga norrlänning, det är samma namn, ett smeknamn. Precis som du kallas fårskalle.

SVINULF: Gör jag?

MICKE: Har inte jag spärrat in dig i avgrundens djup med kedjor smidda av destillerad smärta?

LOKE: Spärrat in och spärrat in, jag såg det mer som en oväntad semester förstår du.

JEANNE: Där skulle du sitta i evigheter Hin Håle! Ta honom Micke!

SVINULF: Men hette inte han...

JEANNE: Fårskalle!

LOKE: Det verkar som att ni har fullt upp med ert gisslandrama här. Det skulle jag under inga som helst omständigheter vilja störa. Man kanske skulle lämna sällskapet.

MICKE: Och jag kanske ska gå och badda någons ögon med huggormsgift. Ses!
(Micke springer efter Loke med draget svärd. De lämnar scenen.)

TOR: Men det är ju Asarna som ska badda Lokes ögon med huggormsgift inte Mikael. Dessutom kan jag inte minnas att Ragnarök är i antågande...

(Valkyriornas ritt spelas och in kommer hela drösen med valkyrior.)

SKÄGGALD: För sista gången nu.

²⁷⁹ Det stora avslöjandet sker hastigt och lustigt: Loke är Lucifer och Lucifer är Loke. Fast vid det här laget borde det inte komma som någon överraskning för åskådarna.

²⁸⁰ Här kopplas Mikael, som är Lucifers antagonist, ihop med Tor, som är Lokes antagonist.

VALKYRIORNA I KÖR: Rid till Asgård, hitta Tor, säg: Ragnarök är i korstågande, Ansgar ska kristna Norden!

BRYNHILDE: Och snart måste det bara börja regna rök.

(Valkyriorna rider ut igen till Valkyriornas ritt.)

Scen 12. Oden gör ett magplask

Ansgar, Svinulf, Snorulf, Jeanne, Tor, Oden Idun och Freja.

(Idun och Freja kommer inrusande.)

IDUN: Vart tog hon vägen?

FREJA: Precis liksom! Vart tog Loke vägen?

TOR: Fjäderfäet sprang efter henne...

SVINULF: Och hon heter Lucifer, inte Loke!

FREJA: Lucia? Waow vilket coolt namn! Loke gör en make-over ba'! Värsta bruden med glitter å ljus å' så! Och så kan man ha som en skönhetsävling!²⁸¹

TOR: *(fortsätter på sin tidigare replik)* ...men vi har egna problem här!

ANSGAR: Släpp Ulfhilde era odjur!

TOR: Släpp farsan!

ANSGAR: Släpp henne!

TOR: Släpp honom!

ULFHILDE: Ansgar, rädda mig! Spöa skiten ur dem Ansgar!

ODEN: Tuut!

IDUN: Sluta nu! Vad är det här för barnfasoner! Ni är vuxna människor!

JEANNE: Åh nej, den gubben biter inte. Jag kallades inte för ”fille du peuple” för inte.

SVINULF: Vill du pöll-pöll *(sexuell antydning)*? Vad ska det betyda?

²⁸¹ En kort drift med Lucia också när vi ändå håller på.

ANSGAR: Barn av folket! (*klipper snabbt av Svinulfs associationsbanor*) Du förstår hon var bara 19 år när hon brändes på bål.²⁸² Alltså den riktiga Jeanne D'Arc, det här är ju bara Therese Dahlborg från Bjursås.

(*Alla stannar upp i en gemensam paus.*)

SNORULF: Va?

TOR: Öh... Släpp honom!

ANSGAR: Släpp henne!

FREJA: Men sluta nu då! Varför byter ni inte bara!

ANSGAR: Ni först!

TOR: Nä! Du först!

IDUN: Vänta! Släpper ni Oden om ni får Ulfhilde?

ANSGAR: O ja!

TOR: Okej! Och så kan ni bara dra utan att kristna någon alls!

ANSGAR: Ja vad ni vill, bara jag får min älskade Ulfhilde.

ULFHILDE: Rallarsvinga dem Ansgar! Skalla' dom!

IDUN: Bra då har vi en överens...(*"kommelse."*)

JEANNE: OM vi får doppa Oden i poolen!

IDUN: Va?

ANSGAR: Varför i allsindar då?

JEANNE: (*Till Ansgar*) För att vi ska döpa honom! Det är därför vi är här din hednasvärmare!

ANSGAR: (*Till Jeanne*) Ja, kors i taket! (*Till Asarna*) Ja minsann, ett litet dopp vill vi se också!

TOR: Nä hujeda mig! Tvinga självaste Oden att bada!

IDUN: Fast det var ett tag sedan nu... Han börjar lukta rätt illa.

ODEN: TUT TUT TUUUT! (*skakar vilt på huvudet*)

TOR: Över min döda kropp!

²⁸² Ytterligare en liten historisk godbit som det finns så många av i det här spexet.

JEANNE: Det ska jag ordna!

TOR: Du och vilken armé?

JEANNE: Karl VII av Frankrikes!²⁸³

TOR: (*upprört*) Jasså!

FREJA: Vänta hörrni! Oden är på väg att säga något!

(*Oden tar andaktsfullt av sig snorkeln.*)

ODEN: Irritation leder till argsinthet, argsinthet leder till ilska, ilska leder till vrede, vrede leder till raseri, och raseri kan leda till att jag blir doppad i en pool och då är det bra att ha ett cyklop.²⁸⁴

JEANNE: Ha! Där fick ni!

(*Jeanne rusar fram och knuffar Oden i poolen. Tor släpper i förvirringen Ulfhilde. Ansgar och Ulfhilde springer i varandras armar.*)

ANSGAR: Åh min älskade!

ULFHILDE: Min riktiga karlakar!

ANSGAR: Puttenutt!

ULFHILDE: Mums, vilken maskulin doft!

ANSGAR: Tihi!

ULFHILDE: Raap!

TOR: Och nu kan ni dra! Slutet gott allting gott!

JEANNE: Haha! Det trodde ni ja! Men vad ni inte visste var att allt som behövdes för att kristna er var att vi döpte en as!

TOR: Och?

JEANNE: Haha! Döper någon gör man genom att doppa honom i vatten!

TOR: (*tittar förskrämt på poolen*) Åh nej!

FREJA: Åh Guuud!²⁸⁵ Är vi bara helt omvända nu?

²⁸³ Det var för Karl VII var den som Jeanne D'Arc kämpade för mot britterna.

²⁸⁴ Och här får vi insikt i exakt hur vis Oden egentligen är. Redan i första akten förutsåg han vad som här skulle hända.

²⁸⁵ Det är självklart en poäng med att Frejas första kraftord efter omvändelsen är att åkalla den enda guden.

TOR: Men, men... Vänta nu! Jag tror fortfarande på mig själv! Vad är det här för bluff?

ANSGAR: (*vänder sig om*) Det är inte ni som är omvända! Det är vikingarna. (*fortsätter gulla*)

TOR: Åh... (*till Svinulf och Snorulf*) Tror ni på mig?

SNORULF: Tror och tror, (*snörvel*) du står ju här. Då vet vi ju att du finns.²⁸⁶

SVINULF: Tror å Tror, Tor. Snorebror tror på Tor. (*religiöst*) Mor ror skor till Tor som bor... i Borlänge (*Borlänge med o-ljud, inte å-ljud*) Far är rar...²⁸⁷

ULFHILDE: (*smockar till honom*) Sluta tala i tungor!

IDUN: Men mina äpplen då?²⁸⁸

TOR: Och Särinner?

ANSGAR: Skinka kan ni äta.

FREJA: Mina katter då?

JEANNE: På med russin, in i ugnen.²⁸⁹

TOR: Och Midgårdssormen?

ANSGAR: Det ordnar Sankt Göran.²⁹⁰

IDUN: Men mina äpplen då?²⁹¹

FREJA: Yggdrassil då?

JEANNE: Brasved. Chop-chop.²⁹²

FREJA: Häxbränning?

JEANNE: Käften!²⁹³

TOR: Midvinterblot?

²⁸⁶ Och här kommer dråpslaget för asarna. Vikingarna har bytt dem mot en gud som de inte kan förstå, och som inte liknar dem själva så mycket.

²⁸⁷ Ungefär så begåvat som det brukar bli när Svinulf öppnar munnen, men här finns också rum för ett skämt om att tala i tungor.

²⁸⁸ Det enda som Idun har på hjärnan.

²⁸⁹ Lussekatter alltså.

²⁹⁰ Dvs. dräper draken.

²⁹¹ Ingen vill svara henne på vad äpplena spelar för roll i den nya religionen, men det vet vi ju alla redan.

²⁹² En återanvändning av Jeanne's "chop-chop" som hon använt tidigare i spexet.

²⁹³ Anledningen att Jeanne blir upprörd är såklart att hon själv blev bränd på bål.

ANSGAR: Jesu födelse.²⁹⁴

TOR: ... Bara blot då?

ANSGAR: Nattvarden. Vin och oblater till alla!

Scen 13. Oden gör en comeback

Micke, Jeanne, Svinulf, Snorulf, Ansgar, Tor, Oden, Ulfhilde, Loke, Skäggald, Härfjätter, Brynhilde.

IDUN: Men Oden då?

(Valkyriorna kommer in till Valkyriornas ritt. De håller i den röda tråden som sitter fast i Oden.)

HÅRFJÄTTER: Vi har hittat den röda tråden.²⁹⁵

SKÄGGALD: Den röda tråden hittade vi.

BRYNHILDE: Röker han ren?

(Oden kommer upp från poolen klädd som tomtefar. Alla tittar förvånat på honom.)²⁹⁶

ODEN: Hohoho. Finns det några snälla As här?

ANSGAR: Nej här är alla kristna.

SVINULF: Ja, vi är askristna. Fattar ni, höhö, AsKristna!

ULFHILDE: Nu håller du käft.

FREJA: Men Oden, vad du ser skum ut liksom.

ODEN: Jag är inte längre Oden mina vänner. Jag är numera Jultomten.

JEANNE: Det här var inte vad jag tänkt mig. Jag hade hoppats på att vattnet i poolen skulle fungera som på vampyrer. Ni vet, fräs och skvätt. Poff! Asarna borta. Klart.

ANSGAR: Jultomten? Står han verkligen i manus?²⁹⁷

²⁹⁴ Det är ju den här sammanslagningen som vissa påstår har blivit julafton här i nordn.

²⁹⁵ Det här var ju från början tråden som Ansgar & co följde efter Tor & co. Den försvann lite ur fokus i spexet, men nu kommer den tillbaka igen när Valkyriorna följer den.

²⁹⁶ Spexets final, hybriden (eller kompromissen) av två traditioner när de förenas i det bästa av allt: Julafton.

²⁹⁷ Ansgar gör ytterligare en betraktelse som ligger utanför scenens illusion.

SVINULF: Nej, hö hö, i poolen.

ULFHILDE: Käft!

IDUN: Det här blir fint. Han går själv och är frodig och välväxt. Och han pratar som folk!

JEANNE: När mina visioner visade rött hade jag hoppats på blodbad, inte en jultomte. Vad hände egentligen med vattandet av Edens lustgård med blodet från de hedniska barbarerna?

TOR: (*Håller upp en oblat och en mycket liten mängd vin.*) Hur ska jag kunna blota på det här hade ni tänkt? (*Sarkastiskt*) Party, party - jo, tjena.

ODEN: Såja, såja, ho ho ho! Inte ska vi bråka om religion på självaste julafton.²⁹⁸ Kom nu barn, jag har en hel säck full med julklappar åt er. Dom kan ni öppna istället för att stå här och tänka.²⁹⁹ Och det är bara hårda paket till allihop!

ODEN: (*Oden sjunger sången ”Jultomten” (Ghostbusters) som handlar om hur bra det är att tomten kommer och räddar alla från bråk och stim. Samt att Oden är tomte typ. Låten tonas kraftigt ned i mitten men fortsätter, alla stannar på scenen genom hela scen 14.)*³⁰⁰

Scen ”14”. Loke och Micke gör ett inlägg i tomtens sång³⁰¹

Loke och Micke.

(*Dämpad musik. Micke och Loke kommer inpustande.*)

LOKE: Det var det.

MICKE: Hur länge kommer det här att hålla på egentligen?

LOKE: Till den dagen människan kan bestämma sig för en sak att tro på, antar jag.

²⁹⁸ Detta är en ironisk och moraliserande kommentar på en och samma gång. Det bråkas för mycket över huvudet. Gör som tomten säger och bli sams.

²⁹⁹ Och här kommer istället en pik riktad mot vårt konsumtionsinriktade samhälle som har producerat den moderna julafton.

³⁰⁰ Ett annat förslag på låt som dök upp, men snabbt kasserades var ”Sleipner med röda mulen” där texten som koms på skulle lyda ungefär: ”Sleipner med röda mulen, var en helt vanlig (alla: rullstol) (Oden: åttabenthäst).” Vi ville han någon skojig och inte fullt så dramatisk avslutande sång, men kände att just *Rudolf med röda mulen* inte riktigt höll måttet. Dessutom var det ju redan en jullåt.

³⁰¹ Det här är spexets egentliga final och sensmoral. Här presenteras den lite djupare aspekten i vad spexet har handlat om, nämligen att den fria viljan leder till kompromisser och att vi käbblar en massa för att vi är människor. Ungefär.

MICKE: Den fria viljan. Fattar inte vad han där uppe tänkte på när han skapade den.³⁰²

LOKE: Äh, nåt kul ska hon väl ha. Nä du, nu är det väl snart dags att ta tag i protestantismen...

MICKE: Det ska vi allt bli två om!

(Loke springer ut och Micke jagar efter. Tomtens låt fortsätter och avslutas lite snyggt med att alla stämmer in i sången och gör en tuff slut-pose då Loke och Micke kutar in igen. Applådtack! Spexet slut! Eller whatever, vi bara skriver manus...)

³⁰² Avslutningen på Mickes vendetta mot den fria viljan, detta puckade påfund som Gud utrustat människan med.

Ansgar – en riktig ragnarökare/Ragnarök – en riktig blåsning

Ett spex av Maria Myhr, Mats Sjögren, Anders Sebring och Josefine Nordlander

Kontaktperson: Maria Myhr, 023-132 48, maria.myhr@home.se

De kristna å ena sidan

Ansgar – mycket lärd man som gärna ger sig in i teologiska diskussioner. Han är mycket förtjust i mat och dryck, kallar ständigt in sin white board för att förklara ditten och datten.

Mikael – ärkeängel som inte alls vill åka till Norden (för där är så förbannat kallt). Har sitt flammande svärd och sina vingar, var den som stängde in Lucifer i sitt fängelse och sen dess är allt platt och trist.

Jeanne d'Arc – rabi missionär som helst kristnar med svärdets hjälp. Har en docka med sig som hon påstår är Metatron, Guds röst, som talar till henne i tid och otid. I själva verket är det en mobiltelefon och det är Carolus Rex som ringer.

Carolus Rex – påve i Rom. Talar med Jeanne d'Arc genom Metatrondockan.

Asarna å andra sidan

Tor – stor och blond med häftigt humör, men när han är ensam med sin hammare släpper han fram sina känslor och kvinnliga sidor.

Freja – kärleksgudinna med Grynet-karaktär - klädd i illrosa och glitter och tycker allt är ”helt sjukt bra”. Har stendumma kattkumpanerna Bill och Bull som hjälper henne att utföra sina uppgifter och som alltid rör till varandras meningar.

Oden – as som verkar helt senil. Går runt med cyklopöga (han är ju den enögde guden) och snorkel, andas som Darth Vader och säger ”Tor, jag är din far” hela tiden.

Idun – har hand om äpplena från Livets Träd som asarna äter av för att få evigt liv, och hon är den enda som vet var de finns. Liten gumma som vårdar Oden och är också den enda som vet vad han säger när han tutar i snorkeln.

Vikingarna nånstans där emellan

Svinulf – viking och runstensknackare.

Snorulf – viking med ”öl byggde denna kropp”-t-shirt, blågul hornkeps, bror till Svinulf

Ulfhilde – storbystad vikingakvinna med blonda flåtor, Kupolen-bröstharnesk, syster till Svinulf och Snorulf.

Antagonisten

Loke/Lucifer – börjar bli desperat efter evigt liv; sedan hon (Loke är hamnskiftare, därför får han gärna vara en hon i detta spex) fått Balder dödad får hon inte längre några livsäpplen av Idun. Listig, ställer gärna till med förtret för asarna.

Den korta versionen

Ansgar får i uppdrag av påven att kristna Norden genom att döpa en as. Med sig har han Jeanne d'Arc och ärkeängeln Mikael. Loke, som vill åt äpplena på Livets Träd, hör allt, går till Ansgar och lurar av honom vägbeskrivningen med ett äpple. Valkyriorna ser detta, ger sig av till Asgård för att berätta för asarna.

De hittar Tor och förklarar för honom men inte ens de själva vet vad de talar om. Loke kommer in och förklarar allt. Han berättar om de kristna samtidigt som Ansgars gäng går över andra sidan scenen. Tor kallar till rådslag. Loke kommer med planen att han och Freja ska få Ansgar förälskad i vikingakvinna och sedan kidnappa henne för att lura Ansgar på

avvägar. Tor och Freja ger sig av. Loke smyger mot Nordpolen, Oden och Idun följer efter.

Ansgar och gänget kommer till Norden, träffar Svinulf, Snorulf och Ulfhilde. De för en förvirrad diskussion om kristendom och asatro. Tor och Freja kommer in, skickar Frejas katter att föra samman Ansgar och Ulfhilde. När det är gjort kidnappar Tor Ulfhilde. Ansgar och hans gäng störtar efter. Valkyriorna ser detta och ger sig av till Asgård.

Tor, Freja och Ulfhilde kommer till Asgård, ser en lapp från Loke och fattar att han givit sig av för att hitta äpplena. Tor och Freja vet inte vägen till trädet men de kan inte hitta vare sig Idun (som vet var trädet finns eftersom hon delar ut äpplena) eller Oden (som vet allt). Valkyriorna kommer och berättar att Ansgar är på väg. Freja kommer på att Ansgar vet vägen, och Tor klär motvilligt ut sig till Ulfhilde för att lura ur Ansgar vägbeskrivningen och se till att han inte följer efter. Tor får vägbeskrivningen av Ansgar och skyndar bort, men ett garnnystan som han fyllt ut BH:n med faller ur, och Ansgars gäng kan lätt följa tråden.

Tor, Freja, Bill och Bull och Ulfhilde beger sig nu av till Nordpoolen, efter dem rusar valkyriorna, Ansgarföljet följer efter hållandet i tråden, och först i ledet som knallar runt på och bakom scenen är alltså Oden och Idun. Ansgar äter av äpplet, snubblar, sätter i halsen och tappar av. Mikael och Jeanne bär ut honom.

Loke hittar fram till Nordpoolen och Livets träd men ertappas av Idun och Oden, och snart även Tor och Freja. Valkyriorna kommer in och berättar att Ansgar är i antågande och under tiden smiter Loke. Freja befäller Tor att lura Ansgar och valkyriorna att vakta Ulfhilde och störtar efter Loke med Idun, Bill och Bull hack i häl.

Ansgar kommer in och förvirring uppstår när det finns två Ulfhilde. För att lösa tvisten föreslår Mikael att de ska kyssa Ansgar – den som lyckas väcka honom är den riktiga Ulfhilde. Ulfhilde lyckas förstås och Tor tvingas erkänna. Men då tar Tor Ulfhilde som gisslan, varpå Ansgar snabbt kontrar med att ta Oden som gisslan.

Mitt i alltihop kommer Loke inrusandes och krockar med Mikael, som känner igen Lucifer och jagar efter henne ut. Freja och Idun kommer in och ser gisslandramat. De kräver tillbaka Oden och erbjuder Ansgar Ulfhilde i utbyte. Ansgar måste dessutom ge sig av och inte upprätta någon trädgård. Ansgar går med på detta om de först får doppa Oden i poolen, vilket asarna går med på för de har ingen aning om hur ett dop går till. Så blir Oden döpt och Jeanne utropar segern. Vilda diskussioner om skinka och påskmust uppstår samtidigt som man börjar upprätta ett äktenskapsförord åt Ansgar och Ulfhilde.

Sedan kliver Oden upp ur poolen i jultomteskepnad och berättar i en sång hur det ska se ut i Norden framöver. Han utser valkyriorna till tomtensisar och går iväg för att göra julklappar, åtföljd av de båda gängen som fortsätter fråga om Jesus födelsedag och midvinterblot.

Mikael och Lucifer kommer in en sista gång, pustar ut under en dialog om att de aldrig kommer att få någon ro förrän människorna kan enas om en uppfattning. De fortsätter jaga varandra.

Idéer

Förslag till spexets början:

Mörk scen. Tung bas. Domedagsröst: ”Det här är historien om hur Ansgar reste till Norden för att återupprätta paradiset på jorden och kristna Norden. Du kan själv följa med i ditt programblad. När du hör det här ljudet - *Mera mjöd!* - när du hör det ljudet, då vet du att det är dags att vända blad. Då börjar vi.” *The final countdown* går igång, Ansgar antrar scenen med bakljus, rök och stort kors.

När scenen är slut (eg. när låten slutat/det börjar bli dags för nästa låt) hojtar någon ”Mera mjöd!” ute i kulisserna. Detta kan utvecklas till en rad olika skämt (”mera mjöd” ”nej inte nu!”, eller ”oh, du ska ropa nu” ”men jag vill ju inte ha mera mjöd” osv).

Påven Carolus Rex kan vara med i början och i slutet för att först ge uppdraget och sedan komma och inspektera.

Drift med fiktiv värld och reellt scenrum – Mikael's svärd, t ex, kan kläs med silkespapper i oranget och gult och rött och alla förstår att det är ett svärd av eld. Så kommer någon (Bill och Bull, Ansgar, Snorulf) och säger ”men det där är ju bara silkespapper”. De andra gör en kort paus för att titta på den som yttrat detta stendumma påstående och fortsätter sedan med sitt.

Utrymme för intermissions a la Mat-Tina finnes. Till exempel Vetenskapens Värld-avsnitt där man förklarar hur det egentligen var med de här hornhjälmar och varför vikingarna kåkade flugsvamp.

Låtarna som finns inskrivna i den längre beskrivningen är preliminära, ifall ni undrar.

Valkyriorna springer alltid runt till Wagners *Valkyriornas ritt*.

Den mer utförliga versionen

Ansgar har fått ett uppdrag av påven Carolus Rex – han ska till Norden tillsammans med den ultrakristna Jeanne d'Arc och ärkeängeln Mikael för att återupprätta det förlorade paradiset och kristna Norden genom att hitta Livets Träd och döpa en av vikingarnas gudar i den heliga källan som finns intill trädet. (Sång: Final Countdown – Jag ska kristna Norden)

Loke, som är ute efter äpplena på Livets Träd, får höra detta och fattar genast att Ansgar vet precis var trädet finns. Hon sätter sig och väntar på Ansgar och gänget och när de kommer bjuder hon Ansgar på ett äpple och ber honom om vägen till Livets Träd. Ansgar, som verkligen uppskattar gästen och det fina äpplet, berättar glatt vägen. Loke skyndar iväg till Asgård för att se till att asarna inte lägger sig i hennes förhållanden i Nordpolen.

Valkyriorna har hört allt Ansgar och Carolus har talat om, fattar på nåt sätt att det är dåligt, ger sig av till Asgård för att berätta den hemska nyheten om Ragnaröks antågande.

Tor sitter och pratar med sin hammare (sång: Teddybjörnen Fredriksson – Du och jag är kompisar). Valkyriorna kommer in och berättar vad som är å färde men Tor fattar inte vad det är för farligt med det där kristnandet och det fattar, när allt kommer omkring, inte valkyriorna heller. Loke kommer in och förklarar, efter att först ha retat Tor för det där med klänningen och hans kvinnliga sida. (Ansgar och gänget går över scenen medan de talar om profeter och domedag och Ansgar visar teorier om Inferno på äpplet). Tor blir tokarg och kallar till rådslag.

Freja och hennes katter Bill och Bull är de enda som är hemma förutom Idun och Oden, som kommer in en stund men blir praktiskt taget utkörda eftersom inget vettigt kommer från Oden över huvud taget. Loke ger Tor och Freja en plan hur de ska stoppa kristnarna – de ska få honom att bli kär i en vikingakvinna som sen Tor ska kidnappa för att lura bort Ansgar. Sedan ska de gå tillbaka till Asgård. (Sång: Rock around the clock – Ingen lurar

asarna). Tor och Freja ger sig av för att ordna saken. Loke smyger iväg bort mot Nordpolen. Idun och Oden ser henne och bestämmer sig för att följa efter, smygandes på tå.

Ansgargänget kommer till Norden där de träffar Svinulf, Snorulf och Ulfhilde som står på en ö i Siljan och bråkar om en runsten. Ulfhilde vill ha en hel roman på stenen, Svinulf skriver som han tycker, Snorulf är mest bara dum. Ansgar frågar efter bästa vägen till Nordpolen, E4:an eller Västerleden, men eftersom han och hans följe faktiskt går på vattnet (!) hamnar de istället i en förvirrad diskussion om Jesus, Gud och Oden och diverse missförstånd uppstår. Ansgar försöker förklara med hjälp av äpplet.

Freja och Tor anländer till Midgård och ser Ulfhilde och hon passar ju perfekt. Freja skickar fram Bill och Bull med sina Amor-bågar. De skapar romantisk stämning, solnedgång och allt, och slutligen sticker de Ansgar och Ulfhilde med kärlekspilarna så de förälskar sig i varandra. (Sång: Love is all around – Ett styng av kärlek). Så fort de är klara med sången dyker Tor in och kidnappar Ulfhilde. Efter att Ansgar och de andra hämtat sig från chocken börjar de se sig om vart de tog vägen med Ulfhilde och Ansgar ser hennes gyllene hår blänka i fjärran. De ger sig av. Valkyriorna ser detta, springer till Asgård för att varna.

Tor och Freja kommer till Asgård med Ulfhilde. Loke är förstås inte där utan har lämnat en lapp: ”Har stuckit till Nordpolen en sväng. /L” De förstår att han är ute efter äpplena. De letar efter Oden och Idun men kan inte hitta dem någonstans. Hur ska de nu hitta till Nordpolen så de kan stoppa Loke? Valkyriorna kommer och berättar att Ansgar är på väg dit till råga på allt. Freja kommer då med den geniala planen att Tor måste klä ut sig till Ulfhilde för att få Ansgar på andra tankar och lura ut hur man kommer till Nordpolen. Tor går med på detta efter en lång rad protester.

Ansgar och gänget dyker upp i Asgård, hittar Tor. Rödluedialog förs (”Men Ulfhilde, vilket stort skägg du har”). Tor försöker få ur dem vägen till Nordpolen, men Ansgar vill bara gulla. Tor protesterar och glömmer nästan sin roll, men till sist berättar Ansgar att det bara är rakt norrut och till vänster vid granen (ungefär). Tor ursäktar sig med att han ska pudra näsan, och springer tillbaka till Freja. Tyvärr tappar han ett garnnystan som han fyllt ut BH:n med och när ”Ulfhilde” inte kommer tillbaka hittar Ansgar tråden och de följer den. Valkyriorna ser detta, kutar iväg efter Tor och Freja.

Tor, Freja, Bill och Bull och Ulfhilde beger sig nu av till Nordpoolen, efter dem rusar valkyriorna, Ansgarföljet följer efter hållandes i tråden, och först i ledet som knallar runt på och bakom scenen är alltså Oden och Idun. (Sång: Rawhide theme – Den vilda jakten på poolen)

När sången slutat tar Ansgar en tugga av det äpple han fick av Loke tidigare i spexet, snubblar, sätter i halsen och faller i en djup sömn (tidigare i spexet har Ansgar putsat äpplet och visat upp det flera gånger, men aldrig tagit en tugga av det). Micke får panik och försöker göra hjärt-lung-räddning utan framgång. Micke och Jean D’Arc bär med sig Ansgar ut från scenen.

Så kommer Loke fram till Nordpoolen och hittar till sin förtjusning äppelträdet invid en pool som det står ”Nordpoolen” på. Men just som hon ska börja plocka av äpplena kommer Idun och Oden in. Idun blir tokarg, Loke försöker urskulda sig. Freja och Tor dyker upp, börjar också kräva förklaring av Loke. Valkyriorna kommer in, varnar om

Ansgar och hans vänner. Medan Idun, Freja och Tor lyssnar på detta snor Loke åt sig så många äpplen hon kan och sticker. Freja befäller Tor att lura Ansgar och valkyriorna att vakta Ulfhilde och störtar efter Loke med Idun, Bill och Bull hack i häl. Tor ropar efter henne med hammaren till hälften höjd att det minsann är nån annans tur att klä ut sig till tjej. Oden traskar omkring för sig själv lite planlöst, får syn på Tor, säger någonting om att ”Tor, du är deras syster” varpå Tor blir rasande och sjunger en sång om hur det är att vara hunsad åskgud. (Sång: Tro rätt tro fel – Låt mig va’ jag)

Han blir dock avbruten av Ansgar och gänget som precis kommer dit, hittar Ulfhilde och Tor, fortfarande utklädd till Ulfhilde, och blir mycket förvirrade. Tor försöker le och lura Ansgar att de kommit totalt fel. Den riktiga Ulfhilde försöker protestera vilt och hinner skrika ”Det är aset Tor!” innan Tor ryter åt valkyriorna att få tyst på henne. Ansgar, Mikael och Jeanne stirrar vantroget på honom och han försöker reparera skadan. Men de börjar bli skeptiska. Metatrondockan föreslår ett test.

För att avgöra vem som är den riktiga Ulfhilde kommer Micke och Jeanne fram till att de ska kyssa den medvetlösa Ansgar. Den riktige Ulfhilde ska minsann kunna väcka liv i honom med en förtrollad kyss. Ansgar vaknar av Ulfhildes kyss, fast först efter att Tor motvilligt fått försöka. Tor måste erkänna och ta av sig maskeringen.

Men snabbt som ögat sliter Tor till sig Ulfhilde och tar henne som gisslan. Ansgar kontrar med att ta Oden som gisslan fast Jeanne och Mikael helst vill ordna det här med trädgården. Tor blir alldeles rådvill – ska han rädda asarna från undergång eller rädda sin far?

Då kommer Loke inspringande med famnen full av äpplen, tittandes bakåt, och krockar med Mikael och ramlar omkull, äpplen överallt. ”Lucifer?” säger Mikael förvånat. De andra blir konfunderade över detta igenkännande. Loke börjar krypa bakåt och mumla om missförstånd. Mikael jagar efter med svärdet i högsta hugg.

Freja och Idun kommer inspringandes, stannar och ser sig om efter Loke, men ser i stället gisslandramat. De blir mycket upprörda, kräver tillbaka Oden och erbjuder Ansgar Ulfhilde i utbyte. Men då säger Tor att Ansgar dessutom måste ge sig av ögonaböj och glömma trädgården helt och hållet – här ska inte kristnas något. Ansgar går med på detta om de först får doppa Oden i poolen. Jaja, okej, säger Idun, det kan väl inte skada, viskar hon till de andra, han är ju så borta i alla fall.

Ansgar sänker ner Oden i poolen, valkyriorna släpper Ulfhilde och hon faller i Ansgars famn. ”Haha!” utropar då Jeanne d’Arc för nu har de ju lyckats med att upprätta det förlorade paradiset och döpa en as. Jeanne hånar vikingarna och ringer med Metatrondockan och berättar den goda nyheten för påven Carolus. Vikingarna och asarna börjar protestera och vild diskussion om julfirande, skinka, gran, sprit, påskägg, midsommarstånger och annat uppstår och de börjar upprätta ett äktenskapsförord mellan Ansgar och Ulfhilde. Jeanne lägger sig i med stora svärdsrörelser.

Och så! kliver Oden upp i Tomtens skepnad från poolen och frågar om där finns några snälla barn. (Sång: Summer of 69 – Jag är Han Som Kommer Med Paket). Han utser valkyriorna till förste tomtenissar och går iväg för att börja tillverka julklappar. De andra följer med och fortsätter diskutera med honom huruvida man måste fasta eller inte osv till tonerna av Tomteverkstadslåten.

Mikael och Lucifer kommer inpustandes, sätter sig ner. ”Det var det,” säger Loke/Lucifer. ”Hur länge kommer det här att hålla på egentligen?” undrar Mikael. ”Förmodligen till den dagen människan kan bestämma sig för en sak att tro på, antar jag.” ”Ja, det är väl så. Puckade varelsor. Fattar inte vad den där uppe tänkte på när den skapade dem.” ”Äh, nåt kul ska han väl ha. Nä du, nu är det väl snart dags att ta tag i protestantismen...” Hon reser sig. ”Det ska vi allt bli två om,” säger Mikael och jagar efter henne.

Scenprov:

Tor har precis sjungit sin sång till Mjölner. Valkyriorna kommer inrusande till Wagners *Valkyriornas ritt..*

Valkyriorna: Ack och ve, Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden!

Tor: Va, vad pratar ni om? Ragnarök? Men, Heimdal har inte blåst i nåt horn... Vid Hels mustascher, sitter han och sover, den...!

Valkyriorna: Nej det är inte Heimdal, det är Ansgar!

Tor: Ansgar? Vem är det?

(Valkyriorna viskar osäkert till varandra)

Valkyriorna: Eh, Ragnarök är i antågande, Ansgar ska kristna Norden!

Tor: (förvirrad) Kristna, vadå kristna? Vad är det?

(Valkyriorna viskar återigen med varandra.)

Valkyriorna: Jo, Ansgar ska kristna Norden, Ragnarök är i antågande!

Tor: Men det var väl själva den! Kan ni inte tala om vad det handlar om?!

(Loke kommer in)

Loke: Nämen hej Tor, har du suttit och snackat med hammaren igen?

Tor: (gömmet snabbt undan hammaren) Nej! Och förresten så heter han Mjölner!

Loke: Men det är ju bara bra att du bejakar din kvinnliga sida, Tor.

Tor: (flyger upp) Du, jag *har* ingen kvinnlig sida, din.. din...! (hötter med hammaren)

Loke: Men det är säkert, du passar i klänning. (Tor suger tag i kragen på henne) Ah-ah-ah, vill du veta vad det där kristnandet är eller inte? (Tor backar motvilligt undan.) Tänkte väl det. Jo, det är så här. Vi är ju asar, inte sant? Vi är många. Flera stycken. En har hand om livsäpplen, en har hand om döda, en har hand om åska, och så vidare. Men Ansgar, han vill kasta ut oss allihop och ersätta oss med *en enda*. Vilket betyder inget mer slaktande av Särimner, inget mer slaktande på slagfältet bakom Valhall, inget mer köra vagn och blixtra med hammaren...

Tor: (har blivit alltmer rasande under tiden Loke talat och blir så arg så han knappt får fram ett ord) Näej! Näeje! Det ska han allt... vänta bara tills... jag ska... smärta...!

RÅDSLÄG!!!

(Freja och katterna, Oden och Idun kommer in. Oden går fram till Tor, Darth Vader-andas och säger något i snorkeln.)

Tor: Men ta ut snorkeln så man hör vad du säger!

Oden: (gör som han säger) Tor, jag är din far.

Tor: Men jag vet! Måste du ha det där larviga cyklopet på dig jämt? Du ser ju inte klok ut!

Oden: Irritation leder till argsinthet, argsinthet leder till ilska, ilska leder till vrede, vrede leder till raseri, och raseri kan leda till att jag blir doppad i en vattenpöl och då är det bra att ha ett cyklop.

(Tor ger upp ett vrål av vrede, Idun skyndar sig att stoppa snorkeln i munnen på Oden igen.)

Idun: Såsåså, nu tar vi och går en sväng runt Valhall, eller hur? Kom här nu... (viskar till Tor) Du vet ju hur han blir när han inte tagit sin flugsvamp. (Hon leder ut Oden)

Bill: Då får han kramp.

Bull: Ja, då får han DAMP.

Freja: Men vadå, vad är det som har hänt nu då?

Tor: Ansgar tänker köra ut oss från Asgård!

Freja: Näe, det är ju helt sjuuukt! Så kan han väl inte göra! Vad ska vi göra då då?

Loke: Jo, jag hade visst en liten idé. Ni ser till att Ansgar blir kär i en vikingakvinna – jag menar, det fixar du på ett kick, Freja-gullet – och sen, när de är kära i varann båda två, så tar du Tor och kidnappar bruden – du är ju så stark och så, det klarar du! Sen kommer ni tillbaka hit med henne, okej? Då kommer Ansgar att följa efter och vi kan lura honom vart vi vill.

Bill: Som en ruttan sill.

Bull: Eller sutten Bill.

Freja: Du Loke det där var så sjukt bra så jag blir alldeles yr. Då gör vi så då Tor, vi tar med oss Bill och Bull och så grejar vi med det där och så blir allt bra.

Tor: (smått förvirrad) Öh, ja, visst, det låter väl bra tänker jag.

Freja: Då sticker vi då. Kom kattsingarna, nu drar vi till Midgård en sväng! (drar med sig Tor)

Loke: Hehe, då kan jag ta mig till Nordpolen i lugn och ro... (Idun och Oden tittar in) Äntligen ska jag få mina äpplen... (Oden börjar tuta något men Idun hejdar honom. Loke ser sig om.) Hmm, bäst att smyga iväg nu, innan någon kommer hit. (Hon smyger iväg) (Oden tutar någonting).

Idun: Precis vad jag tänkte. (De börjar smyga efter Loke)

Extramaterial – Synopsis version 1 (020923) spex 2003

Vi som aspirerar som manusförfattare:

Maria Myhr, Anders Sebring, Josefine Nordlander och Mats Sjögren.

Kontaktperson är Maria Myhr. Tel. 023-132 48, 070-39 762 93, e-mail: rys@hehe.com

Personer som presenteras i synopsis

- CAROLA Entusiastisk sånglärka som ska kristna Norden.
 MICKE Ärkeängel, homofob, hypokondriker, avskyr Norden för ”det är så förbannat kallt”.
 KAPTEN FÅRULF Skum vikingakapten som dricker te (alias Loke, alia.s Lucifer). Sår split och osämja överallt. Kan spelas av en tjej (Loke är könsbytare)
 BJÖRNULF T-shirt ”Öl byggde denna kropp”, blågul hornkeps, korkad men snäll.
 SVINULF Drill-sergeant, kör som fan med Björnulf, mycket skryt och snack.
 TOR As med hetsigt humör som talar med sin hammare som till en nallebjörn när ingen ser, irriteras oerhört av sin far, Oden. Gillar att slå folk i huvudet.
 ODEN Senil as som går omkring med cyklopöga och snorkel och Darth Vader-andas och säger ”Tor, jag är din far” i tid och otid.
 FREJA As som är bestämd och har koll på kärleken och Oden.
 GABBE Cool ärkeängel som har koll i största allmänhet. Kan spelas av tjej.
 VALKYRIORNA Tjuvlyssnar åt asarna, bimbos med blonda flätor, stora bröst och som alla heter Brunhilde. Spelas med fördel av killar. Kan fungera som kör.
 POGOPEDAGOG Berättarröst. Korrekt och tråkig.

Dessutom finns gott om utrymme för och idéer till sidekicks och komiska bifigurer – exempelvis runskrivaren (stenografen) Rune Granit, spionerna Lill-Strumpa och Syster Yster, Lokes företagsamma men klumpiga medhjälpare, två studenter som diskuterar spexets litterära värde under spexet och i slutet...

Synopsis

Pogopedagog inleder med tråkig skildring av ett plundringståg. Vikingarna tröttnar och föreslår en musiksaga. Så blir det. Varje sångtext står på en egen sida i programbladet och efter varje sång kommer ett musiksageljud – ”när du hör det ljudet vet du att det är dags att vända blad”.

Carola får i uppdrag att kristna Norden tillsammans med ärkeängeln Mikael. Valkyriorna försöker varna vikingarna, men tvingas gå till asarna eftersom vikingarna inte fattar. Carola och Micke får åka med vikingarna till Norden efter deras plundringståg. Carola blir, med lite hjälp av Loke, kär i Björnulf. Mikael gillar inte alls detta.

Vikingarna gillar inte att Björnulf blir så vänligt inställd till kristendomen heller. Loke lurar Carola att äta ett förgiftat äpple, varpå vikingarna kidnappar henne och byter ut henne mot Tor. Tor ska spela Carola och försöka få över Björnulf på rätt sida igen. Då Mikael ser hur ”Carola” börjar bli som en viking kontaktar han ärkeängel Gabbe. De tar med sig ”Carola” för att få henne att bli kristen igen, och Micke klär ut sig till Carola för att fortsätta det Carola misslyckats med – kristna vikingarna. Björnulf blir först ledsen över detta faktum, men börjar gradvis gå över till kristendomen igen.

Vikingarna och asarna blir förskräckta för de tror ju att Tor flippat ut fullständigt. Micke ska gå hem och berätta för Gabbe att han lyckats omvända Björnulf igen då vikingarna kommer ikapp honom. Freja flörtar med honom och super honom full. Loke söker upp Björnulf och berättar för honom att Carola ligger nedsövd och att hon måste räddas med en

kyss. Han ger Björnulf en mistel att kyssa henne under (Björnulf är ättling till Balder och tål därför inte mistlar). Björnulf gör som Loke säger, inser att han håller i en mistel, drar hela historien om Balder innan han faller i djup sömn.

Carola rusar iväg för att hämta hjälp och stöter på vikingarna. Gabbe har under tiden omvänt "Carola" (Tor) och ska byta tillbaka Micke igen. De två kommer in på scenen precis som Carola får syn på Micke. Förvirring uppstår när det är tre carolor på scenen. Tor, som är frälst, tror stenhårt att han är Carola, Carola vet ju att hon är Carola och Micke är för full för att tro något annat än att han är Carola. Freja, expert på kärlek, kommer på att den som lyckas väcka Björnulf med en kyss måste vara den äkta. Det visar sig att Micke är den som får liv i Björnulf – alltså måste han vara gay. Carola undrar vem hon är och kommer fram till att hon då måste vara ärkeängel. Och singel. Tor undrar om han är Jesus i så fall och om Gud är hans far, men då kommer Oden in och säger att han är Tors far. Tor kommer till sans igen.

De börjar allihop reda ut hur denna historia började och kommer fram till att det var Loke som bjöd på äpplet, Lucifer som bjöd på misteln och Kaptenen som fällde Carola. Kaptenen är med dem och nu vänder sig alla mot honom och kräver att han ska demaskera sig. Han tar av sig hjälmen. De kristna utbrister: "Lucifer!" och vikingarna: "Loke!" De frågar honom varför han gjort allt detta och Loke sjunger om att vara antagonist.

När sången är slut pekar Björnulf mot kulisserna och skriker: "TOMTEN!" Tomten kommer in. Vikingarna skrattar och säger att han bara är en sagofigur; de kristna blir oroliga och säger att han bara är ett PR-trick. Tomten frågar om det finns några snälla barn som vill ha paket. Båda sidor tittar på varandra och säger i kör: "VIII!!!" Allmän lycka och glädjorus.

Pogopedagogen avslutar: "Och så gick det till när Norden kristnades. Inte riktigt den Ragnarök vikingarna trott och kanske inte heller riktigt det kristnande de kristna tänkt sig, men ett vet jag säkert; på Nordpolen steg produktionen stadigt när kundbasen utökades."

Scenexempel (årtal och annat skall naturligtvis kontrolleras noggrant under manusproduktionens gång)

Scen 1

POGOPEDAGOG: Året var 1972...

Hippie från 1972 kommer instudsande. Hippiemusik i högtalarna.

P: 1972? Nej 1027 ska det vara...

Hippien sjunker ihop och går slokörat ut igen.

PIP

P: Året var 1027 och vikingarna härskade i norden. De gav sig ut på plundringståg till klostret XX.

MUNKARNA: (kommer in, uppenbart uttråkade) Ave Maria, In nomine Patri et Fili et Spiritus sancti, Pax vobiscum, Veni vidi vici tagliatelle penne...

PIP

P: Arla kom larmet om vikingarnas antågande och spred skräck bland munkarna.

MUNKARNA: (ställer sig med händerna mot kinderna) O hjälp, vi är invaderade, vikingarna kommer! Och plundrar vårt kloster!

PIP

P: Vikingarnas anfall var förödande. De strömmade in genom klosterportarna med svärden höjda. Munkarna blev ännu räddare.

MUNKARNA: Åh, hemskt, vi dör! Jag är så rädd!

P: (förebrående) Paniken stegrade bland dem, och de sprang skräckslagna omkring.

MUNKARNA: (joggar omkring, krocker med varandra och ropar) Iiii iiii hjälp hjälp!

PIP

P: En hel här med vikingar vällde in genom klosterportarna.

Extramaterial – Synopsis version 2 (021004) spex 2003

Vi som aspirerar som manusförfattare:

Maria Myhr, Anders Sebring, Josefine Nordlander och Mats Sjögren.

Personer som presenteras i synopsis

- CAROLA Entusiastisk sånglärka som ska kristna Norden. Inte ond utan påfrestande god. T-shirt där det står "Jungfru". Har hela tiden delar av sina låttexter med i replikerna.
- MICKE Ärkeängel, hetsig. Iförd rustning och korsriddardräkt, samt ett flammande svärd (silkespapper).
- LUCIFER / LOKE Sår split och osämja överallt. Klädd i kåpa, har marionettdockor i händerna ibland. Kan spelas av en tjej (Loke är könsbytare).
- HAGBARD T-shirt "Öl byggde denna kropp", blågul hornkeps, korkad.
- BJÖRNULF Skrytsam viking som gärna reser runstenar under sina resor världen över.
- SVINULF Drill-sergeant, kör som fan med Björnulf, mycket skryt och snack.
- RUNE GRANIT Runskrivare (stenograf) som förkortar Björnulfs hjältepos in absurdum.
- TOR As med hetsigt humör som talar med sin hammare som till en nallebjörn när ingen ser, irriteras oerhört av sin far, Oden. Gillar att slå folk i huvudet. Klär sig ibland i kvinnokläder.
- ODEN Senil as som går omkring med cyklopöga och snorkel och Darth Vader-andas och säger "Tor, jag är din far" i tid och otid.
- GABBE Cool ärkeängel som har koll i största allmänhet. Är tjej.
- VALKYRIORNA Tjuvlyssnar åt asarna, bimbos med blonda flätor, stora bröst och som alla heter Brunhilde. Spelas med fördel av killar. Kan fungera som kör. Har "teaterhästar" med ben.
- POGOPEDAGOG Spelas av regissören. Förenklar komplicerade situationer med korta komiskt torra inlägg där det behövs.
- ANSGAR Antropolog, akademiker, dyker upp här och där som en "gubben-i-lådan" för att komma med korrekta fakta (pekfingret i vädret...). Syftet är att driva med studentlivet.

Dessutom finns gott om utrymme för och idéer till sidekicks och komiska bifigurer, t ex asar som Freja, Brage, Balder etc.

I denna nya version har vi bytt ut kärlekshistorien mot en kidnappningsintrig där komiken grundar sig på förvirring. Tanken är att dessa kidnappningar är en metafor för kristnandet av Norden.

Synopsis

Pogopedagog inleder med saklig skildring av ett plundringståg: "Vikingatiden anses ha börjat den 8 juni 793 då vikingar anföll klostret Lindisfarne vid Northumberlands kust..." Till slut tröttnar vikingarna och föreslår istället en musiksaga. Scenen avslutas med ett sångnummer.

I slutet av sången dansar vikingar och plundrade munkar ut, så när som på en munk som blir sittande ensam kvar. Han ojjar sig och konstaterar att det här minsann inte var bra. I en bön kontaktar han Gud och ber honom skicka hjälp. Gud skickar... Ansgar den välrenommerade antropologen som får i uppdrag att göra en fältstudie genom deltagande observation. Han ska studera vikingarna och avlägga rapport.

Ansgar färdas till norden där han träffar vikingar som ska ut på en båtfärd och utforska världen. De landstiger i England, på Irland, Konstantinopel och sedan i Vinland (amerika). På varje ställe hoppar Hagbard och runknackaren Rune i land. Hagbard säger typ: Hagbard beträdde Irländarnas mörka gröna fält och döpte bla bla till bla bla och blickade länge och bla bla. Rune skriver: "Hagbard var här." Under färden bekantar sig Ansgar med vikingarna och påbörjar hela tiden akademiska diskussioner om anakronism med dem (ex: men ni hade ju inte horn i hjälmarna, faktum är ju att forskarna är osäkra på om ni hade hjälmar över huvudetaget), som vikingarna gång efter annan avbryter med "Land i sikte!". Syftet med denna eskapad är att man ska lära känna vikingakaraktererna i spexet.

Tillslut hamnar de så i Vinland där de möter indianer (Ansgar: men ni är ju inte indianer, indianer borde ju rimligtvis bo i indien, ja faller viking in, ni måste ju vara vin...are.) Vikingarna bjuder på mjölk, indianerna tror de håller på att förgiftas, (herregud, vad är det här gjort på för druvor???) det blir en liten batalj som snabbt sammanfattas av Pogo-pedagog för att slippa stage-fight: "De slogs hårt men vikingarna var underlägsna i antal och saknade gevär och konkvistadorhjälm." Striden är över och vikingarna har tagit sig till båten då valkyriorna kommer inskuttandes. Viking: "Går ni på vattnet?" Valkyriorna: "Nej, vi flyger, ursäkta det tog sådan tid, men det är så långt hit." Ansgar: "men är inte asgård ett metafysiskt ställe som finns utanför vår rum-tid?" Valkyria1: "Jo, visst men vi måste ändå mellanlanda i Köpenhamn." Valkyria2: "Ja, för tax-freen." Ansgar faller för valkyriorna som är hans raka motsats i manéer, dvs maskulina.

I kärleksrus efter mötet med valkyriorna beger sig så Ansgar av för att lämna över sin avhandling till Gud. Han läser lite ur det han skrivit och vikingarna framställs i goda ordalag, särskilt valkyriorna. Att de dödar präster skyndas över. Så dyker en mystisk man i kåpa (L) upp och erbjuder sig att lämna över avhandlingen så att Ansgar kan återvända till sina valkyrior. L ändrar avhandlingens innehåll så att vikingarna framställs enbart som blodtörstiga barbarer ("de har hjälmarna med bloddränkta jättehorn"). Här börjar spexets konfliktupptrappning.

Gud läser rapporten (syns inte på scen), och inser att något måste göras. Med kraftig bakbelysning och dramatisk musik dyker Micke och Carola upp på scenen. Den dramatiska scenen avbryts av en fånig mobiltelefonssignal (ex fångad av en stormvind). Carola svarar med "Meen Guuuud! Är det du?!?". Hon upprepar Guds recitation av Ansgars falska rapport. Carola och Micke spelar på good cop - bad cop-konceptet.

Vikingarna på väg tillbaka från Vinland på sin båt. Carola och Micke kommer gående över scenen. Viking: "Flyger ni också?" Carola och Micke: "Nej... vi går på vattnet. Precis som Jesus!" De börjar prata om Jesus och Gud och blandar ihop dem med Oden och Tor som slutar i en absurd teologisk diskussion som bryts av med att Micke spottar ur sig: "Ni ska knipa igen era mjödskummiga flätskäggede foderluckor era blodtörstiga, hornbeklädda, eh... munkdödare!" Carola: "Oj då, innan vi alla blir fångade av en stormvind, så kan jag ta första stegen och visa er vägen ikväll. Läs den här broschyren om tomten så kommer ni finna er mitt i äventyr, så är vi inte längre främling... ar." Carola och Micke tar en time out och går avsides. Vikingarna går ut. Carola och Micke samt motsättningarna mellan de båda parterna är här visualiserade.

Nu följer en förvirrande beskrivning av förväxlingarna som dock är logisk och fungerar. Carola och Micke diskuterar vad de ska göra, Lucifer släntrar in och kommer med förslaget att de ska kidnappa en viking eftersom det är bättre att övertyga (läs hjärntvätta) en enda som sen får påverka resten. Sagt och gjort. Nu blandar sig Asarna i leken. De inser att vikingarna inte klarar av detta hot utan hjälp, och Loke föreslår att Tor ska klä ut sig till Carola och byta ut den riktiga Carola för att sabotera hjärntvätten. Sagt och gjort. Nu börjar Micke fatta misstankar eftersom Carola plötsligt börjar dricka mjöd och bete sig allmänt okvinnligt. Han kontaktar Gabbe för att få hjälp.

Vikingarna är dock mer driftiga än vad asarna trodde. När de upptäcker att vikingen Hagbard är kidnappad beslutar de att kidnappa Carola för att kunna byta tillbaka Hagbard. Sagt och gjort. Det är bara det att det är Tor, utklädd till Carola, de har kidnappat. Tor försöker övertyga dem om att han är Carola men vikingarna tror inte på honom. Micke och Gabbe har under tiden hjärntvättat Hagbard till den grad att Hagbard tror att han är Carola. När Micke och Gabbe upptäcker att "Carola" (Tor) är borta klär de ut Gabbe till Hagbard för att kunna byta tillbaka Carola och samtidigt få in en infiltratör i vikingarnas läger (de kan ju inte ge tillbaka den riktige Hagbard eftersom ingen skulle lyssna på honom om han hela tiden påstår att han är Carola). De går till vikingarna med "Hagbard" (Gabbe) och kräver att få tillbaka Carola i utbyte mot Hagbard. "Men vi har bara Tor här," säger vikingarna. "Nej, jag är Carola!" säger Tor. "Men du sa ju..." "Jag ÄR Carola. Punkt." Vikingarna tycker okej då, som du vill, och utväxlingen sker. Loke/Lucifer blir kvar sist på scenen, blandandes en kortlek...

När "Hagbard" (Gabbe) kommer till vikingarna och håller väckelsemöten blir asarna riktigt oroliga. De måste byta ut Hagbard mot en falsk Hagbard eftersom den nuvarande Hagbard omvänder vikingarna. De bestämmer att Loke är mannen att göra detta. Loke går med på idén, men fintar asarna genom att klä ut Carola till Hagbard och skicka henne till vikingarna. Asarna tar hand om "Hagbard" (Gabbe). Carola försöker tala om för vikingarna att hon är Carola. "Vi har redan skickat Carola till de kristna och hon försökte säga att hon var Tor, så försök inte med oss." Carola fortsätter att envisas inför döva öron.

Asarna vill ha tillbaka Tor genom att ge Micke-lägret den riktiga Carola och stämmer möte med Micke. Då de upptäcker att Carola (den riktiga) är försvunnen kommer de överens om att någon av dem klär ut sig till Carola. När de sedan träffar Micke kommer alla utklädda till Carola - "Jag trodde att jag skulle..." "Men det var ju jag..." "Ingen sa till dig att..." "Men jag är Carola!" osv. Loke, däremot, är inte utklädd. Vikingarna kommer också dit eftersom de ska bevisa för "Hagbard" (Carola) att Carola redan befinner sig hos Micke. Det hela urartar i en kortspelsbatalj med triss i Carola och royal straight Hagbard där Loke startar spelet. Ansgar kommer in och pratar om logik och att det inte kan finnas mer än en Carola, varpå valkyriorna rider in, utklädda till Carolor. Till sist inser alla att Loke är den enda som inte deltar utan står och skrattar vid sidan av. Det uppdagas att Loke och Lucifer är samma person och att han/hon är den som ligger bakom allt kaos. De kristna och vikingarna enas om att straffa honom/henne, och i den allmänna blodtörsten försvinner L.

Spexet avrundas. Så gick det till när Norden kristnades...

Extramaterial – Manusförfattarnas texter till programbladet

Manusförfattarna har ordet

Likt apor som hoppade upp på stränderna i tidernas begynnelse är vi blott underordnade den högsta Sanningen: Den fria viljan är valfrihetens slav. Som författare har vi möjligheten att ta oändliga val som skulle resultera i det bästa alternativet till TV:s uppsjö av lottoprogram. (Slump som underhållning?) Hur många apor krävs innan de lyckas producera ett mäterligt spexmanus? Räcker det med fyra? Hur som helst hade vi roligt när vi skrev det.

Manuset är bara en text, resultatet av en massa omöjliga val och underhållande slump. Vi ser fram emot att se vad som hände med det sedan.

Vi ses i publikhavet.

Anders, Josefin, Maria & Mats

P.S.

Vill ni läsa manuset finns det att beskåda på www.du.se/spex efter spexets finalföreställning.

D.S.

Rollerna m.m.*Ansgar – en riktig fransman*

Nordfransk benediktinermunk som kom till Sverige nådens år 829. Kung Björn kallade honom till Birka på Björkö i Mälaren (eller möjligen Birka på Öland i Östersjön) och kungens rådgivare Hergeir lät döpa sig och byggde en kyrka på sin gräsmatta. Riktigt kristna blev inte vikingarna förrän hundra år efter Ansgars död

Mjölner – en riktig historia

En gång klippte Loke allt håret av Siv, Tors hustru. Tor blev tokarg och tänkte slå ihjäl Loke. Loke gick till några dvärgar och fick nytt guldhår. Efter ett vad med några andra dvärgar skaffade han också fram en hammare åt Tor, som i och för sig hade ett lite väl kort skaft, men som ändå visade sig vara en fantastisk liten sak.

Tor – en riktig transa

En gång stal jätten Trym Tors hammare. I utbyte ville han ha Freja till hustru. Loke sa åt Tor att klä ut sig till Freja och gifta sig med Trym. Själv skulle han vara brudtärna. Som bröllopsgåva fick "Freja" hammaren Mjölner. Då slog Tor ihjäl Trym och hans släkt och tog med sig sin älskade hammare tillbaka till Valhall.

Loke – en riktig hermafrodit

Loke är pappa till midgårdssormen och Fenrisulven, och mamma till Sleipner. Dessutom är brudar = ondska enligt formeln tid = pengar, brudar = tid x pengar, pengar²=ondska. Därför är Loke kvinna i detta spex.

Mikael – en riktig stridis

Ärkeängel som på yttersta dagen ser till att alla kommer igång genom att blåsa trumpet. Sedan för han befälet över änglaskarorna och vinner en förödande seger över Satan och hans anhang.

Jeanne d'Arc – en riktigt häxa

Fransyska som började höra röster när hon var tolv som sa åt henne att befria Frankrike från britterna (första visionen var om ärkeängeln Mikael, något som inte ägnas någon som helst uppmärksamhet från manusförfattarnas sida). När hon var sjutton hörsammade hon uppmaningen. Hon gick till kungen och bad om en armé, han kollade noga så hon inte var häxa, gav henne en armé och Jeanne, jungfrun av Orleans, drog i strid mot britterna och jagade dem på flykten. Sen blev hon tillfångatagen av engelskvänliga burgunder som trodde att hon allt var en häxa ändå och brände henne på bål 1413, endast 19 år gammal.

Valkyriorna – ena riktiga mångsysslare

När människorna slåss rider valkyriorna ut på uppdrag av Oden och pekar ut vilka som ska dö och visar sedan de stupade till Valhall. Där fungerar de som servitriser och uppserskor. Brünnhilde heter valkyrian i Wagners opera. Härfjätter och Skäggald finns namngivna i nordisk mytologi och är enligt uppgift mer lagda åt det martialiska hållet, men vad vet Alf Henriksson om det.

Oden – en riktig tomte

As som kollar upp världen medelst korparna Hugin och Munin, offrade sitt ena öga för evig visdom och äger en åttafotad häst som heter Sleipner. Känd även som Gångtrött, vilket förklarar rullstolen.

Idun – en riktig äppelgumma

Asinna som är gift med Brage och delar ut gyllene äpplen till asarna så de håller sig unga och fräscha. Loke försökte enligt en saga (för övrigt den enda som finns om Idun och hennes äpplen) sno äpplena för att slippa undan en örn och efter mycket om och men slutade det hela med att jättinnan Skade blev gift med havsguden Njord.

Freja – en riktig stylist

Asarnas egen Afrodite som bor på ett ställe som heter Folkvang, åker omkring i en vagn dragen av två katter och kanske till och med är Odens älskarinna. För att vara resultat av Njords eskapader med sin egen syster är Freja förvånansvärt normal.

Vikingarna – en riktig bromskloss

Vikingar var ett hedniskt folk som levde i Norden för längesen och brände tyska munkkloster, plundrade fransmän, åt flugsvamp, drack mjöd, flätade skägget och hade världens bästa krigsskepp. Nuförtiden är nordborna kristna och bränner hemma, plundrar granen, äter surströmming, dricker öl, färgar håret och har världens bästa friidrottare. Som om Carolina Klüft skulle kunna erövra Danmark.

Korset – en riktig gåta

Vissa hävdar att Jesus inte alls blev korsfäst utan T-fäst.

Liten ordlista

Asar Ett släkte nordiska gudar.

Balder En as som utöver att vara den klokaste, vackraste och snällaste också var himla feg. Hans mor fick allt i hela världen att lova att inte skada honom, men glömde bort misteln. Av den gjorde Loke en pil och när asarna roade sig med att skjuta prick på den osårbara Balder satte Loke pilen i händerna på den blinde Höder som intet ont anande sköt mistelpilen rakt i Balders hjärta så han dog på fläcken.

Flugsvamp Latinskt namn *Amanita Muscaria*. Giftig. Åts förmodligen inte alls av vikingar när de ville gå bärsärkagång (transartat raseri).

Heimdall As som vaktar Bifrost, bron som leder till Valhall. När Ragnarök är i antågande blåser han i sitt horn, Gjallarhornet.

Holmgång Tvekamp, duell.

Jesus Frälsaren enligt bibeln. Han gav oss julen genom att födas och påsken genom att dö och återuppstå, även om somliga påstår att nordbor firade jul långt innan de fick höra om Jesus och att judarna firade påsk långt innan Jesus ens var påtänkt... Sedan år 33 då han dog har Jesus inte varit så där värst mycket i farten.

Lucifer Latin för morgonstjärna. Bibeln verkar hävda att Lucifer och Satan är samma en. Manusförfattarna verkar hävda att Lucifer och Loke är samma en.

Mjöd En alkoholhaltig dryck gjord på honung.

Nattvardsvin Rött starkvin som finns i kyrkor och delas ut till kristet folk under namnet ”Kristi blod”.

Nidhögg En drake som ligger och gnager på Yggdrassils rot tills hela trädet rasar omkull, förmodligen på ren djävulskap, för när trädet rasar kommer Ragnarök.

Oblat Litet, platt, runt bröd gjort på osyrad (ojäst) deg som med benämningen ”Kristi lekamen” ges till kyrkobesökare tillsammans med nattvardsvin. Bör ej tryckas fast i gommen med tungan innan nattvardsvinet intages, då fastnar den.

Vaner Ett annat släkte nordiska gudar.

Yggdrassil Världsträdet i nordisk mytologi. En ask med tre rötter, en örn i toppen, en Nidhögg vid roten och en ekorre som heter Ratatosk som kutar upp och ner och förmedlar skällsord.

Äpple Latinskt namn *Pyrus Malus*. Äpplen innehåller rätt mycket värdefulla mineralämnen och kostfiber, men inte alls speciellt mycket vitaminer som Loke påstår (endast 5-8 mg C-vitamin/100 g jämfört med apelsin som innehåller 53 mg/100 g). Till matlagning rekommenderar Vår Kokbok syrligare äppelsorter, till exempel Gravensteiner.

Öl En alkoholhaltig dryck gjord på humle och kornmalt.

Titeln

Det sista vi bestämde oss för med spexet var titeln. Att hitta på en titel till spex är nämligen ingen smal sak minsann, som Ansgar förmodligen skulle ha uttryckt det. Otaliga förslag togs upp och kasserades innan vi slutligen bestämde oss för Ragnarök - ett riktigt korståg.

När det gäller spexnamn finns det två traditioner i Falun. Den ena är att titeln ska innehålla en persons, eller flera personers, namn, och den andra är att undertiteln ska börja med ”en riktig”, eller ”ett riktigt”. I det alternativ vi till slut bestämde oss för bröt vi mot den första traditionen. Anledningen var att vi inte kunde komma på någon/-ra av rollerna som var tillräckligt betydelsefull för att ensam, eller ensamma, pryda affischen. Vi gjorde dock några försök innan vi helt gav upp denna idé.

Oden – en riktig tomt: Var i och för sig rolig, men avslöjade ju överraskningen i slutet.

Loke – en riktig snake

Ansgar – en riktig ragna-rökare: En liten ordvits som dock var under bältet och därför diskvalificerade sig själv.

Ansgar – en riktig rökare: Var en utveckling av föregående, men bara sämre.

Ansgar – en riktig viking: En ironisk titel, som därför inte gick hem.

Ansgar – ett riktigt spex: Tyckte vi var kul i stunden då vi tänkte igenom alla andra ”Ansgar – riktig”-alternativ, men som också helt enkelt inte funkade.

Tor – en riktig Berghagen

Ragnar – ett riktigt ök

Ragnarök – ett riktigt Bergslag: Slag som i betydelsen batalj alltså.

Tillslut bestämde vi oss för ”Ragnarök - ett riktigt korståg” eftersom det helt enkelt sammanfattade spexet utan att avslöja för mycket, inte oförtjänt lyfte fram någon enskild roll, och dessutom var det en ganska dramatisk rubrik vilket ju aldrig är fel.

Extramaterial – Bortklippta scener

Här presenteras några texter och idéer som vi skrev, men som av någon anledning inte kom med i det slutgiltiga spexmanuset. Många fler sådana återfinns också i de synopsis som lämnades in 2002.

Newton och äppelträdet

Mats kommentar till texten: Scenen som här följer var något som skissades ner under brainstorming-fasen, men aldrig användes i manuset. Jag gillar den här scenen eftersom den spinner vidare ännu mer på äppeltemat. Vi tog dock aldrig med den eftersom det skulle stanna upp tempot för mycket i ursprungsversionen. Dessutom kändes Newton och Eva omotiverade som roller eftersom ingen av dem hjälpte till att föra själva historien framåt. Så här i efterhand kan jag dock tänka mig några ställen man skulle ha kunnat slänga in åtminstone paralleller till en sådan här scen, men någon gång måste man ju nöja sig också.

(Newton får äpple i huvudet. Han gnider sig där äpplet ramlade ner. I samtalet med Eva gnider han sig några gånger.)

- Jaha, hm... Är det en liten mask, eller en orm som slingrar sig runt äpplet? Om det inte är världen jag ser... *(Newton håller upp äpplet mot solen.)*

- Hej! *(lättklädd kvinna träder in)* Vad gör du?

- Det är ett äpple. Jag funderar över gravitationen.

- Va? *(kvinnan ser helt dum ut.)*

- Det är gott, vill du smaka?

- Får man det?

- *(Oförstående:)* Ja, det antar jag.

(Kvinnan äter av äpplet.)

- Åh vad gott! *(till Newton:)* Vänta här! *(bakåt kulisserna)* Adam! Kom ska du få smaka! *(Eva försvinner ut för att leta efter Adam.)*

- Ajaj, det där äpplet gjorde ont *(Newton gnider sig på bulan)*. Finns det inget som kan skydda mot fallande äpplen? *(Newton hittar något på marken och sätter den på sig. Det är en vikingahjälm med horn.)* Såja, det var bättre.

Den första versionen av Lokes mobbning av Idun

Mats kommentar till texten: Den här passagen var den som ursprungligen fanns i scen 7 där Loke dissas Idun så att hon slutligen brister ut i sin sång om hur viktiga äpplena är för henne. Scenen ändrades eftersom Lokes krumbuktande blev för otydligt. Ursprungstanken var att han skulle bryta ner Idun så att hon glömde bort honom. I den version som slutligen hamnade i manuset var denna mobbing tydligare.

(Loke står och plockar äpplen i famnen när Oden och Idun kommer in från vänster.)

ODEN: Tuut!

IDUN: Stopp och belägg!

ODEN: (*Mumlar ilsket.*) Tuut!

IDUN: Vad tror du att du håller på med din kanalje?

LOKE: Är det han eller du som undrar?

ODEN: Tuut!

IDUN: Han!

LOKE: Okej, vad bra. Du översätter alltså?

IDUN: Precis!

(*Loke fortsätter plocka några äpplen. Idun och Oden står tyst någon sekund och tittar.*)

ODEN: Tuut???

IDUN: Nå???

(*Loke slutar plocka äpplen.*)

LOKE: Nå vadå?

ODEN: Tuut?

IDUN: Vad tror du att du håller på med?

LOKE: Översätter du fortfarande?

IDUN: Ja!

LOKE: Vilken tur att han har dig. Hur tar Brage det här med ditt karriärval? Är det okej för honom?

IDUN: Brage?

LOKE: Din man du vet. Brage, din make och sämre hälft? Är det okej för honom att han har en karriär och får stå för hela inkomsten medan du bara är personlig assistent?

IDUN: Va?

LOKE: Fast det kanske var din plan hela tiden? Att gifta sig rikt med en kille som har egen galleria, ett eget fotbollslag och sjunger in sina egna skivor... (*Loke har börjat plocka av äpplena igen.*) Fast det måste vara hemskt jobbigt att hela tiden stå i skuggan av Brage, utan att få något utrymme själv. Jag menar hur många sagor har det skrivits om dig egentligen? En?

IDUN: Jo, fast den var ganska fin. Och så har jag ju mina äpplen, det är inte alla som har makt över Livets Äpplen inte...

LOKE: De där äpplena, ja. De äldre myterna säger väl inget om några äpplen. Är du säker på att det är äpplen du har?

IDUN: Jo, visst har jag äpplen, du står ju och plockar...

LOKE: Fast om de verkligen gav evigt liv, då hade ju du tjänat stora pengar på dem vid det här laget, vilket du inte har gjort, så det här (*håller upp ett äpple*) är nog inget annat än maskäten andrasortering från Frankrike...

IDUN: Men... men... *Sång om att utan äpplena är jag ingenting. Mel. Du måste finnas (Kristina från Duvemåla)*